

Druknedødsfald i Danmark i 2021

Hannah Ahrensberg
Lau Caspar Thygesen
Maria Holst Algren

– og udviklingen
1970–2021

TrygFonden SDU

Syddansk Universitet

Statens Institut
for Folkesundhed

Druknedødsfald i Danmark i 2021

– og udviklingen 1970-2021

Hannah Ahrensberg
Lau Caspar Thygesen
Maria Holst Algren

Intern reviewer: Sanne Pagh Møller

Copyright © 2023
Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Uddrag, herunder figurer og tabeller, er tilladt mod tydelig kildegengivelse.

Elektronisk udgave: 978-87-7899-610-7

Statens Institut for Folkesundhed
Studiestræde 6
1455 København K
www.sdu.dk/sif

Finansieret af
TrygFonden smba (Tryghedsgruppen smba)
Hummeltoftevej 49
2830 Virum

info@TrygFonden.dk
www.tryghed.dk

Rapporten kan downloades fra:

www.tryghed.dk
www.respektforvand.dk
www.sdu/sif

Forord

Statens Institut for Folkesundhed (SIF) ved Syddansk Universitet (SDU) har på foranledning af TrygFonden udarbejdet denne rapport, der præsenterer omfanget af og mulige årsager til druknedødsfald i Danmark som følge af ulykker, selvmord og drab. Rapporten er en del af TrygFondens samlede indsats "Respekt for vand", der har til formål at forebygge drukneulykker i Danmark og skabe vandglæde i trygge rammer ved, at flere opnår handlekompetencer med vand og sikkerhed. I nærværende rapport er der primært fokus på fatale drukneulykker, altså drukneulykker med døden til følge. Det skønnes, at langt de fleste druknedødsfald i Danmark skyldes ulykker, som kan forebygges. Druknestatistikken er derfor et vigtigt redskab i arbejdet med at forebygge drukneulykker, da den giver indsigt i vigtige forhold omkring drukneulykker.

Rapporten er en opfølgning på tidligere nationale druknerapporter, der er udkommet siden 2009, i samarbejde med TrygFonden. Rapporterne er udkommet årligt, dog med undtagelse af 2021 grundet begrænsninger i adgang til data i forbindelse med COVID-19. Rapporterne består dels af årligt opdaterede tabeller og figurer, og dels af udvalgte temaer, der veksler fra år til år. Dette års tema er drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer har været involveret. Dertil er drukneulykkerne i rapporten, som noget nyt, opgjort på de tre hyppigste steder for drukneulykker (åbent hav og fjord, havne samt kyst og strand) og beskrevet mere detaljeret i forhold til forskellige karakteristika.

Nærværende rapport præsenterer tal for 2021, mens der også ses på den historiske udvikling i druknedødsfald siden 1970 frem til og med 2021. Herudover ses der på udviklingen over tid i perioden 2001 til og med 2021, hvor vi har langt flere detaljerede oplysninger om for eksempel sted og aktivitet for druknedødsfald. Der vil tillige præsenteres en prognose på antallet af drukneulykker og druknedødsfald i 2022 baseret på presseklip.

Hannah Ahrensberg (akademisk medarbejder), Lau Caspar Thygesen (professor) og Maria Holst Algren (postdoc), SIF, SDU, har gennemført analyserne og udarbejdet rapporten. Tak til ph.d.-studerende Sanne Pagh Møller, SIF, SDU, for kritisk gennemlæsning af rapporten.

Tak til Søsportens Sikkerhedsråd for at stille oplysninger til rådighed, til Sundhedsdatastyrelsen for at levere dødsattester og sygehusregistreringer og til Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed for at stille deres registreringer til rådighed. Rapporten er finansieret af TrygFonden, som også har bidraget med data og sparring.

København, juni 2023

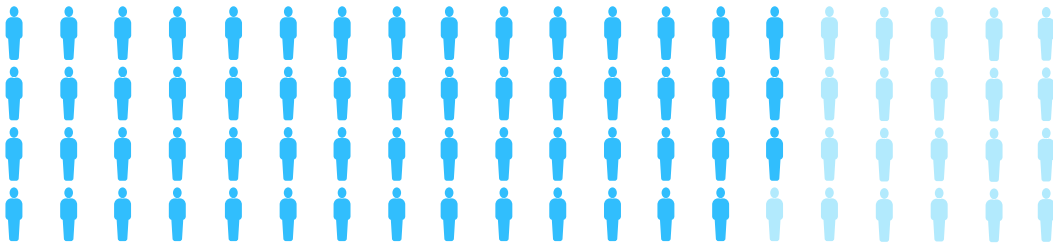
Morten Hulvej Rod
Direktør
Statens Institut for Folkesundhed,
Syddansk Universitet

Rie Odsbjerg Werner
Direktør
TrygFonden

Druknedødsfald i Danmark i 2021

Druknedødsfald

80 døde ved drukning

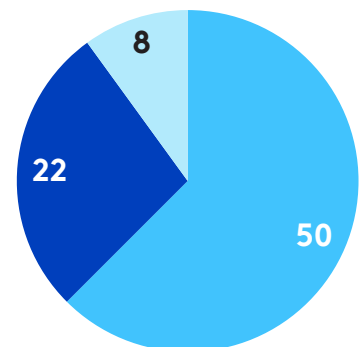
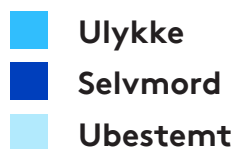


7,4 ud af ti druknedøde var mænd

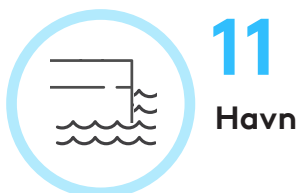
80 %

blandt druknedøde var 45 år eller ældre

Antal druknede opdelt på døds måde



Antal fatale drukneulykker opdelt på de tre hyppigste steder

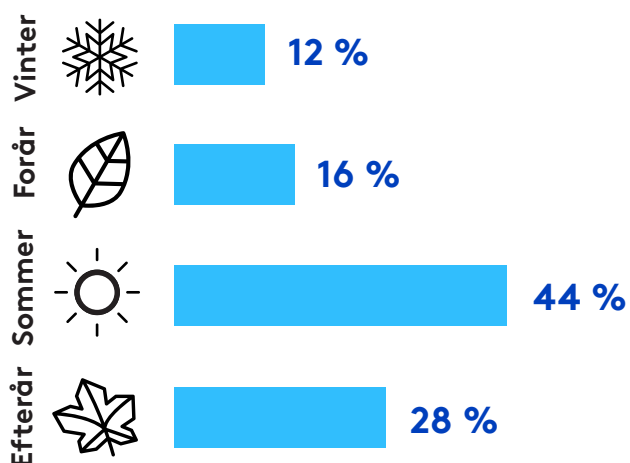


Drukneulykker

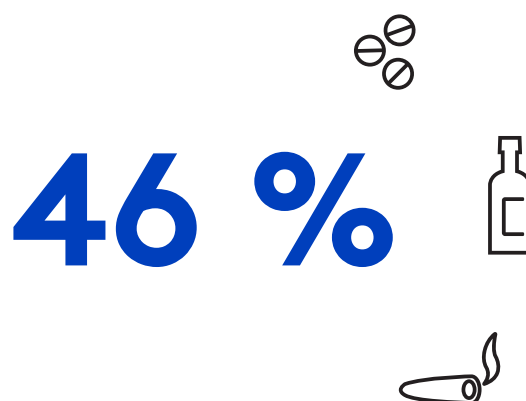
Antal fatale drukneulykker opdelt på de tre hyppigste aktiviteter



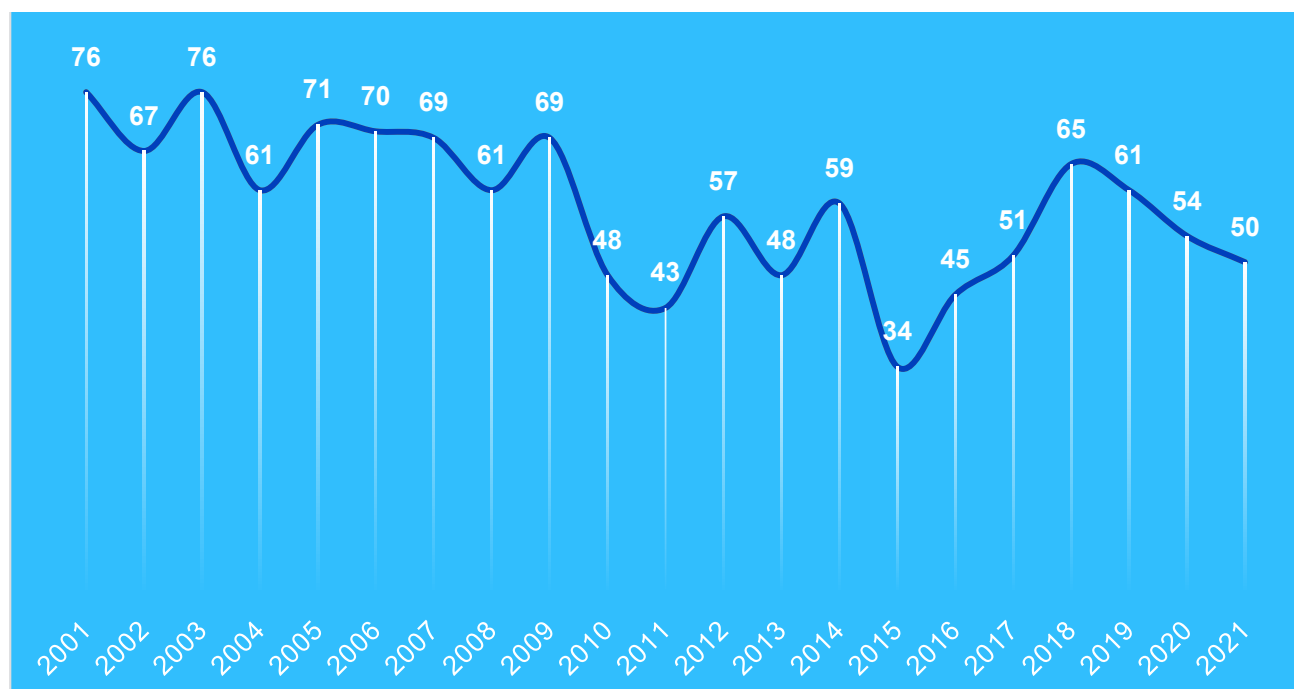
Drukneulykker fordelt på sted og årstid. Procent



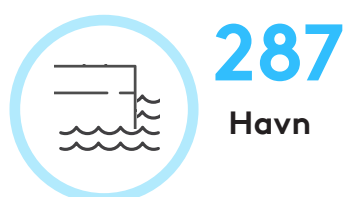
Drukneulykker med alkohol og/eller stoffer involveret. Procent



Fatale drukneulykker 2001-2021



Antal fatale drukneulykker opdelt på de tre hyppigste steder



Drukneulykker i havn, kyst/strand og åbent hav/fjord i 2001-2021



Havn

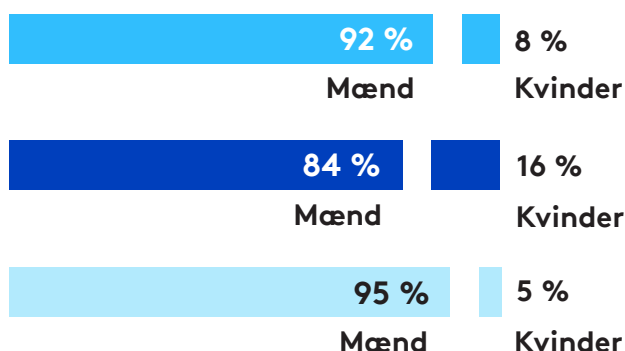


Kyst/strand

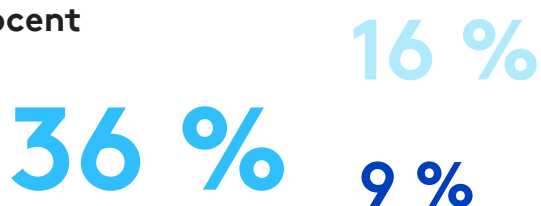


Åbent hav/fjord

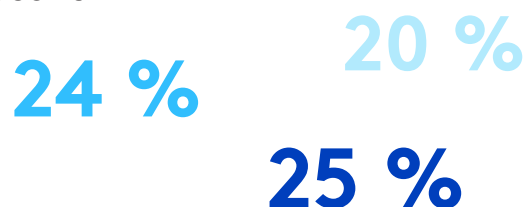
Drukneulykker fordelt på sted og køn.
Procent



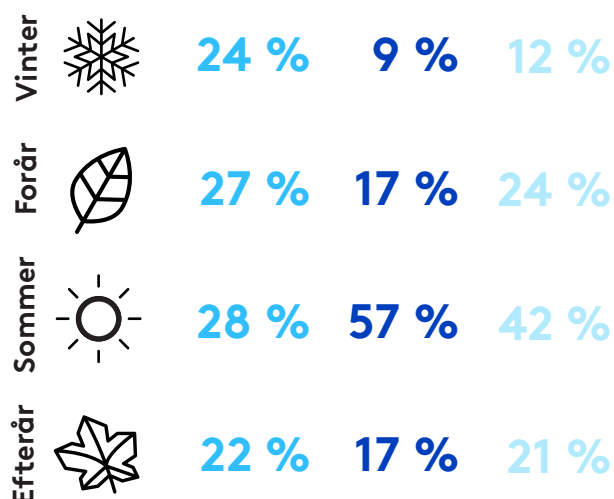
Drukneulykker blandt 15-24-årige
fordelt på sted.
Procent



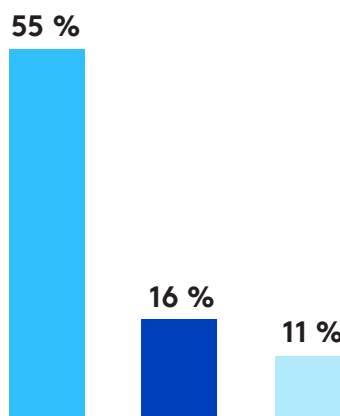
Drukneulykker blandt personer på
45 år eller ældre fordelt på sted.
Procent



Drukneulykker fordelt på sted
og årstid. Procent



Drukneulykker med alkohol og/
eller stoffer involveret fordelt på
sted. Procent



Indhold

Sammenfatning	6
1. Indledning.....	15
1.1 Formål	15
1.2 Begreber anvendt i rapporten	16
2. Druknedødsfald.....	17
2.1. Druknedødsfald i 2021	17
2.2. Druknedødsfald i 2001-2021	19
Omfang og døds måde	19
Køns- og aldersfordeling	20
Bopælsland	22
2.3 Druknedødsfald i 1970-2021	22
Omfang	22
Udvikling over tid	22
3. Drukneulykker (fatale)	27
3.1 Drukneulykker i 2021	27
Omfang	27
Køns- og aldersfordeling	28
Sted for drukneulykken	29
Aktivitet før drukneulykken	31
Måned	34
3.2 Drukneulykker i 2001-2021	35
Omfang	35
Køns- og aldersfordeling	36
Sted for drukneulykken	37
Aktivitet før drukneulykken	41
Andre til stede på ulykkestidspunktet	58
Genoplivning forsøgt	59
Drukneulykker blandt børn	60
Drukneulykker i hver af de fem regioner	61
3.3 Alkohol, stoffer og drukneulykker	64
3.4 Drukneulykker på åbent hav og fjord i 2001-2021	67
Omfang	67
Køns- og aldersfordeling	68
Måned	69
Aktivitet før drukneulykken	70
Andre til stede på ulykkestidspunktet	70
Genoplivning forsøgt	71
Alkohol, stoffer og drukneulykker	72
3.5 Drukneulykker i havne i 2001-2021	73
Omfang	73
Køns- og aldersfordeling	73
Måned	74

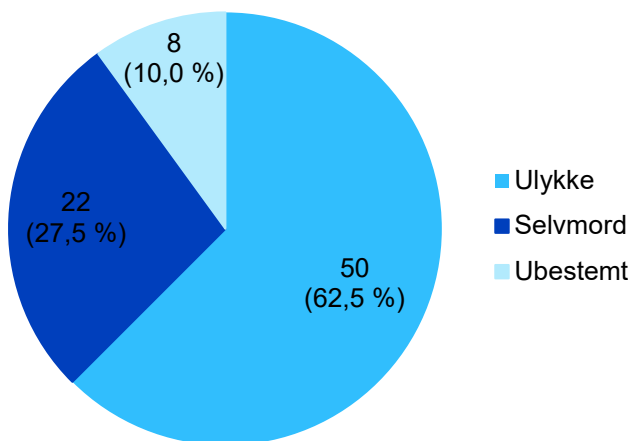
Aktivitet før drukneulykken.....	75
Andre til stede på ulykkestidspunktet.....	75
Genoplivning forsøgt	76
Alkohol, stoffer og drukneulykker.....	77
3.6 Drukneulykker ved kyst og strand i 2001-2021	78
Omfang	78
Køns- og aldersfordeling.....	79
Måned	79
Aktivitet før drukneulykken.....	80
Andre til stede på ulykkestidspunktet.....	81
Genoplivning forsøgt	81
Alkohol, stoffer og drukneulykker.....	82
4. Selvmord ved drukning	82
4.1 Omfang og udvikling	83
4.2 Sted for hændelsen	85
4.3 Årsager til selvmord ved drukning.....	85
5. Sygehusbehandlede drukneofre	86
6. Datamateriale og metode	88
6.1 Datamateriale	88
6.2 Opgørelse af druknedødsfald, aktivitet og sted	91
6.3 Revurdering af døds måde	92
6.4 Datakvalitet.....	93
Referencer	95
Bilag: Supplerende tabeller	96
Bilag: Oversigt over tabeller og figurer	100

Sammenfatning

Druknedødsfald i 2021

I 2021 døde 80 personer som følge af drukning, hvoraf 50 skyldtes ulykker, 22 skyldtes selvmord, og for otte personer var dødsårsagen ubestemt (figur A). Antallet omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark. Yderligere druknede fire personer med dansk bopæl i udlandet.

Figur A. Dødsårsag for de 80 personer, der druknede i 2021. Antal.

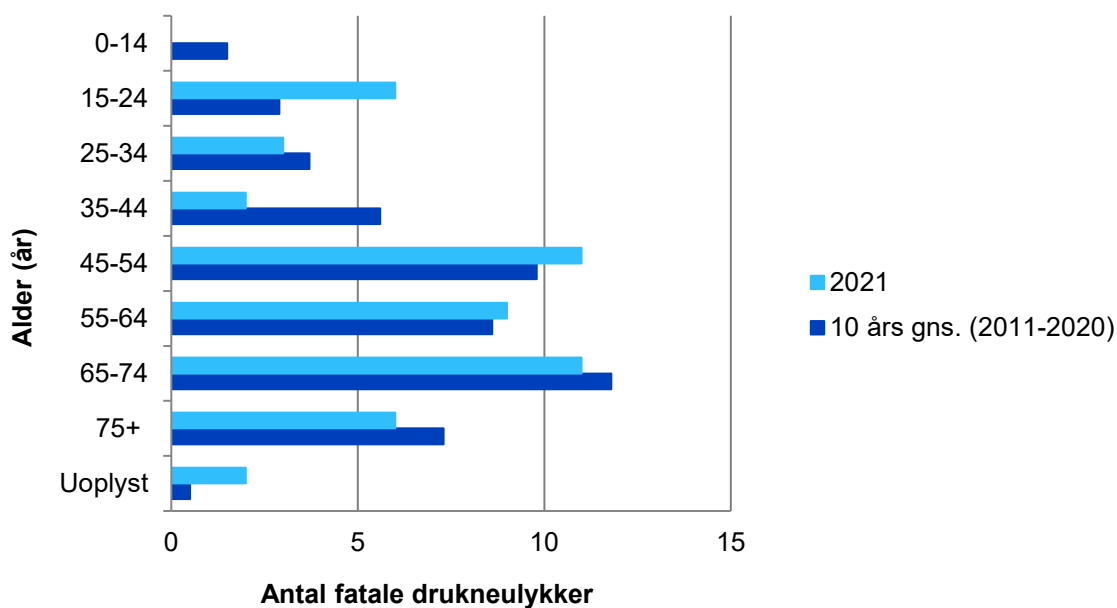


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Køn, alder og drukneulykker

Mænd udgjorde langt størstedelen (78,0 %) af de omkomne i drukneulykker i 2021 (data ikke vist). Endvidere forekom størstedelen (74,0 %) af alle drukneulykker blandt personer på 45 år eller ældre. Ingen børn under 15 år druknede i 2021, hvilket er et fald sammenlignet med tidligere år (figur B). I 2021 var der en stigning i antallet af drukneulykker blandt 15-24-årige sammenlignet med de tidligere år, mens der var sket et fald i antallet af drukneulykker blandt 35-44-årige i 2021 sammenlignet med tidligere år.

Figur B: Fatale drukneulykker, opdelt på alder, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.

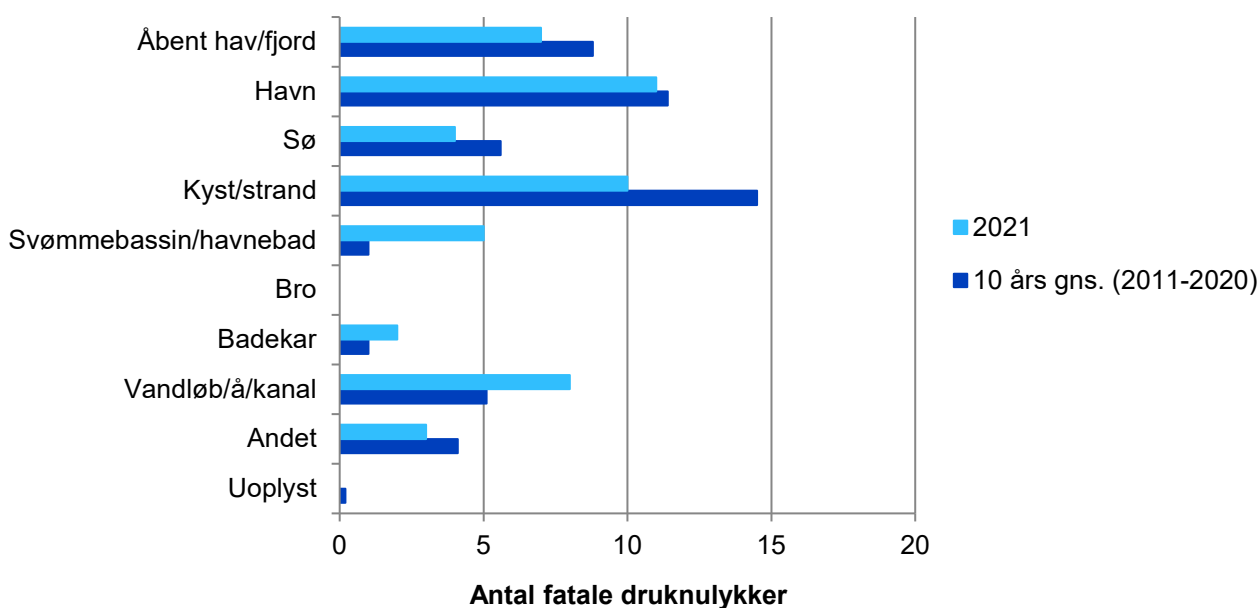


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Sted og aktivitet forud for drukneulykkerne

I 2021 fandt de fleste drukneulykker sted ved havn, kyst og strand samt ved vandløb, å og kanal (figur C). I 2021 var der særligt færre drukneulykker ved kyst og strand og særligt flere drukneulykker ved svømmebassin og havnebad samt i vandløb, å og kanal sammenlignet med tidligere år.

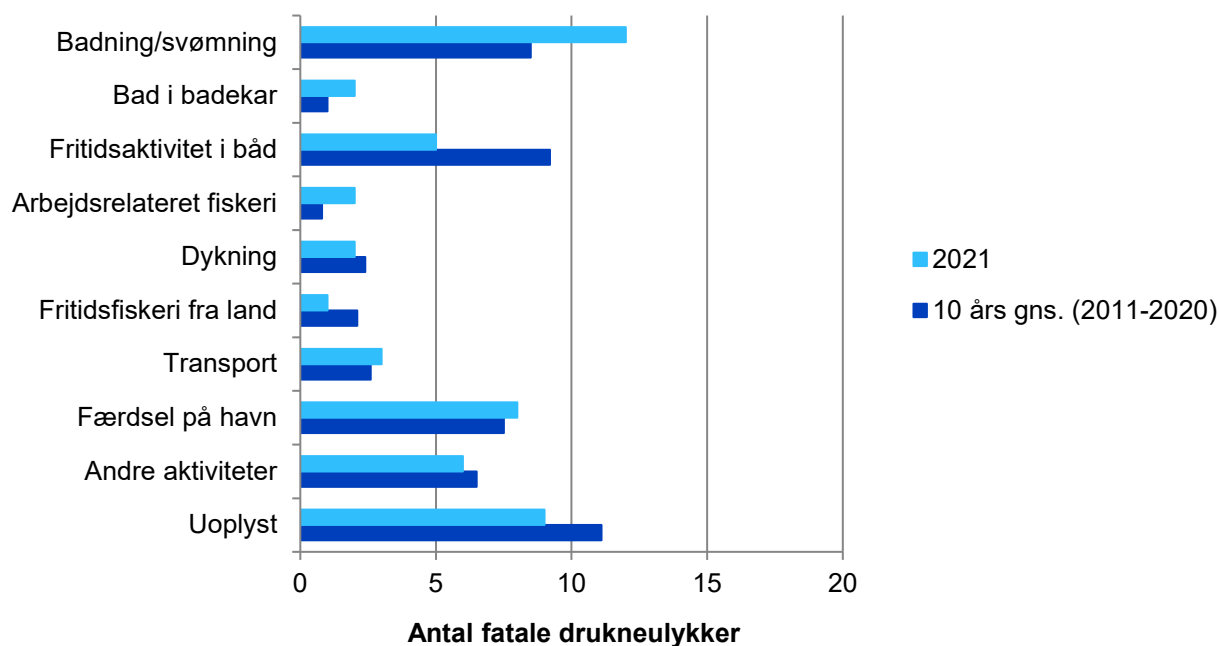
Figur C. Fatale drukneulykker, opdelt på sted, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

I 2021 var der en stigning i drukneulykker relateret til badning eller svømning sammenlignet med tidligere år, mens der var et fald i antallet af drukneulykker relateret til fritidsaktivitet i båd (figur D). I 2021 var de fleste drukneulykker forbundet med badning eller svømning, dernæst i forbindelse med færdsel på havn og fritidsaktivitet i båd. Derudover skete flere af drukneulykkerne i 2021 i forbindelse med andre aktiviteter, som blandt andet omfattede surfing, kitesurfing eller gåture ved vandløb og kanaler.

Figur D. Fatale drukneulykker, opdelt på aktivitet, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.

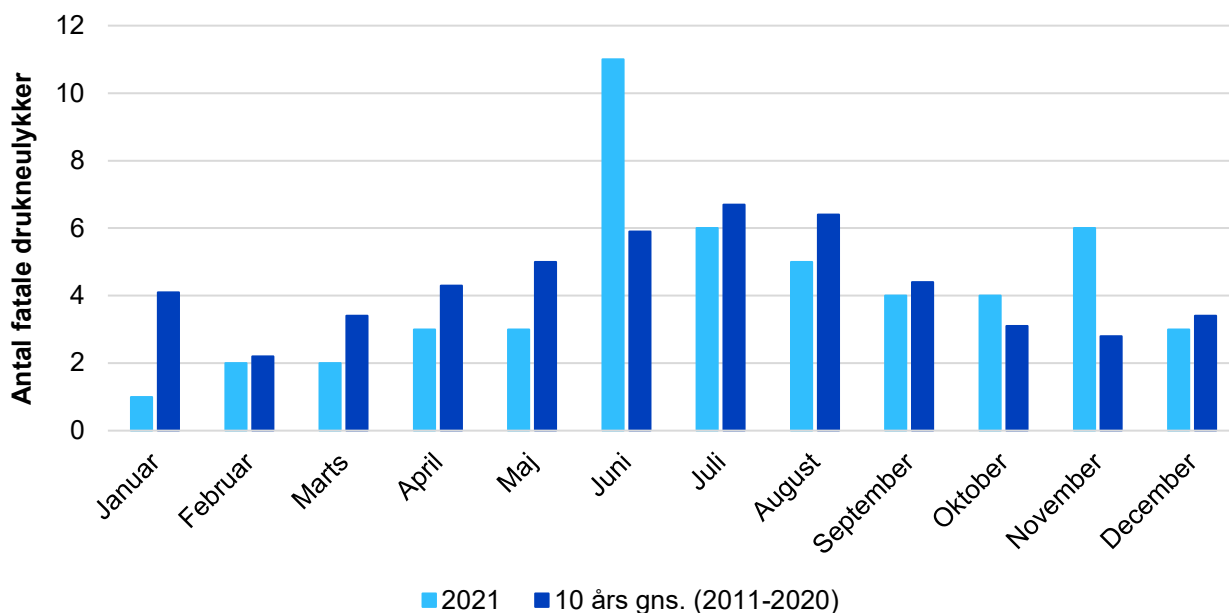


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Måned for drukneulykker

Figur E viser, at drukneulykker forekom i løbet af hele året i perioden 2001-2021, men at ulykkerne særligt forekom fra juni til august (figur E). Dette skyldes højst sandsynligt, at folk i høj grad opholder sig ved eksempelvis badesteder i de varmere sommermåneder. I 2021 var der særligt mange drukneulykker i juni og november sammenlignet med tidligere år, mens antallet af drukneulykker i januar i 2021 var særligt mindre end de tidligere år. Drukneulykkerne i november fandt primært sted ved havn (35,3 %, n=24) og ved vandløb, å og kanal (14,7 %, n=10). Drukneulykkerne i juni fandt primært sted på åbent hav og fjord (28,1 %, n=41) og ved kyst og strand (21,2 %, n=31).

Figur E: Fatale drukneulykker opdelt på måned, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.

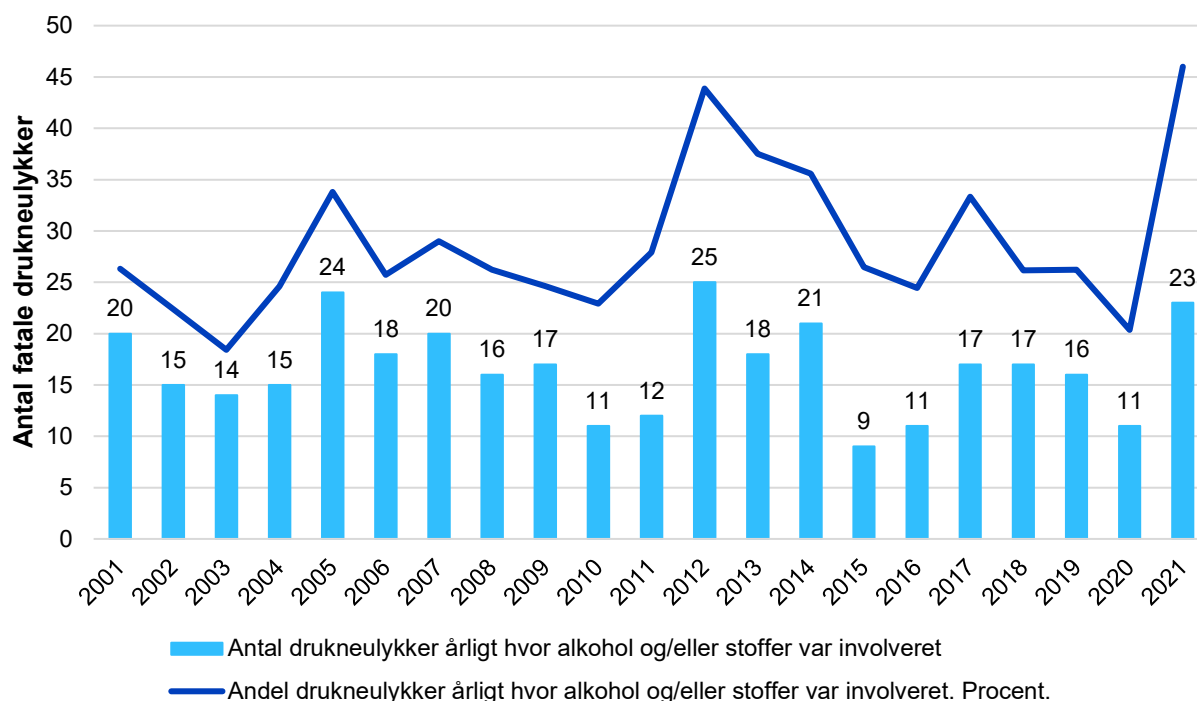


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Alkohol, stoffer og drukneulykker

I 2001-2021 var alkohol og/eller stoffer involveret i 28,3 % (n=350) af drukneulykkerne (data ikke vist), og alkohol og/eller stoffer var dermed sandsynligvis medvirkende årsag til omkring en tredjedel af drukneulykkerne. Særligt i 2021 har der været en stigning i antallet af drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer har været involveret sammenlignet med de seneste år (figur F). De fleste drukneulykker i 2001-2021, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, forekom primært blandt mænd (89,7 %, n=314) og blandt personer på 45 år eller ældre (70,9 %, n=248). Igennem alle år er der 12,9 % (n=45) blandt unge i alderen 15-29 år, der druknede i forbindelse med brug af alkohol og/eller stoffer. Størstedelen af disse var mænd (97,8 %, n=44), og mindst halvdelen af drukneulykkerne skete i forbindelse med byture, hvor de druknede ved et uheld faldt i vandet på vej hjem eller havde taget en spontan svømmetur.

Figur F. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021. Antal og procent.

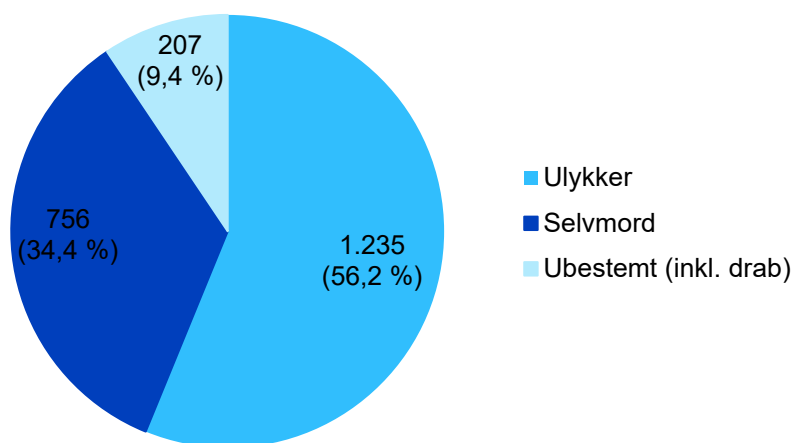


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Druknedødsfald i perioden 2001-2021

I perioden 2001-2021 døde 2.198 personer i Danmark som følge af drukning. Af disse skyldtes 1.235 ulykker (56,2 %), 756 (34,4 %) skyldtes selvmord, og i 207 (9,4 %) tilfælde var årsagen til druknedød ubestemt (inkl. seks drab) (figur G). Antallet af druknedødsfald var i gennemsnit 104,7 personer årligt i perioden 2001-2021. Fordelingen af årsager til drukning har været forholdsvis uændret i perioden.

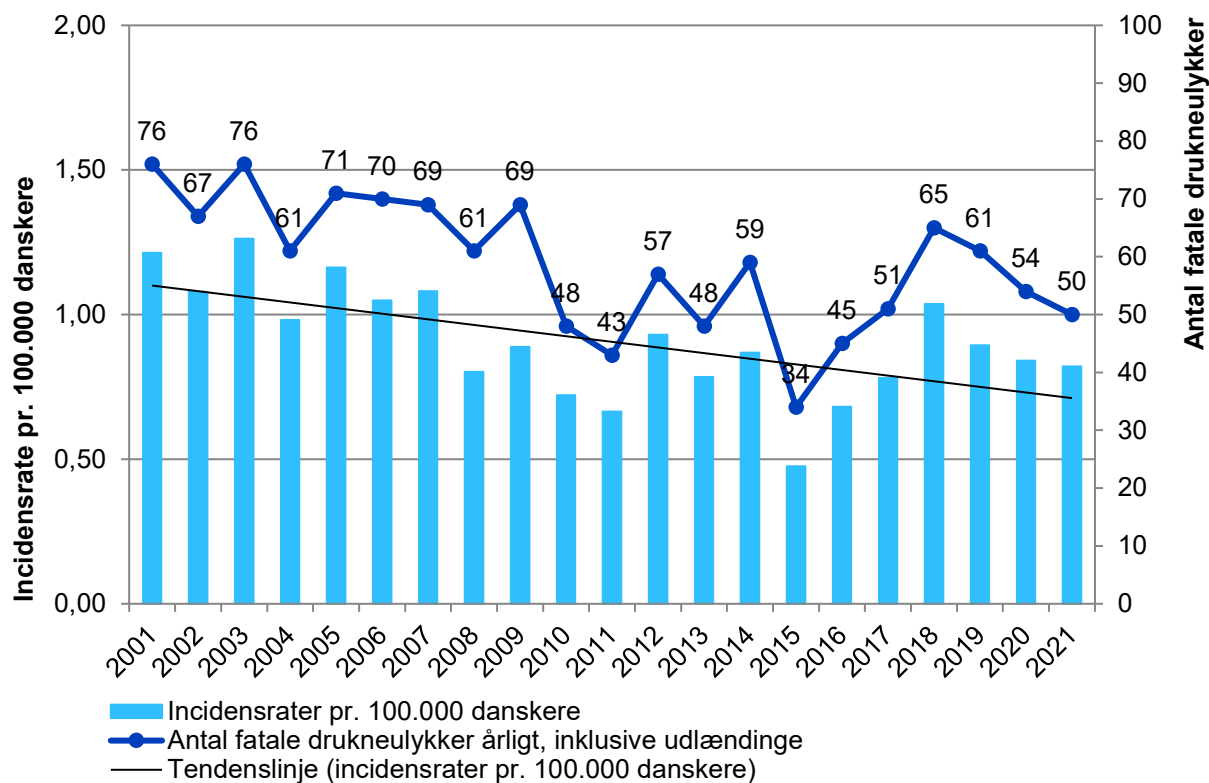
Figur G. Dødsårsag fordelt blandt 2.198 druknede i perioden 2001-2021. Antal (%).



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Antallet af drukneulykker er i perioden 2001-2021 faldet fra 76 personer i 2001, som det højeste niveau, til 50 drukneulykker i 2021. Antallet var lavest i 2015 med 34 personer (figur H).

Figur H. Fatale drukneulykker 2001-2021. Antal¹ og incidensrater².



¹Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge.

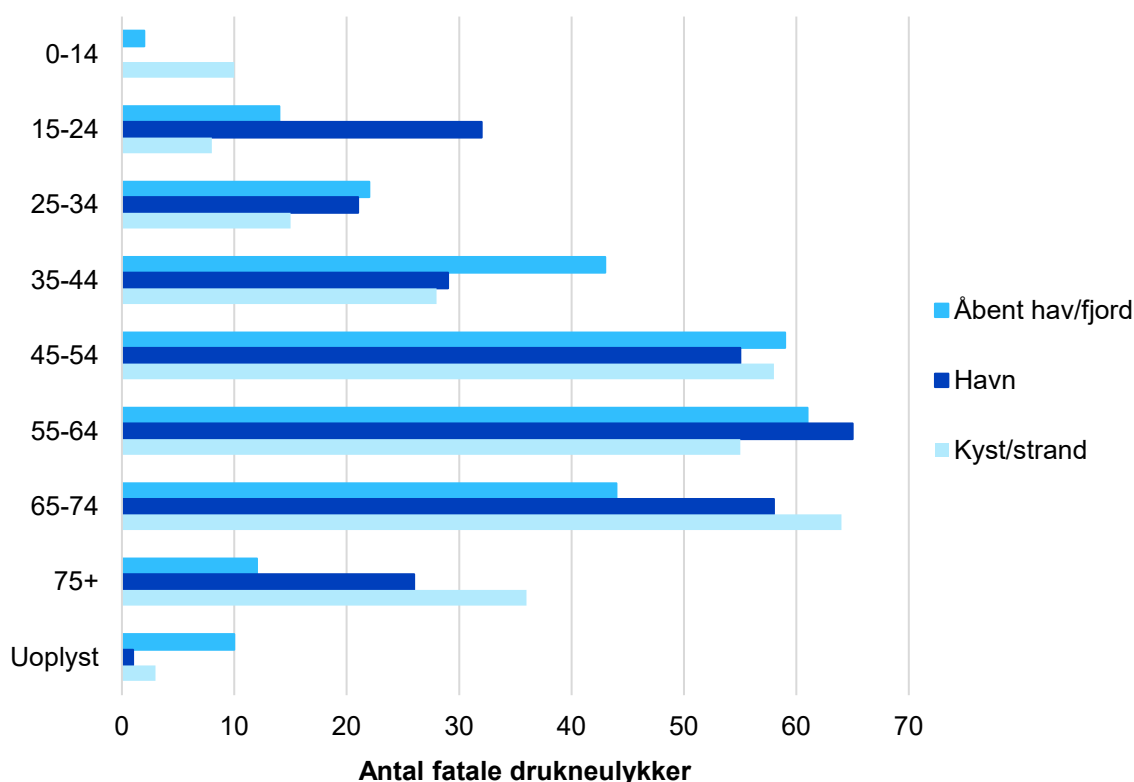
²Incidensrate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker pr. 100.000 danskere pr. år.

De tre hyppigste steder for drukneulykker i perioden 2001-2021

I perioden 2001-2021 skete de fleste af drukneulykkerne enten ved havn¹ (23,2 %, n=287), kyst og strand (22,4 %, n=277) eller på åbent hav og fjord (21,6 %, n=267) (data ikke vist). Størstedelen af drukneulykkerne i perioden forekom blandt mænd, dette gjaldt både blandt drukneulykker ved havn (92,3 %, n=265), kyst og strand (83,8 %, n=232) samt åbent hav og fjord (94,8 %, n=253).

I perioden 2001-2021 forekom de fleste drukneulykker blandt personer på 45 år eller derover (70,2 %, n=867). Drukneulykker forekom mest blandt de 55-64-årige i havne (22,7 %, n=65) og på åbent hav og fjord (22,9 %, n=61), mens den højeste forekomst af drukneulykker ved kyst og strand forekom blandt 65-74-årige (23,1 %, n=64) (Figur I).

Figur I. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på alder og de tre hyppigste steder. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

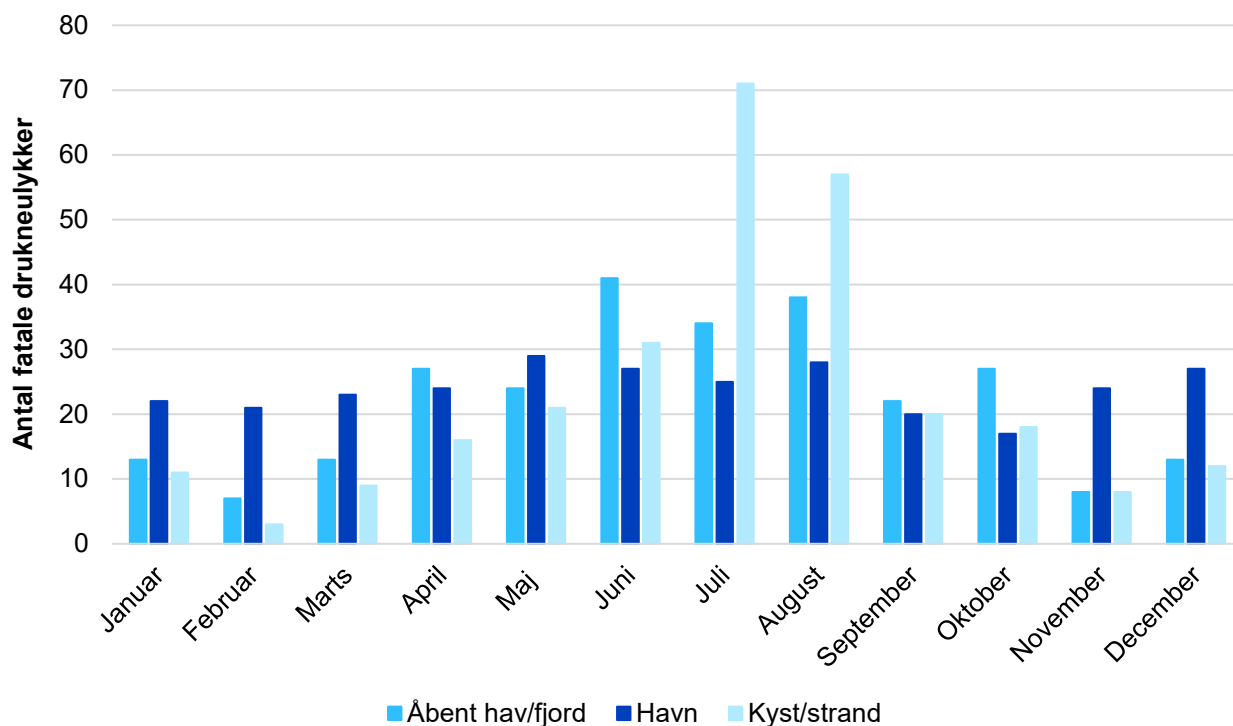
I perioden 2001-2021 var fritidsaktivitet i båd den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor det årlige gennemsnit var 8,8 drukneulykker (data ikke vist). Dette hænger sammen med, at fritidsaktivitet i båd oftest er på åbent hav og fjord. Færd-sel på havn var derimod den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker i havne, hvor det årlige gennemsnit i perioden var 9,3 drukneulykker. Havneulykker sker oftest, når

¹ Havne inkluderer både lystbådehavne og havne.

det er mørkt, og når folk er alene og/eller er påvirket af alkohol og/eller stoffer. I samme periode 2001-2021 var badning og svømning den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker ved kyst og strand, hvor det årlige gennemsnit i perioden var 7,1 drukneulykker.

Drukneulykker i havne skete i løbet af hele året i perioden 2001-2021 (figur J). Der var en større sæsonvariation i antallet af drukneulykker ved kyst og strand samt på åbent hav og fjord, hvor den største forekomst af drukneulykker var i sommermånederne juni til august ved kyst og strand samt på åbent hav og fjord. Dette hænger sammen med, at aktiviteter som badning/svømning og sejlsads er mest udpræget i disse måneder.

Figur J. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på måned og de tre hyppigste steder. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

1. Indledning

Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, har siden 2009 udarbejdet nationale druknerapporter, der beskriver forekomsten og karakteren af druknedødsfald i Danmark. Rapporterne er udkommet årligt [1-12]². Denne rapport er en opdatering med de druknedødsfald, der forekom i 2021. Det skønnes, at langt de fleste druknedødsfald i Danmark skyldes ulykker, som kan forebygges. De årlige druknerapporter er derfor et vigtigt redskab i arbejdet med at forebygge drukneulykker i Danmark, da de giver indsigt i, hvor drukneforebyggende indsatser er nødvendige. Der har i de tidligere rapporter, ud over de faste opgørelser, været fokus på forskellige temaer, heriblandt de socioøkonomiske forhold blandt de druknede, sæsonvariation, vandtemperatur m.m. I denne rapport sættes der fokus på drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer har været involveret.

I nærværende rapport er oplysninger om druknedødsfald i Danmark primært indhentet fra dødsattester på personer, der er døde på grund af drukning. Oplysningerne fra dødsattesterne suppleres med information fra andre kilder, blandt andet TrygFondens og Rådet for Større Bade- og Vandsikkerheds opgørelser baseret på presseklip om druknedødsfald og fra redningstjenestens rapporter via Søsportens Sikkerhedsråd.

1.1 Formål

Formålet med dette års druknestatistik er blandt andet at beskrive:

- Karakteristika ved druknedødsfald i 2021 sammenholdt med tidligere år.
- Omfanget og omstændighederne omkring druknedødsfald i Danmark i perioden 2001-2021.
- Udviklingen i druknedødsfald blandt danskere druknet i Danmark i perioden 1970-2021.
- Udvikling af drukneulykker fordelt på regioner i perioden 2001-2021.
- Forekomsten af og karakteristika ved drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer har været involveret.
- Karakteristika ved drukneulykker, som er fundet sted på åbent hav og fjord, havn samt kyst og strand.

Det primære fokus i rapporten er drukneulykker. Dog indgår druknedødsfald som følge af selvmord, drab og ubestemt døds måde i udvalgte afsnit og tabeller.

² I 2021 udkom der ingen druknerapport grundet begrænsninger i adgang til 2019-data i forbindelse med COVID-19.

1.2 Begreber anvendt i rapporten

Druknedødsfald: Dækker over alle dødsfald relateret til drukning (fatale drukneulykker, selvmord og ubestemt døds måde (inkl. drab)).

Døds måde: Angiver, om druknedødsfaldet skyldtes en ulykke, selvmord, drab eller en ubestemt døds måde. Sidstnævnte skyldes typisk, at det er svært at afgøre, om der er tale om en ulykke eller selvmord.

Drukneulykker: Fagpersoner, der beskæftiger sig professionelt med drukning og forebyggelse af drukning, skelner mellem fatale drukneulykker og non-fatale drukneulykker [13]. I denne rapport beskæftiger vi os kun med fatale drukneulykker, altså drukneulykker med døden til følge. For læsevenlighedens skyld anvender vi betegnelsen *drukneulykker* om de fatale drukneulykker i denne rapport.

Incidensrater: I rapporten benyttes incidensrater til at angive antallet af druknetilfælde i en given periode per 100.000 danskere per år. Incidensrater er nyttige i fortolkningen af antal druknetilfælde, da antallet af druknetilfælde her ses i forhold til det samlede befolkningstal i Danmark eller befolkningstallet i en bestemt gruppe (fx aldersgruppe) på et givent tidspunkt.

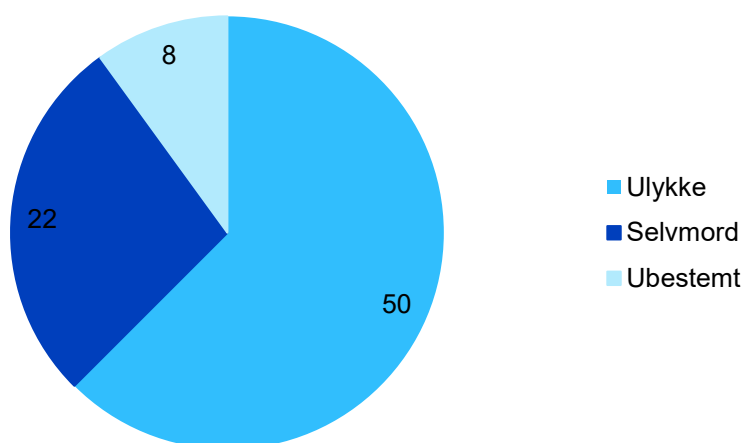
2. Druknedødsfald

I dette afsnit præsenteres forekomsten og karakteristikken af druknedødsfald for 2021 samt i perioderne 2001-2021 og 1970-2021. Herunder beskrives fordelingen af dødsårsag (fatale drukneulykker, selvmord eller ubestemt (inkl. drab)) ved drukning, fordeling på køn og alder, fordeling hen over året opdelt på de enkelte måneder samt opdelt på drukneofrenes bopælsland.

2.1. Druknedødsfald i 2021

Figur 1 illustrerer dødsårsagen blandt druknede i 2021. I 2021 døde 80 personer som følge af drukning i Danmark (figur 1). Af disse skyldtes 50 en ulykke, 22 skyldtes selvmord, og for otte personer var dødsårsagen ubestemt. Yderligere fire personer med dansk bopæl druknede i udlandet. I 2021 forekom ingen druknedødsfald som følge af drab.

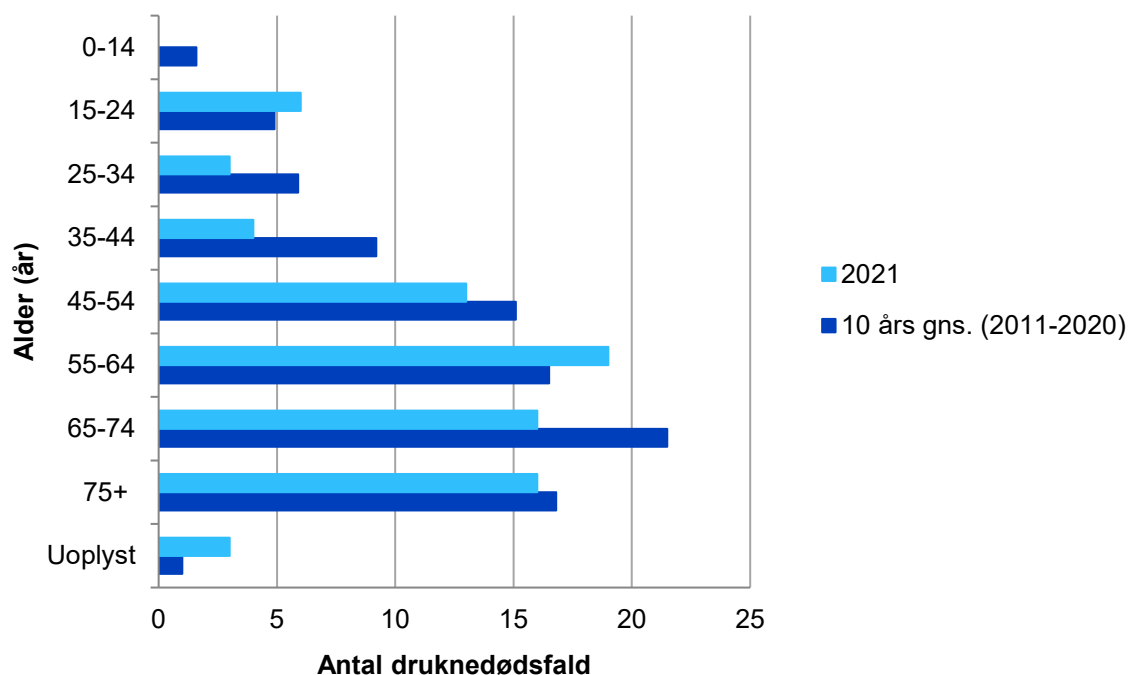
Figur 1. Dødsårsag for de 80 personer, der druknede i 2021. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

I 2021 forekom druknedødsfaldene primært blandt mænd (73,8 %, n=59) (data ikke vist) og i aldersgruppen 45 år eller ældre (83,8 %, n=67), mens ingen børn under 15 år druknede i 2021 (figur 2). Det samme mønster gør sig gældende for de tidligere år, hvilket fremgår af 10-års gennemsnittet (2011-2020). I 2021 var der, for de fleste aldersgrupper, færre, som døde grundet drukning, sammenlignet med tidligere år.

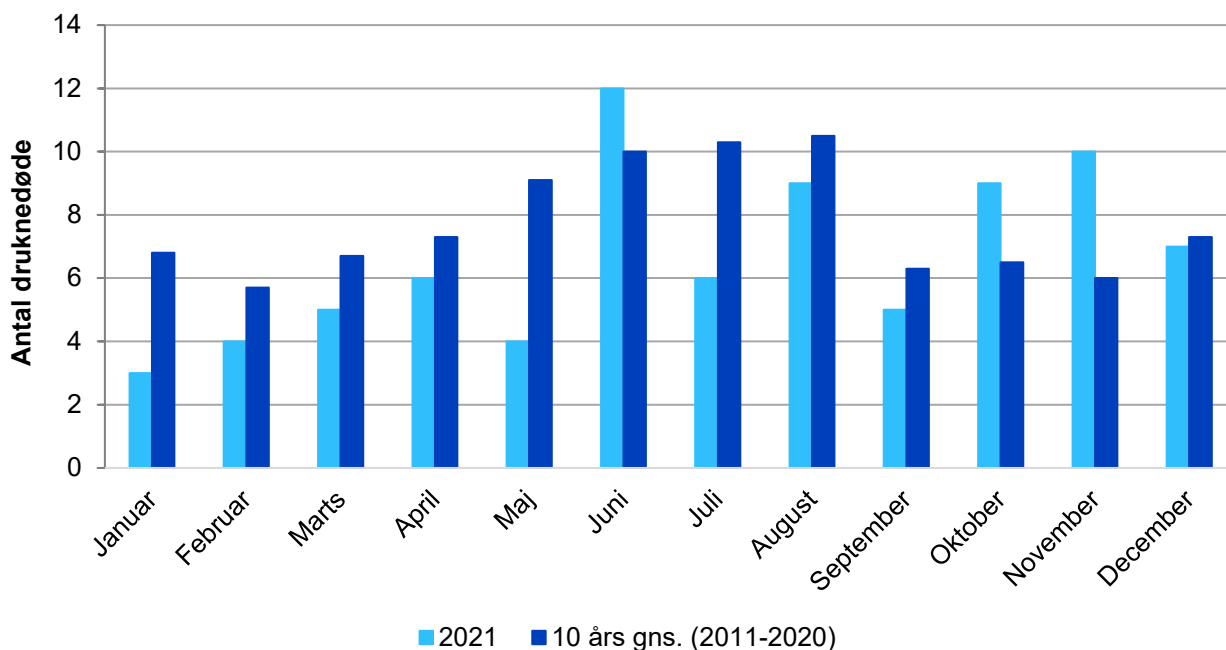
Figur 2. Druknedødsfald, opdelt på alder, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Sammenlignet med 10-års gennemsnittet var der særligt mange druknedødsfald i juni (n=12), oktober (n=9) og november (n=10) i 2021 (figur 3). Omvendt var der specielt færre druknedødsfald i januar (n=3), maj (n=4) og juli (n=6) i 2021 sammenlignet med 10-års gennemsnittet.

Figur 3. Druknedødsfald, opdelt på måned, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

2.2. Druknedødsfald i 2001-2021

I perioden 2001-2021 er i alt 2.198 personer døde som følge af drukning i Danmark svarende til 104,7 personer om året i gennemsnit (tabel 1). Af disse dødsfald skyldtes 1.235 (56,2 %) ulykker, 756 (34,4 %) skyldtes selvmord, og i 207 (9,4 %) tilfælde var årsagen til druknedød ubestemt (inkl. seks drab). Størstedelen skyldtes således ulykker, hvor 58,8 personer i gennemsnit døde som følge af drukneulykker om året i 2001-2021. I perioden 2001-2021 er det årlige gennemsnit af druknedødsfald overordnet set faldet fra 123,8 i 2001-2005 til 91,8 i 2016-2021. Dog ses der en lille stigning i det årlige gennemsnit af druknedødsfald fra perioden 2011-2015 til 2016-2021, hvilket overvejende skyldes stigningen i det årlige gennemsnit af drukneulykker fra 48,2 i 2011-2015 til 54,3 i 2016-2021.

Tabel 1. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde og periode. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit	Antal i alt
Ulykke	70,2	63,4	48,2	54,3	58,8	1.235
Selvmord	42,6	38,2	33,6	30,7	36,0	756
Ubestemt/ drab ¹	11,0	13,2	9,0	6,8	9,9	207
I alt	123,8	114,8	90,8	91,8	104,7	2.198

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

¹Inkluderer i alt seks drab.

Omfang og døds måde

Der døde 1,69 personer pr. 100.000 personer om året med fast bopæl i Danmark ved drukning i perioden 2001-2021 (tabel 2). Incidensraten har i perioden været højest for drukneulykker (IR=0,90 per 100.000 personer).

Tabel 2. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde for alle druknede i Danmark samt kun for danskere. Årligt gennemsnit, procent og incidensrater¹.

	Alle druknede ²	Procent ³	Danskere	Incidensrate
Ulykke	58,8	56,2 %	50,4	0,90
Selvmord	36,0	34,4 %	35,1	0,63
Ubestemt/drab ⁴	9,9	9,4 %	8,8	0,16
I alt	104,7	100,0 %	94,3	1,69

¹Incidensrate er her et udtryk for antallet af druknedødsfald per 100.000 danskere per år.

²Omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

³Procent af alle druknede.

⁴Inkluderer i alt seks drab.

Køns- og aldersfordeling

I 2001-2021 forekom størstedelen af alle druknedødsfald (74,0 %) blandt mænd (tabel 3). Uligheden mellem kønnene var særligt stor blandt drukneulykkerne, hvoraf 86,1 % forekom blandt mænd. Blandt kvinder var selvmord den hyppigste årsag til drukning, idet 45,4 % af druknedødsfaldene blandt kvinder skyldtes selvmord.

Tabel 3. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde og køn. Antal og procent.

	Mænd		Kvinder		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ulykke	1.064	86,2 %	171	13,8 %	1.235	100,0 %
Selv mord	413	54,6 %	343	45,4 %	756	100,0 %
Ubestemt/drab ¹	150	72,5 %	57	27,5 %	207	100,0 %
I alt	1.627	74,0 %	571	26,0 %	2.198	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

¹Inkluderer i alt seks drab.

Fordelingen af druknedødsfald i forhold til alder i perioden 2001-2021 fremgår af tabel 4. Størstedelen af druknedødsfaldene i 2001-2021 skete blandt personer på 45 år eller ældre (74,4 %, n=1.636), mens børn under 15 år omfattede en lille andel (2,7 %, n=60).

Tabel 4. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde og alder. Antal og procent.

	0-4 år	5-14 år	15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75+ år	Uoplyst	I alt
Ulykke	21	33	90	81	128	252	245	219	151	15	1.235
Selv mord	0	0	22	38	69	118	155	161	189	4	756
Ubestemt/drab ¹	5	1	8	16	28	35	44	35	32	3	207
I alt	26	34	120	135	225	405	444	415	372	22	2.198
Procent	1,2 %	1,6 %	5,5 %	6,1 %	10,2 %	18,4 %	20,2 %	18,9 %	16,9 %	1,0 %	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

¹Inkluderer i alt seks drab.

Bopælsland

Udlændinge uden bopæl i Danmark tegnede sig for 9,9 % (n=217) af alle druknedødsfald og 14,3 % (n=177) af alle drukneulykker i perioden 2001-2021 (tabel 5). De fleste af disse udlændinge var turister, fritidssejlere eller erhvervsfiskere. Blandt de udlændinge, der druknede i Danmark, var størstedelen tyskere, som besøgte Danmark som turister eller fritidssejlere. Derefter var der flest personer fra Polen, der overvejende var fiskere eller besætningsmedlemmer på skibe. Der var også et betydeligt antal fra Norge og Sverige samt personer fra en række andre lande (bl.a. Østrig, Irland, Ukraine, Litauen, Tjekkiet og Filippinerne).

Tabel 5. Druknedødsfald i perioden 2001-2021, opdelt på bopælsland. Antal.

	Danmark	Tyskland	Norge	Sverige	Polen	Andet, uoplyst	I alt
Ulykke	1.058	102	9	9	17	40	1.235
Selv mord	738	7	2	4	0	5	756
Ubestemt/drab¹	185	6	3	2	2	9	207
I alt	1.981	115	14	15	19	54	2.198

¹Inkluderer i alt seks drab.

2.3 Druknedødsfald i 1970-2021

Omfang

I perioden 1970-2021 døde 8.407 danskere på grund af drukning. Af disse skyldtes 3.682 ulykker (43,8 %), 3.926 (46,7 %) skyldtes selvmord, og 36 skyldtes drab (0,4 %). Døds måden var ubestemt for 763 (9,1 %) af druknedødsfaldene (tabel B1 i bilag, s. 96).

Udvikling over tid

Druknedødsfald

Antallet af danskere, som døde som følge af drukning, er faldet markant i perioden 1970-2021 (figur 4). Det højeste antal druknede danskere forekom i 1981 med 307 druknedødsfald, mens der i 2021 døde 78 danskere som følge af drukning. I alt døde 80 personer af drukning i Danmark i 2021, hvoraf to personer var udlændinge. De hidtil laveste antal druknedødsfald blandt danskere forekom i 2010 og 2016 med henholdsvis 68 og 69 druknedødsfald.

Drukneulykker

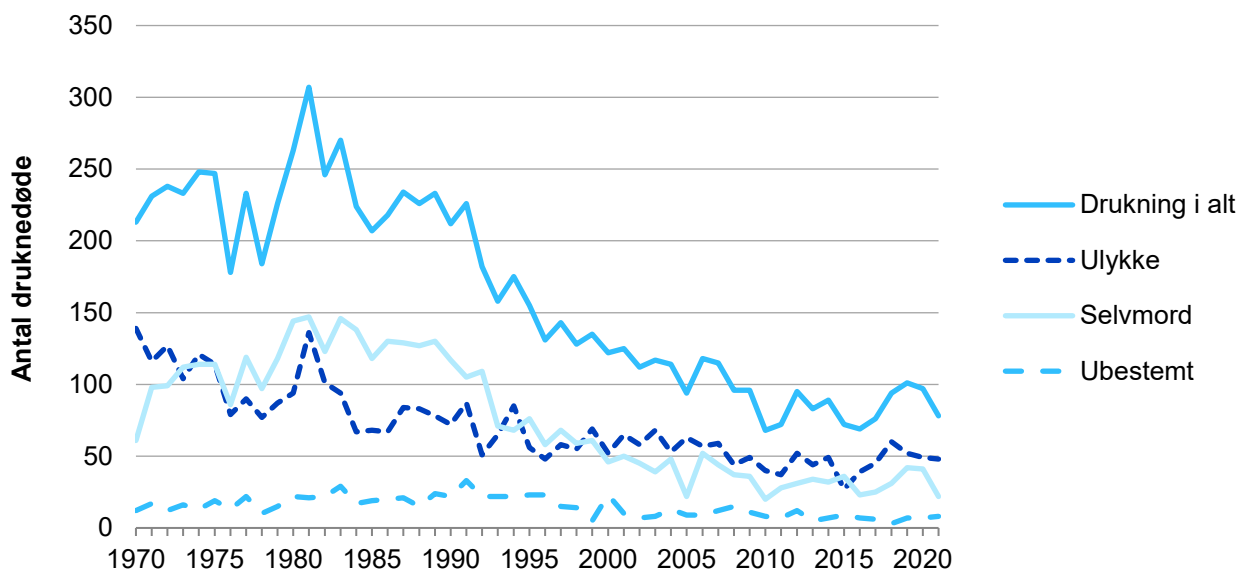
Antallet af drukneulykker blandt danskere er ligeledes faldet i samme periode. Således er antallet af drukneulykker blandt danskere faldet fra 139 i 1970 til 48 i 2021. Det hidtil laveste antal drukneulykker forekom i 2015 med 27 drukneulykker blandt danskere (figur 4).

Selv mord

Antallet af selvmord ved drukning blandt danskere steg fra 61 selvmord i 1970 til 147 selvmord i 1981, hvorefter antallet af druknedødsfald, som skyldes selvmord, er faldet til 22 i 2021 (figur 4).

Dette er et væsentligt fald fra det tidligere år, hvor der forekom 41 druknedødsfald i 2020, som var forårsaget af selvmord. Det laveste antal selvmord blandt danskere forekom i 2010 med 20 selvmord. Det årlige antal selvmord ved drukning blandt danskere har været under 50 tilfælde hvert år siden 2007.

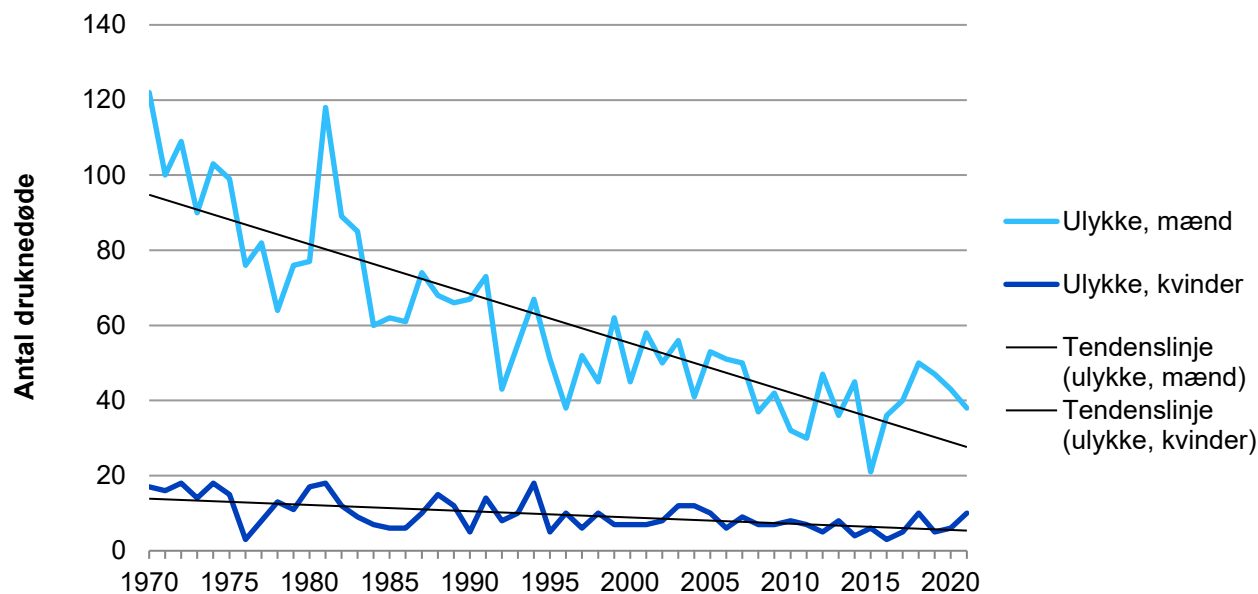
Figur 4. Antal danskere druknet 1970-2021, opdelt på dødsårsag. Antal.



Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Antallet af drukneulykker er i perioden 1970-2021 faldet både blandt danske mænd og kvinder (figur 5). Faldet er dog størst blandt mænd, hvor det i 1970 var 122, mens det i 2021 var faldet til 38.

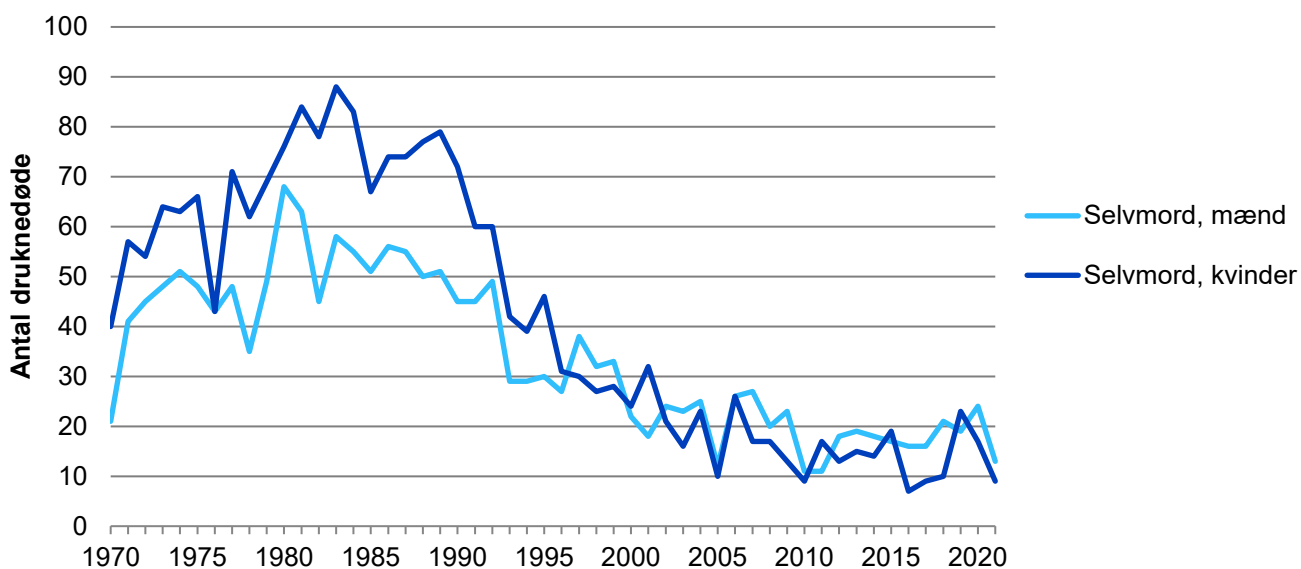
Figur 5. Danskere druknet i Danmark 1970-2021 som følge af ulykke, opdelt på køn. Antal.



Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Antallet af druknedødsfald som følge af selvmord er ligeledes faldet markant for både danske mænd og kvinder i perioden 1970-2021 (figur 6). Indtil 1996 var antallet af druknedødsfald som følge af selvmord højere blandt kvinder end blandt mænd, hvorimod antallet af druknedødsfald som følge af selvmord har været nogenlunde ligelig fordelt blandt mænd og kvinder i perioden 1996-2021.

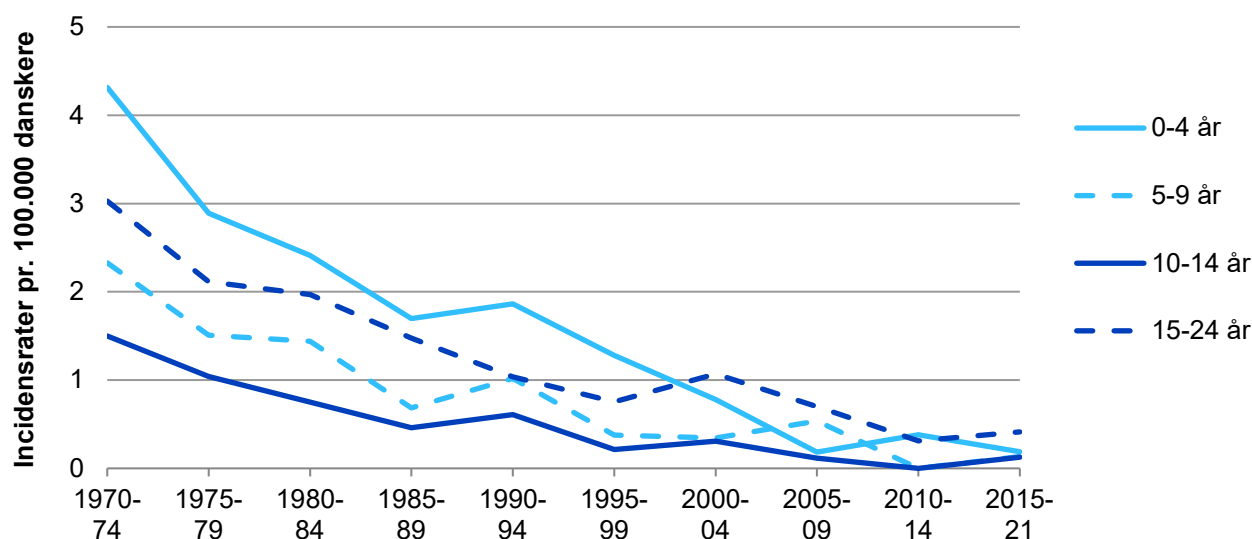
Figur 6. Danskere druknet i Danmark 1970-2021 som følge af selvmord, opdelt på køn.



Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Der er sket et fald i drukneulykker blandt danskere i perioden 1970-2021 i alle aldersgrupper (figur 7 og 8). Faldet har været størst blandt børn, unge og voksne under 45 år, mens antallet af drukneulykker blandt personer på 45 år eller ældre har været nogenlunde stabilt.

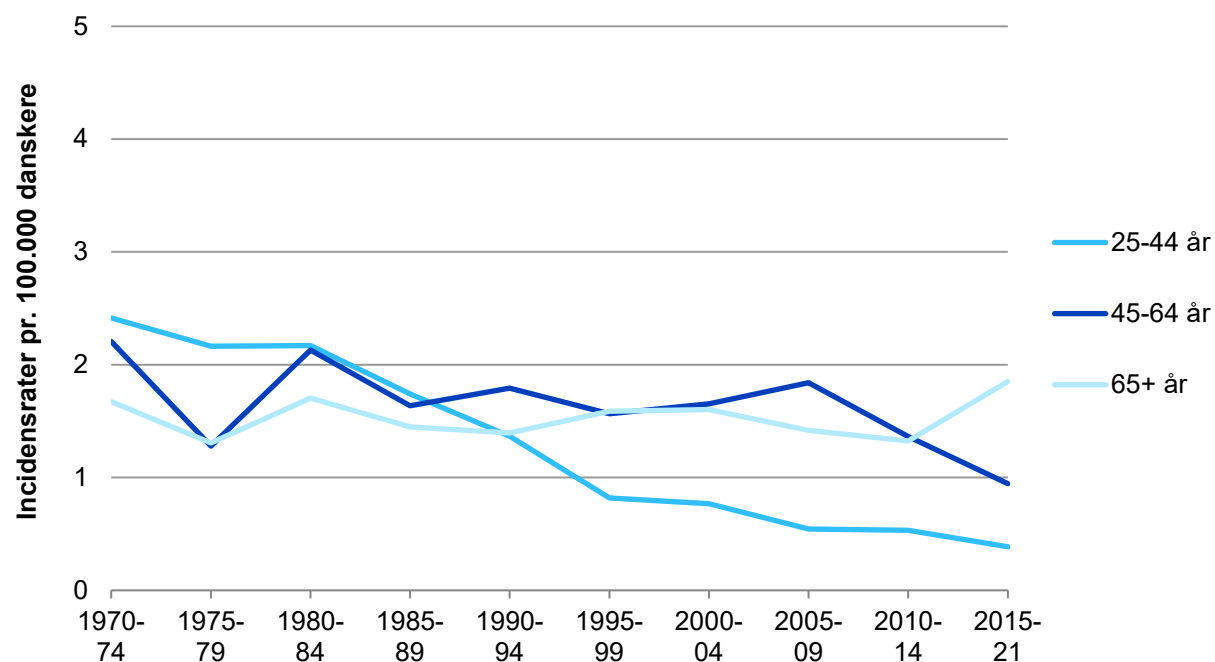
Figur 7. Fatale drukneulykker 1970-2021, fordelt på aldersgrupper (0-24 år). Incidensrater¹



Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

¹Incidensrate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker per 100.000 danskere per år.

Figur 8. Fatale drukneulykker blandt danskere i Danmark 1970-2021, fordelt på aldersgrupper (25+ år). Incidensrater¹.



Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

¹Incidensrate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker per 100.000 danskere per år.

I tabel B2 i bilaget (s. 98) ses en opgørelse af drukneulykker blandt danskere i Danmark i perioden 1970-2021 fordelt på år, køn og alder.

3. Drukneulykker (fatale)

I dette afsnit præsenteres forekomsten og karakteristikken af fatale drukneulykker for 2021 samt for perioden 2001-2021. Herunder beskrives fordelingen af køn og alder, hvilke steder ulykkerne skete, samt hvilke aktiviteter der lå forud for drukneulykkerne. Derudover beskrives, hvorvidt andre var til stede på ulykkestidspunktet, om genoplivning blev forsøgt, forekomst af drukneulykker blandt børn, om alkohol og/eller stoffer var involveret i drukneulykkerne samt fordelingen af drukneulykker i de fem regioner i Danmark. I dette afsnit vil der yderligere præsenteres forskellige karakteristika af drukneulykker opdelt på de tre hyppigste steder, hvor ulykkerne forekom i Danmark i perioden 2001-2021 (åbent hav og fjord, havn samt kyst og strand).

3.1 Drukneulykker i 2021

Omfang

I 2021 døde 80 personer som følge af drukning, hvoraf 50 skyldtes ulykker. To udlændinge fra henholdsvis Østrig og Irland var blandt drukneulykkerne i Danmark (data ikke vist). I 2021 døde yderligere fire danskere i drukneulykker i udlandet i henholdsvis Sverige (n=2) og Spanien (n=2) (tabel 6).

Tabel 6. Danskere druknet som følge af drukneulykker i udlandet i 2021. Antal.

	Sverige	Spanien	I alt
2021	2	2	4

Kilde: Presseklip fra TrygFonden og Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed.

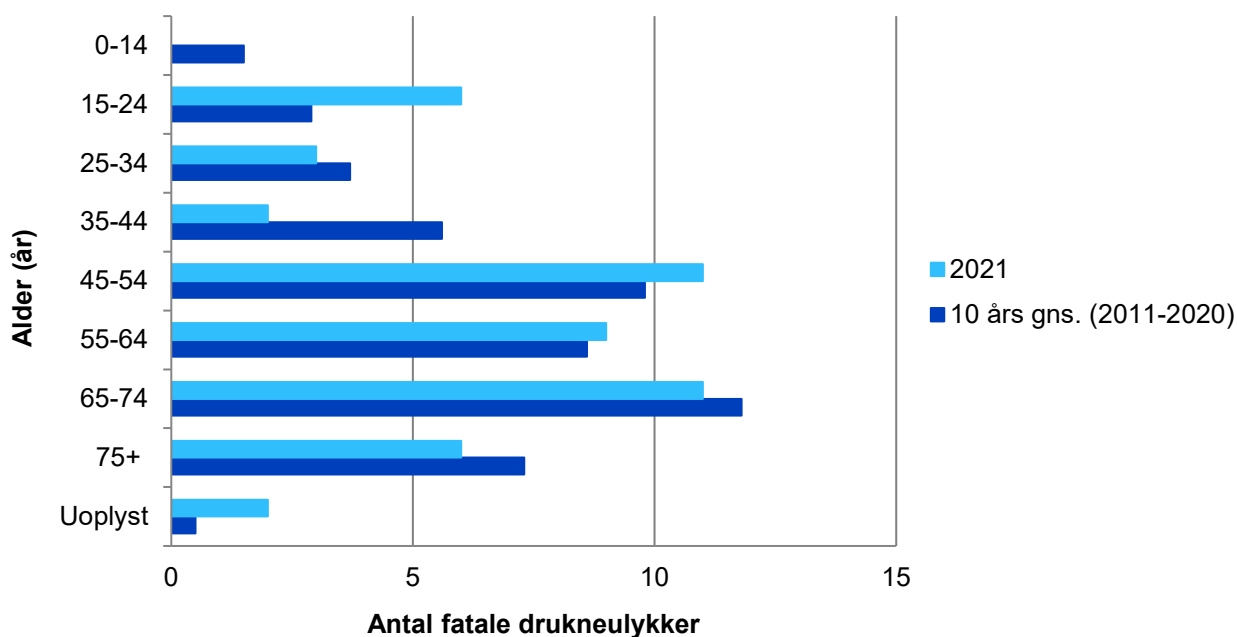
Prognose for drukneulykker og druknedødsfald i 2022

Oplysninger om druknedødsfald i 2022 er endnu ikke tilgængelige, da data fra Dødsårsagsregisteret først foreligger i slutningen i 2023. TrygFonden har registreret 75 drukneulykker i 2022 baseret på presseklip. Antallet af drukneulykker i 2021 baseret alene på presseklip var 61. Vi formoder derfor, at antallet af drukneulykker vil være højere i 2022 end i 2021, og at det samlede antal druknedødsfald ligeledes vil være højere i 2022.

Køns- og aldersfordeling

Figur 9 viser aldersfordelingen for drukneulykkerne for 2021 sammenlignet med 10-års gennemsnit for 2011-2020. Størstedelen af drukneulykker i 2021 forekom blandt mænd (78,0 %, n=39) (data ikke vist) og blandt personer på 45 år eller ældre (74,0 %, n=37). Der var ingen børn under 15 år, der druknede i en ulykke i 2021, hvor der tidligere (2011-2020) er druknet to børn om året under 15 år i gennemsnit (Figur 9). Der ses desuden en stigning i antallet af drukneulykker blandt 15-24-årige i 2021 sammenlignet med de tidligere år, mens der er sket et fald i antallet af drukneulykker blandt 35-44-årige i 2021 sammenlignet med tidligere år.

Figur 9. Fatale drukneulykker, opdelt på alder, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.

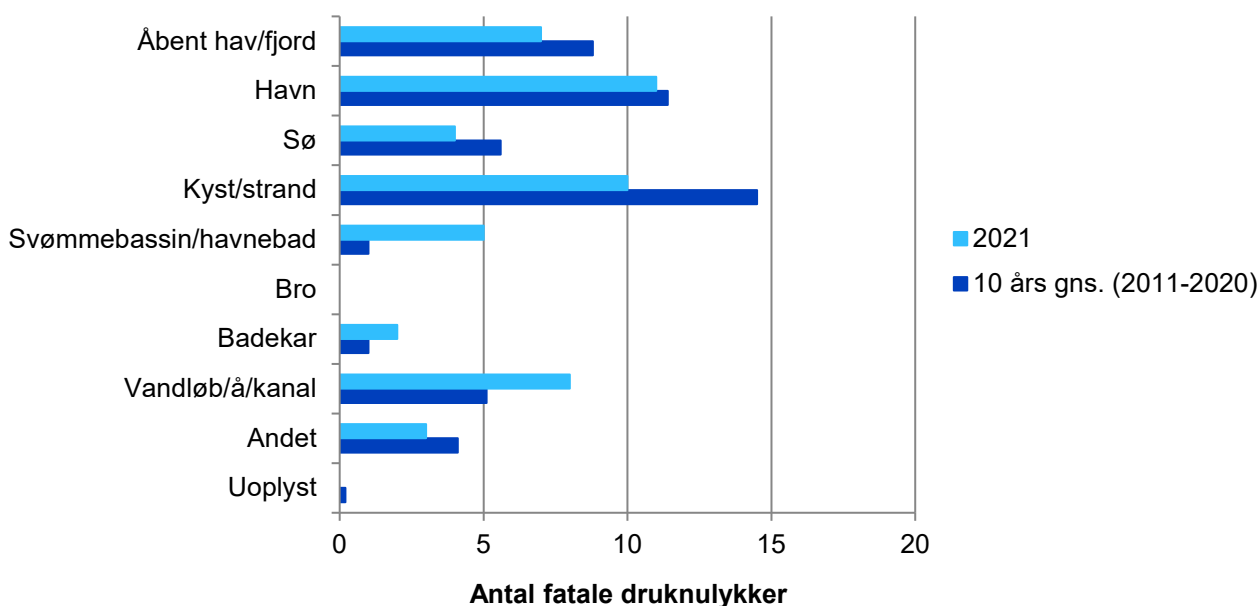


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Sted for drukneulykken

Figur 10 viser stedet for drukneulykken for 2021 sammenlignet med et 10-års gennemsnit for 2011-2020. De fleste drukneulykker i 2021 skete ved kyst og strand (n=10), havn (n=11) og vandløb, å og kanal (n=8). I de tidligere år var de tre hyppigste steder for drukneulykker ved kyst og strand, havn samt ved åbent hav og fjord. I 2021 var der særligt færre drukneulykker ved kyst og strand og særligt flere drukneulykker i svømmebassin og havnebad samt i vandløb, å og kanal sammenlignet med tidligere år.

Figur 10. Fatale drukneulykker, opdelt på sted, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Stedkategorier

Vi anvender ni forskellige kategorier (koder) til at angive stedet for drukneulykken samt en kode for uoplyst. Stedkoderne tager sit afsæt i kodningen anvendt af Steensberg (1998) [19]. Dog er kategorierne 'vandløb/å/kanal' samt 'bro' tilføjet for at øge præcisionen af stedangivelse, og fordi begge kategorier indeholder et forholdsmæssigt stort antal druknedødsfald i de tidligere år. Sted er inddelt i følgende kategorier:

- Åbent hav/fjord
- Havn
- Sø
- Kyst/strand
- Svømmebassin/havnebad
- Badekar
- Bro
- Vandløb/å/kanal
- Andet
- Uoplyst

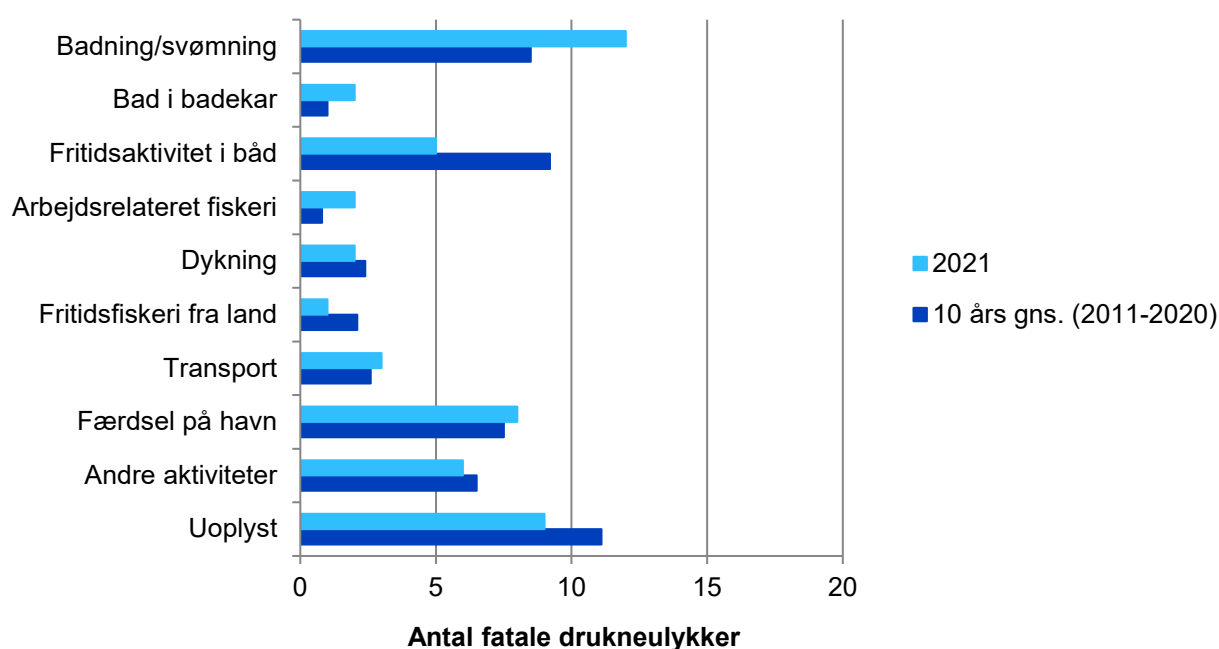
Stedkategorien betegner det sted, afdøde druknede. Hvis en person fx kæntrer med et skib på havet, angives stedet som **åbent hav**, mens stedkoden angives som **kyst**, hvis vedkommende er gået ud i havet fra kysten. Skelnen mellem, om ulykken er sket på åbent hav eller ved kysten, vil ofte være baseret på et skøn på baggrund af de tilgængelige oplysninger. Hvis personen er mere end 200 meter fra kysten, kodes stedet som åbent hav, men sker drukneulykken under 200 meter fra kysten, kodes stedet som kyst. En ulykke, der sker om bord på en båd i havnen eller under ud- og indsejling i havn, vil fx blive kodet som **havn**, mens når båden har forladt havnen, vil stedet kodes som åbent hav. Stedkoden 'havn' anvendes også, hvis den druknede faldt i vandet fra kajen eller fra et andet sted på havneområdet, herunder et skib i havn. Havne inkluderer både lystbådehavne og havne. Stedkategorien **vandløb/å/kanal** dækker bl.a. over naturlige åer, bykanaler, gravede vandkanaler, grøftekanter med vand og lignende. Kategorien **andet** omfatter bl.a. have- eller fiskebassin, grusgrav, vandbrønd eller gylletank.

Under visse omstændigheder kan det være svært at afklare ulykkesstedet, fx i de tilfælde hvor personen findes drivende i vandet ved kyst, og det ikke kan bestemmes, om afdøde fx er faldet overbord fra et skib ude på havet eller er faldet i havnen. I disse tilfælde betegnes stedkategorien som **uoplyst**.

Aktivitet før drukneulykken

Figur 11 viser aktiviteten før ulykken for 2021 sammenlignet med 10-års gennemsnittet for 2011-2020. Drukneulykker sker oftest uden vidner, hvorfor der ofte mangler oplysninger om aktiviteten lige før ulykken. I 2021 manglede denne oplysning i 9 af de 50 drukneulykker. I 2021 var der flest drukneulykker forbundet med badning eller svømning (n=12), dernæst i forbindelse med færdsel på havn (n=8) og fritidsaktivitet i båd (n=5). Derudover skete flere af drukneulykkerne i 2021 i forbindelse med andre aktiviteter (n=6), som blandt andet omfatter surfing, kitesurfing eller gåture ved vandløb og kanaler. Overvejende er antallet af drukneulykker opdelt på de forskellige aktiviteter i 2021 sammenlignelige med antallet i de tidligere år. Dog ses der særligt flere drukneulykker i forbindelse med badning og svømning i 2021 sammenlignet med tidligere år. Derimod ses der særligt færre drukneulykker i forbindelse med fritidsaktivitet i båd i 2021 sammenlignet med tidligere år.

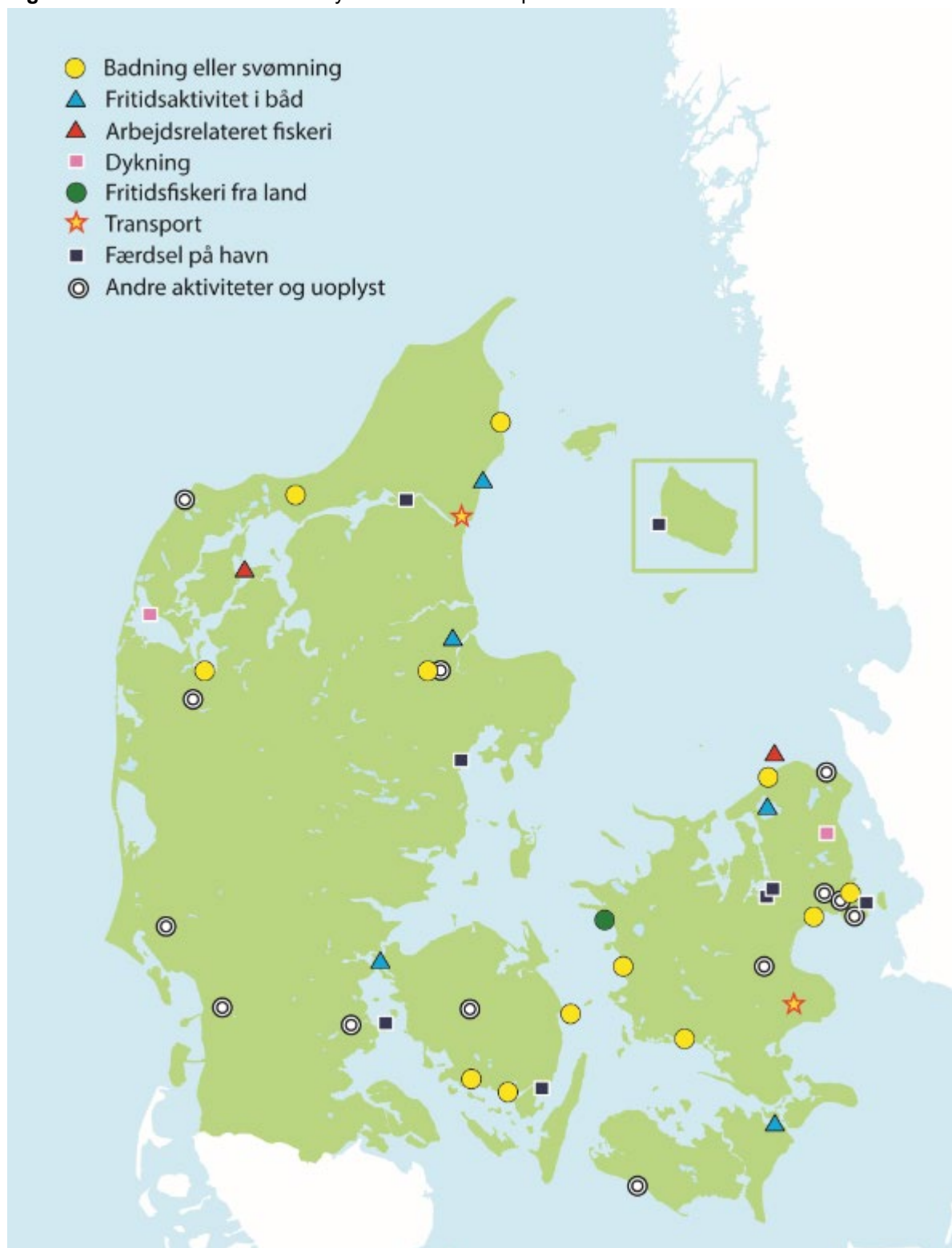
Figur 11. Fatale drukneulykker, opdelt på aktivitet, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Figur 12 viser, hvor drukneulykkerne fandt sted i Danmark i 2021, fordelt på aktivitet.

Figur 12. Kort over fatale drukneulykker i 2021 fordelt på aktivitet.



Fire ulykker på egen bopæl (for eksempel i badekar) er udeladt. Én drukneulykke kunne ikke stedfæstes og fremgår derfor ikke på kortet.

Aktivitetskategorier

Aktivitetskategorierne beskriver, hvad afdøde beskæftigede sig med, da ulykken skete. Ligesom stedkoderne tager aktivitetskoderne afsæt i kodningen anvendt af Steensberg (1998) [19].

Kategorierne for aktivitet er:

- Badning eller svømning
- Bad i badekar
- Fritidsaktivitet i båd (undtagen når båden ligger i havn)
- Arbejdsrelateret fiskeri
- Dykning
- Fritidsfiskeri fra land eller på lavt vand (inklusive fiskeri i waders)
- Transport, fx kørt i havn i bil, knallert eller på cykel
- Færdsel på havn, som fører til fald i havnen (omfatter færdsel til fods i havneområdet, herunder på båd liggende i havn, inklusive frabord- og ombordstigning af båd)
- Andre aktiviteter
- Uoplyst aktivitet

Badning/svømning omfatter badning og svømning i såvel åbent vand (hav, sø, å) som svømmebassiner. **Fritidsaktivitet i båd** inkluderer alene aktiviteter med båd på åbent vand, herunder hav og sø, og inkluderer altså ikke aktiviteter, hvor båden ligger i havn. Fritidsaktivitet i båd inkluderer for eksempel jolle, sejlskib, kano, kajak, gummi- og motorbåd. Ulykker kodet som **arbejdsrelateret fiskeri** finder sted i arbejdstiden. En sømand, som fisker i fritiden og forulykker, kodes således ikke som arbejdsrelateret fiskeri, men i stedet som fritidsaktivitet med båd.

Transport anvendes, når der er tale om ulykker i forbindelse med transport, som fører til drukning (fx en bil som kører i havnen). Kategorien **færdsel på havn** betegner alle de dødsfald, hvor afdøde har gået eller stået på havnen, enten på kaj eller på skib, og er faldet i vandet.

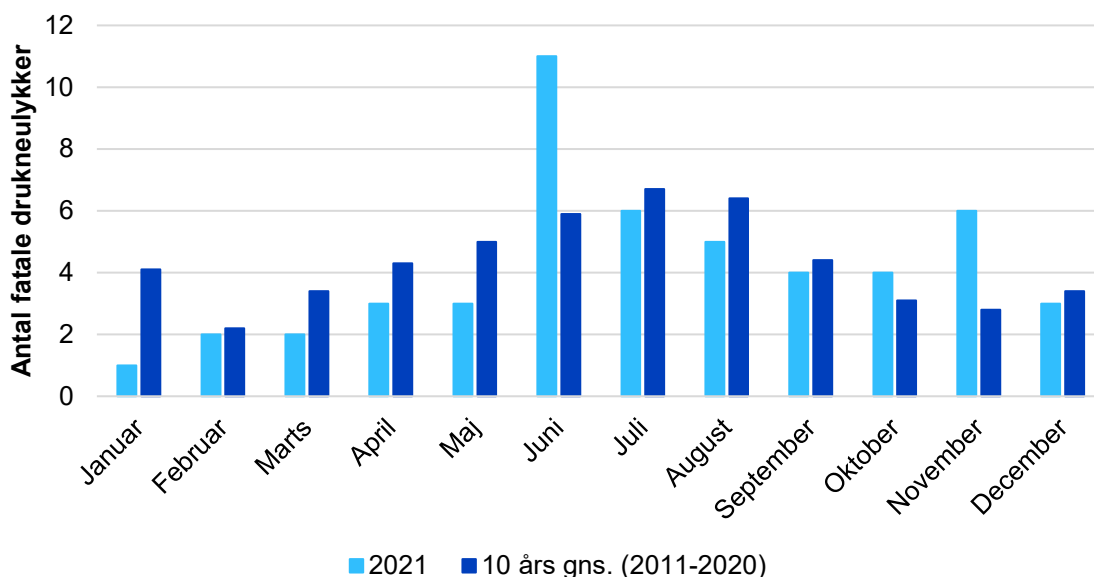
Andre aktiviteter omfatter bl.a. færdsel andre steder end i havne, for eksempel langs en å eller ved en sø, arbejde i en brønd, paragliding eller kitesurfing. **Uoplyst aktivitet** er typisk angivet, når en person er fundet druknet i vandet med døden til følge, og der ikke er oplysninger om, hvad der er sket forud.

Måned

Det er forskelligt, hvornår på året drukneulykkerne forekommer. For det første er der forskel på, hvilke måneder folk primært opholder sig steder med vand (fx ved kyst og stand). Derudover påvirker vandtemperaturen risikoen for at drukne med døden til følge ved fald i vandet i de kolde måneder. Der er eksempelvis større risiko for at drukne med døden til følge om vinteren, da mødet med det kolde vand kan få kroppen til at gå i choktilstand, hvilket kan føre til ukontrolleret vejtrækning, panik og hyperventilation [14]. Herudover er risikoen for at drukne med døden til følge større i vintermånederne på grund af underkøling af kroppen (hypotermi).

Figur 13 viser, at drukneulykker skete i løbet af hele året i 2021 og i 10-års gennemsnittet i perioden 2011-2020, men at drukneulykkerne særligt forekom fra juni til august. Dette skyldes højst sandsynligt, at folk i høj grad opholder sig ved eksempelvis badesteder i de varmere sommermåneder. I 2021 var der særligt mange drukneulykker i juni og november sammenlignet med tidligere år, mens antallet af drukneulykker i januar 2021 var særligt mindre end de tidligere år.

Figur 13. Fatale drukneulykker opdelt på måned, 2021 og 10-års gns. (2011-2020). Antal.



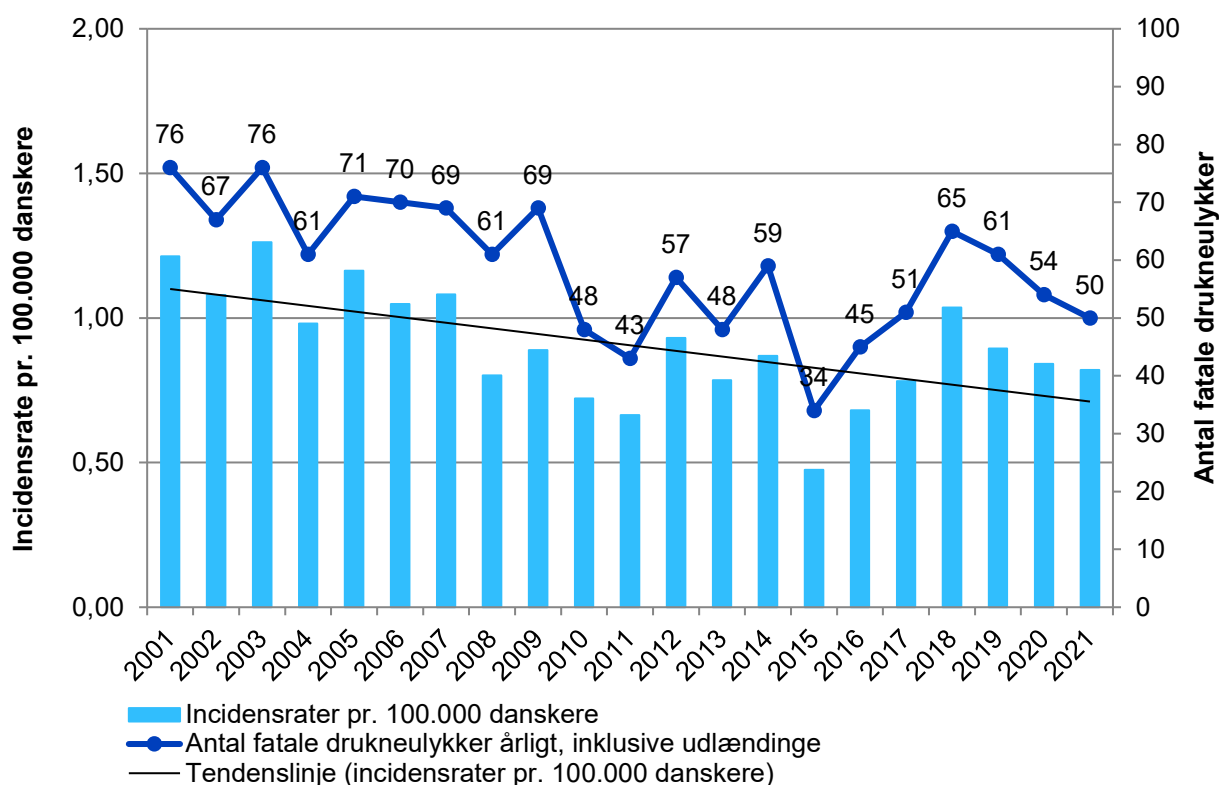
Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

3.2 Drukneulykker i 2001-2021

Omfang

I perioden 2001-2021 døde i alt 1.235 personer som følge af en drukneulykke i Danmark. Figur 14 illustrerer udviklingen i antallet af dødsfald som følge af drukneulykker samt den årlige incidensrate i perioden 2001-2021. Antallet af dødsfald som følge af drukneulykker var nogenlunde konstant fra 2001 til 2009 med 61 til 76 drukneulykker om året. Herefter forekom et fald i antallet af drukneulykker med et minimum på 34 drukneulykker i 2015 for derefter at stige igen til 65 i 2018. Fra 2018 er antallet af drukneulykker igen faldet, og i 2021 var antallet af drukneulykker på 50. I 2021 var incidensraten 0,82 pr. 100.000 danskere, mens den gennemsnitlige incidensrate i de foregående 20 år var 0,91 pr. 100.000 danskere, hvilket indikerer et fald i perioden 2001-2021 i antallet af druknedødsfald, som skyldes ulykker.

Figur 14. Fatale drukneulykker 2001-2021. Antal¹ og incidensrater².



¹Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

²Incidensrate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker per 100.000 danskere per år.

Køns- og aldersfordeling

I perioden 2001-2021 forekom størstedelen af drukneulykker blandt mænd (86,2 %, n=1.064) (jf. tabel 3). I perioden 2001-2021 havde de 45-74-årige den højeste forekomst af drukneulykker, mens børn i alderen 0-14 år havde den laveste forekomst (tabel 7). I alle aldersgrupper under 65 år faldt antallet af drukneulykker i perioden, mens antallet over 65 år har været stigende hen over perioden.

Tabel 7. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på alder og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
0-4 år	1,8	0,8	0,8	0,7	1,0
5-14 år	2,6	2,6	0,2	1,0	1,6
15-24 år	6,8	4,2	2,4	3,8	4,3
25-34 år	6,0	2,2	3,8	3,5	3,9
35-44 år	7,8	6,2	5,8	4,8	6,1
45-54 år	14,4	14,2	10,8	9,2	12,0
55-64 år	15,0	15,0	9,8	7,7	11,7
65-74 år	7,6	10,4	9,6	13,5	10,4
75+ år	8,2	6,2	4,8	9,2	7,2
Uoplyst	0,0	1,6	0,2	1,0	0,7
I alt	70,2	63,4	48,2	54,3	58,8

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Sted for drukneulykken

I perioden 2001-2021 skete de fleste af drukneulykkerne enten ved havn, kyst og strand eller på åbent hav og fjord (tabel 8). Forskellige karakteristika af drukneulykker disse tre steder vil blive udfoldet i afsnit 3.3, 3.4 og 3.5.

Tabel 8. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
Åbent hav / fjord	18,4	16,0	9,0	8,3	12,7
Havn	17,8	14,6	11,8	11,0	13,7
Sø	5,8	5,0	5,6	5,3	5,4
Kyst / strand	11,4	13,0	13,0	15,0	13,2
Svømmebassin / havnebad	3,2	0,8	0,8	1,8	1,7
Badekar	1,6	1,0	1,2	1,0	1,2
Bro	0,6	0,2	0,0	0,0	0,2
Vandløb / å / kanal	5,8	6,6	3,0	7,3	5,8
Andet	3,8	4,2	3,8	4,2	4,0
Uoplyst	1,8	2,0	0	0,3	1,0
I alt	70,2	63,4	48,2	54,3	58,8

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Drukneulykker, som fandt sted på åbent hav og fjord, ved havn eller ved kyst og strand, forekom hovedsageligt i den ældre aldersgruppe, idet 62,5 % (n=519) af disse drukneulykker forekom blandt de 45-74-årige (tabel 9).

Tabel 9. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og alder. Antal og procent.

	0-4 år	5-14 år	15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75+ år	Uoplyst	I alt	Procent
Åbent hav / fjord	0	2	14	22	43	59	61	44	12	10	267	21,6 %
Havn	0	0	32	21	29	55	65	58	26	1	287	23,2 %
Sø	4	6	10	9	6	32	19	12	16	0	114	9,2 %
Kyst / strand	0	10	8	15	28	58	55	64	36	3	277	22,4 %
Svømmebassin / havnebad	3	8	5	3	2	3	2	2	7	0	35	2,8 %
Badekar	3	0	1	0	1	7	3	4	6	0	25	2,0 %
Bro	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	4	0,3 %
Vandløb / å / kanal	0	1	12	5	11	23	22	19	27	1	121	9,8 %
Andet	11	1	6	4	6	9	18	15	14	0	84	6,8 %
Uoplyst	0	5	1	1	1	5	0	1	7	0	21	1,7 %
I alt	21	33	90	81	128	252	245	219	151	15	1.235	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Mænds og kvinders drukneulykker var forskellige med hensyn til, hvor og hvordan de skete, hvilket er væsentligt at have for øje i forebyggende indsatser. Kvinder druknede oftest i en ulykke ved kyst og strand (26,3 %) og søer (16,4 %), mens mænd oftest var involveret i en drukneulykke ved havn (24,9 %) og på åbent hav og fjord (23,8 %) (tabel 10). Forskellene hænger formentlig sammen med generelle forskelle i mænds og kvinders aktiviteter i og ved vand. Eksempelvis er der langt flere mænd end kvinder, der sejler ud i joller og fritidsbåde for at fiske/hygge sig og færdes i havnemiljøer, hvilket afspejler sig i ulykkestallene.

Tabel 10. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og køn. Antal og procent.

	Mænd		Kvinder		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Åbent hav / fjord	253	23,8 %	14	8,2 %	267
Havn	265	24,9 %	22	12,9 %	287
Sø	86	8,1 %	28	16,4 %	114
Kyst / strand	232	21,8 %	45	26,3 %	277
Svømmebassin / havnebad	25	2,4 %	10	5,9 %	35
Badekar	16	1,5 %	9	5,3 %	25
Bro	4	0,4 %	0	0,0 %	4
Vandløb / å / kanal	98	9,2 %	23	13,5 %	121
Andet	68	6,4 %	16	9,4 %	84
Uoplyst	17	1,6 %	4	2,3 %	21
I alt	1.064	100,0 %	171	100,0 %	1.235

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Tabel 11 viser fordelingen af drukneulykker opdelt på sted og aktivitet. Drukneulykker er ofte knyttet til specifikke aktiviteter afhængig af hvilket sted, ulykkerne sker. I 2001-2021 var det eksempelvis særligt fritidsaktivitet i båd, der var den forudgående aktivitet på åbent hav og fjord (68,9 %, n=184). Blandt drukneulykker i havn var det derimod færdsel på havn, som var den hyppigst forudgående aktivitet (67,9 %, n=195), mens personer druknet ved kyst og strand (n=149, 53,6 %) samt i svømmebassin og havnebad (74,2 %, n=26) hyppigst havde været ude at bade eller svømme, da ulykken skete. Blandt drukneulykker i vandløb, å og kanal var transport (fx cykling) (n=18, 14,9 %) og andre aktiviteter (fx gåtur) (18,2 %, n=22) de hyppigste forudgående aktiviteter.

Tabel 11. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og aktivitet. Antal.

	Badning / svømning	Bad i badekar	Fritids-aktivitet i båd	Arbejds-relateret fiskeri	Dykning	Fritids-fiskeri fra land	Transport	Færdsel på havn	Andre aktiviteter	Uoplyst	I alt
Åbent hav / fjord	8	0	184	34	13	3	0	0	18	7	267
Havn	8	0	11	3	6	2	31	195	7	24	287
Sø	15	0	10	0	3	3	4	0	24	55	114
Kyst / strand	149	0	31	2	13	28	0	0	9	45	277
Svømmebassin / havnebad	26	1	0	0	1	0	0	0	4	3	35
Badekar	0	24	0	0	0	0	0	0	0	1	25
Bro	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4
Vandløb / å / kanal	2	0	2	0	0	1	18	0	22	76	121
Andet	3	0	0	0	2	1	5	0	43	30	84
Uoplyst	4	0	1	0	1	0	0	0	1	14	21
I alt	215	25	239	39	39	38	58	195	132	255	1.235

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Aktivitet før drukneulykken

I det følgende beskrives de aktiviteter, der gik forud for drukneulykkerne, i det omfang, de var oplyst. Det er oftest sådan, at der ikke er andre til stede, når ulykken sker. Det betyder, at det er svært at bestemme den forudgående aktivitet, hvorfor 20,7 % (n=255) af disse tilfælde også er registreret som uoplyst aktivitet i perioden 2001-2021 (data ikke vist).

I perioden 2001-2021 var fritidsaktivitet i båd den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker, hvor det årlige gennemsnit i perioden var 11,4 ulykker (tabel 12). Det årlige gennemsnit for ulykker i forbindelse med bade- og svømmeaktiviteter var 10,2, mens det årlige gennemsnit for ulykker som følge af færdsel på havn var 9,3. Tilsammen bidrager disse aktiviteter med 52,6 % af alle drukneulykker. For fritidsaktivitet i båd samt færdsel på havn er det årlige gennemsnit faldet hen over hele perioden, mens det årlige gennemsnit af drukneulykker i forbindelse med badning og svømning faldt fra 2001-2005 til 2011-2015, men steg igen i 2016-2021. Det årlige gennemsnit for drukneulykker som følge af aktiviteterne dykning, fritidsfiskeri fra land samt andre aktiviteter steg i perioden 2001-2021.

I perioden 2001-2021 døde der i gennemsnit 6,3 personer om året som følge af drukneulykker, som skyldtes andre aktiviteter, for eksempel gåtur ved å eller sø, hundeluftning ved strand eller færdsel på bro, paraglidning eller kitesurfing (tabel 12).

Tabel 12. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
Badning / svømning	13,0	10,6	7,2	10,2	10,2
Bad i badekar	1,6	1,0	1,2	1,0	1,2
Fritidsaktivitet i båd	15,2	13,2	9,2	8,5	11,4
Arbejdsrelateret fiskeri	3,2	2,6	1,0	0,8	1,9
Dykning	1,4	1,2	2,2	2,5	1,9
Fritidsfiskeri fra land	1,2	2,0	1,8	2,2	1,8
Transport	3,0	2,8	1,8	3,3	2,8
Færdsel på havn	13,0	9,4	8,8	6,5	9,3
Andre aktiviteter	6,0	6,2	5,6	7,2	6,3
Uoplyst	12,6	14,4	9,4	12,2	12,1
I alt	70,2	63,4	48,2	54,3	58,8

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

I perioden 2001-2021 forekom 649 drukneulykker, som skyldtes henholdsvis fritidsaktivitet i båd (n=239), badning eller svømning (n=215) eller færdsel på havn (n=195) (tabel 13). Blandt disse forekom over halvdelen blandt personer på 45 år eller derover. Blandt børn i alderen 0-14 år druknede en stor andel i forbindelse med badning og svømning (42,6 %, n=23) i perioden.

Tabel 13. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og alder. Antal og procent.

	0-4 år	5-14 år	15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75+ år	Uoplyst	I alt	Procent
Badning / svømning	1	22	15	13	16	43	36	38	29	2	215	17,4 %
Bad i badekar	3	0	1	0	1	7	3	4	6	0	25	2,0 %
Fritidsaktivitet i båd	0	2	12	17	29	53	60	48	16	2	239	19,4 %
Arbejdsrelateret fiskeri	0	0	3	4	8	8	4	4	0	8	39	3,2 %
Dykning	0	0	4	6	10	14	4	1	0	0	39	3,2 %
Fritidsfiskeri fra land	0	0	0	0	4	9	9	15	1	0	38	3,1 %
Transport	0	1	9	3	6	7	11	8	12	1	58	4,7 %
Færdsel på havn	0	0	15	15	19	40	52	43	11	0	195	15,8 %
Andre aktiviteter	13	3	9	9	19	22	19	18	19	1	132	10,7 %
Uoplyst	4	5	22	14	16	49	47	40	57	1	255	20,7 %
I alt	21	33	90	81	128	252	245	219	151	15	1.235	100,0 %
Procent	1,7 %	2,7 %	7,3 %	6,6 %	10,4 %	20,4 %	19,8 %	17,7 %	12,2 %	1,2 %	100,0 %	

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

For kvinder var badning og svømning (28,1 %) den hyppigste aktivitet forbundet med drukneulykker i perioden 2001-2021 (tabel 14). Derimod var fritidsaktivitet i båd den hyppigste aktivitet blandt mænd (21,7 %) i samme periode. Antalsmæssigt var der dog betydeligt flere mænd end kvinder, der druknede i forbindelse med badning eller svømning, og betydeligt flere mænd var involverede i drukneulykker generelt inden for alle aktiviteter.

Tabel 14. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og køn. Antal og procent.

	Mænd		Kvinder		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Badning / svømning	167	15,7 %	48	28,1 %	215
Bad i badekar	16	1,5 %	9	5,3 %	25
Fritidsaktivitet i båd	231	21,7 %	8	4,7 %	239
Arbejdsrelateret fiskeri	39	3,7 %	0	0,0 %	39
Dykning	34	3,2 %	5	2,9 %	39
Fritidsfiskeri fra land	38	3,6 %	0	0,0 %	38
Transport	51	4,8 %	7	4,1 %	58
Færdsel på havn	178	16,7 %	17	9,9 %	195
Andre aktiviteter	109	10,2 %	23	13,5 %	132
Uoplyst	201	18,9 %	54	31,6 %	255
I alt	1.064	100,0 %	171	100,0 %	1.235

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

De fleste drukneulykker i perioden 2001-2021 skete i de varmere sommermåneder fra juni til august, hvilket særligt er gældende i forhold til drukneulykker grundet badning og svømning (80,0 %, n=172) og fritidsaktivitet i båd (42,7 %, n=102) (tabel 15). Drukneulykker ved transport forekom derimod mest i de koldere måneder. De andre forudgående aktiviteter synes at være ligeligt fordelt ud over hele året.

Tabel 15. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og måned. Antal og procent.

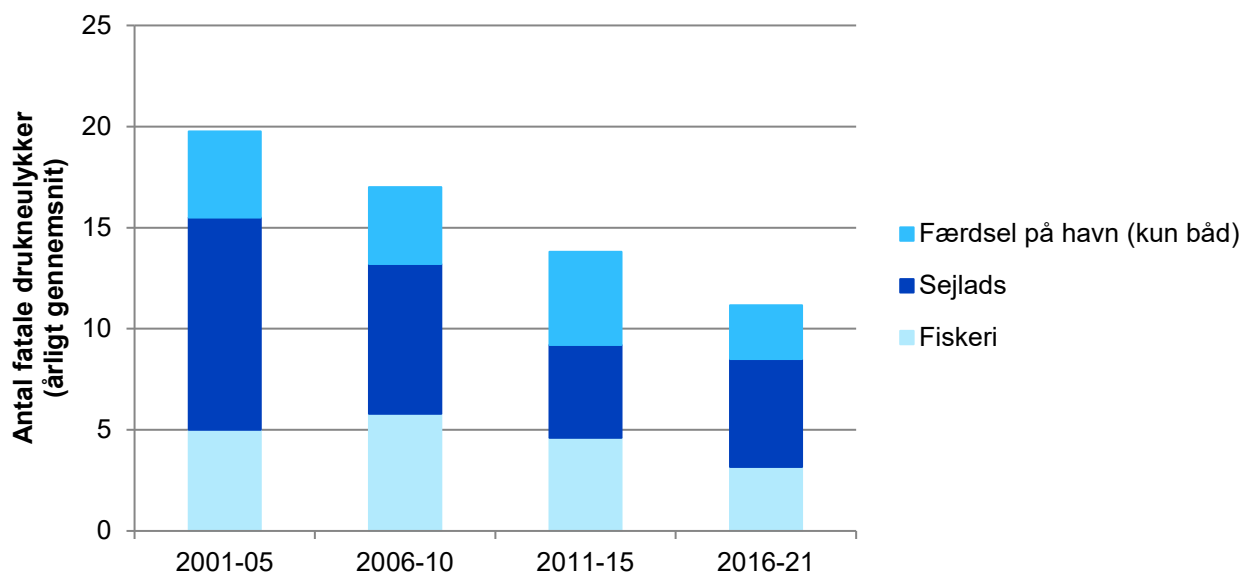
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Badning / svømning	0	0	2	3	12	39	66	67	14	6	4	2	215
Bad i badekar	3	2	1	1	1	2	2	5	2	0	3	3	25
Fritidsaktivitet i båd	10	1	13	21	32	38	33	31	21	26	4	9	239
Arbejdsrelateret fiskeri	5	7	0	7	2	1	3	0	2	4	3	5	39
Dykning	1	0	3	4	4	5	6	7	5	2	1	1	39
Fritidsfiskeri fra land	0	2	5	6	6	3	2	1	0	7	5	1	38
Transport	10	7	5	4	1	3	4	0	2	7	7	8	58
Færdsel på havn	16	13	15	14	21	20	16	21	16	9	15	19	195
Andre aktiviteter	11	6	10	12	13	12	16	15	10	13	7	7	132
Uoplyst	25	25	22	26	15	23	23	24	21	9	19	23	255
I alt	81	63	76	98	107	146	171	171	93	83	68	78	1.235
Procent	6,6 %	5,1 %	6,2 %	7,9 %	8,7 %	11,8 %	13,9 %	13,9 %	7,5 %	6,7 %	5,5 %	6,3 %	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Drukneulykker blandt fritidssejlere

Det samlede antal drukneulykker blandt fritidssejlere er faldet i perioden 2001-2021 (figur 15). Fritidssejlads omfatter blandt andet sejlads med jolle, sejlskib, kano, kajak, gummi- og motorbåd. Drukneulykker blandt fritidssejlere dækker over fritidsaktivitet i båd (herunder fiskeri og sejlads) samt færdsel på havn med båd. I perioden 2001-2021 er i alt 239 druknet ved fritidsaktivitet i båd, mens 83 druknede i forbindelse med færdsel på havn i forbindelse med båd.

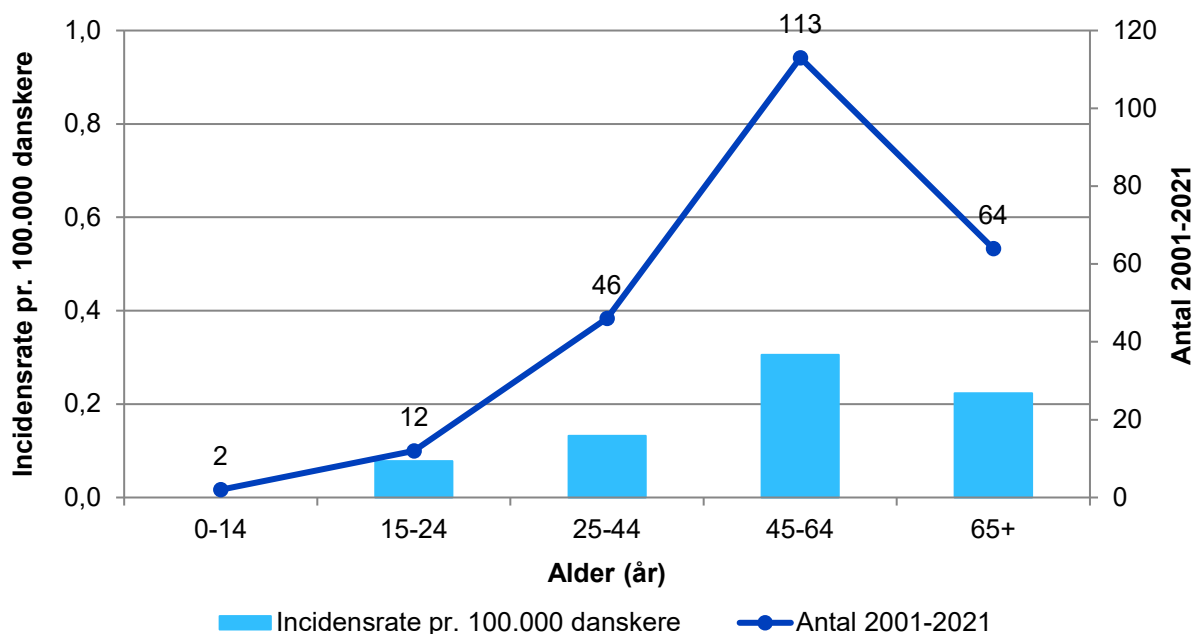
Figur 15. Fatale drukneulykker blandt fritidssejlere 2001-2021. Årligt gennemsnit.



Det årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

I perioden 2001-2021 skete de fleste drukneulykker, der forekom i forbindelse med fritidssejlads, blandt personer over 18 år (data ikke vist). Næsten halvdelen af de druknede var 45-64 år (47,3 %, n=113) (figur 16), og næsten alle var mænd (96,7 %, n=231) (data ikke vist). I kun 22 ud af de 239 ulykker (9,2 %) blev det anført, at den afdøde var iført en redningsvest, og i flere tilfælde var den ikke taget korrekt på. Medvirkende faktorer ved ulykkerne var blandt andet hårdt vejr, alkoholindtag eller dårligt helbred.

Figur 16. Fatale drukneulykker ved fritidssejls 2001-2021, opdelt på alder. Antal¹ og incidensrater².

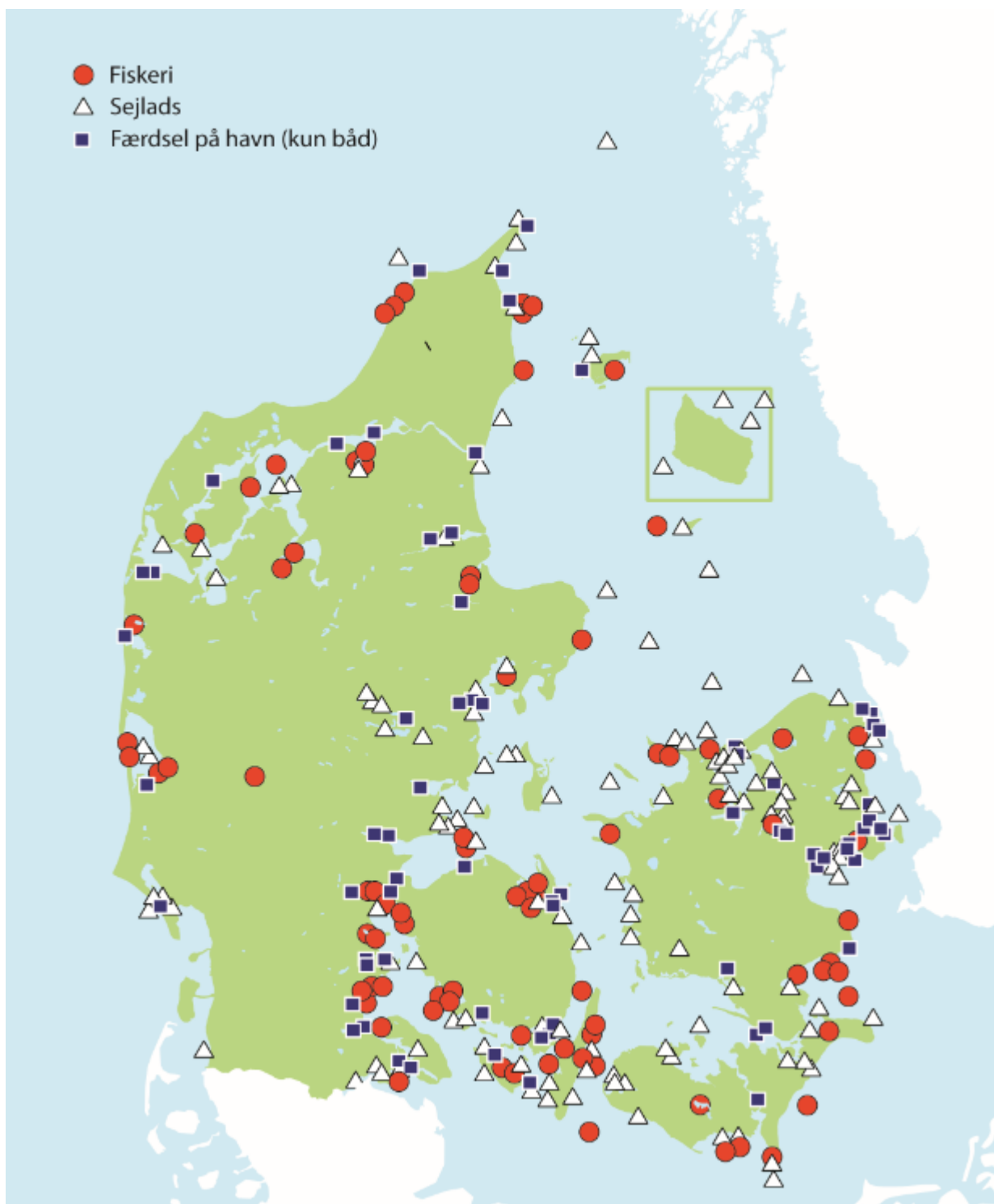


¹Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark. Incidensraterne omfatter kun danskere.

²Incidence rate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker per 100.000 danskere per år. For to personer var alderen uoplyst.

Figur 17 viser et kort med stedsangivelse for drukneulykker blandt fritidssejlere i Danmark i perioden 2001-2021 for henholdsvis fiskeri, sejls og færdsel på havn (hvor kun båd var involveret). Som det fremgår af kortet, sker drukneulykker blandt fritidssejlere i hele landet, men ulykkerne skete særligt på østkysten i Sønderjylland, i det Sydfynske Øhav, i Hovedstadsområdet og ved Isefjord og Roskilde Fjord på Vestsjælland. Dette skyldes formentlig det større antal lystbådehavne i disse områder sammenlignet med eksempelvis ved Vesterhavet.

Figur 17. Kort over fatale drukneulykker ved fritidssejlad i Danmark 2001-2021 fordelt på fiskeri, sejlad og færdsel på havn, hvor båd var involveret.



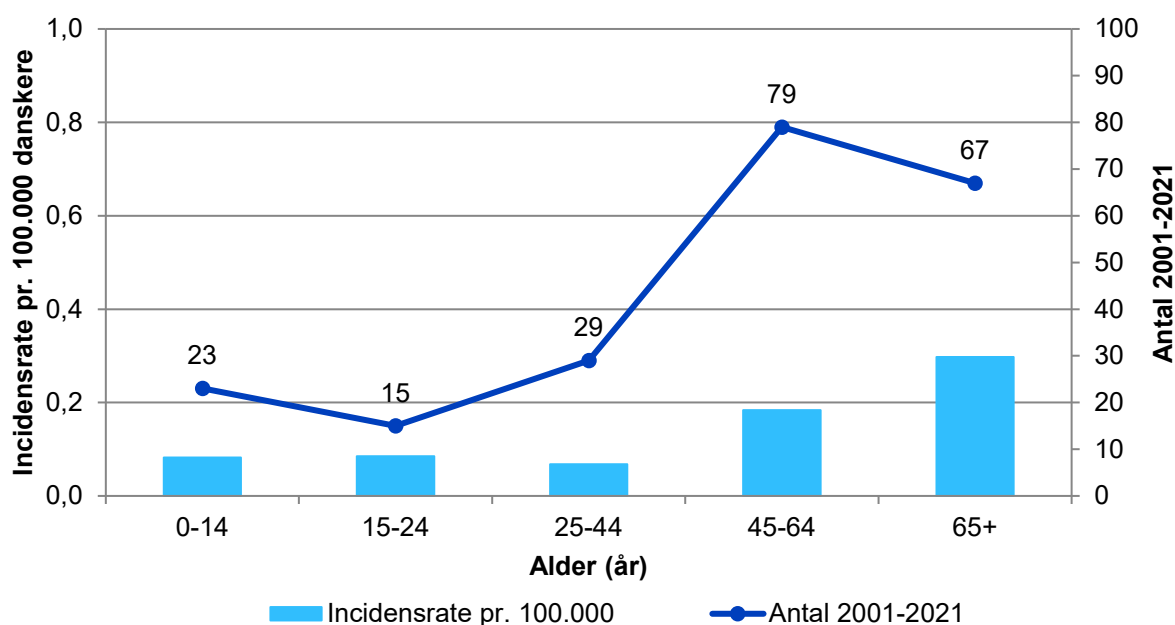
Kortet viser drukneulykker ved fritidssejlad i Danmark blandt personer med fast bopæl i Danmark samt udenlandske personer druknet i Danmark. 'Færdsel på havn (kun båd)' omfatter kun de, der færdedes på havnen med en båd.

Bade- og svømmeulykker

I perioden 2001-2021 druknede 215 personer i forbindelse med badning eller svømning, svarende til 10,2 personer årligt i perioden (data ikke vist). Over halvdelen af drukneulykkerne i 2001-2021, som var forårsaget af badning eller svømning, forekom blandt personer på 45 år eller derover (n=146), mens en femtedel forekom blandt unge og voksne i alderen 15-44 år (n=44) (figur 18). I perioden var der 23 børn under 15 år, der døde på grund af drukning i forbindelse med bade- og svømmeulykker. Drukning i forbindelse med badning fandt oftest sted ved strand og kyst (69,3 %). Væsentlig færre druknede i swimmingpools (indendørs eller udendørs, 12,1 %) og søer (7,0 %) (data ikke vist). Udlændinge tegnede sig for 26,5 % af alle drukneulykker ved badning (hovedsagelig ved kyst og strand) (data ikke vist).

Figur 18. Fatale drukneulykker ved badning/svømning 2001-2021, opdelt på alder.

Antal¹ og incidensrater².

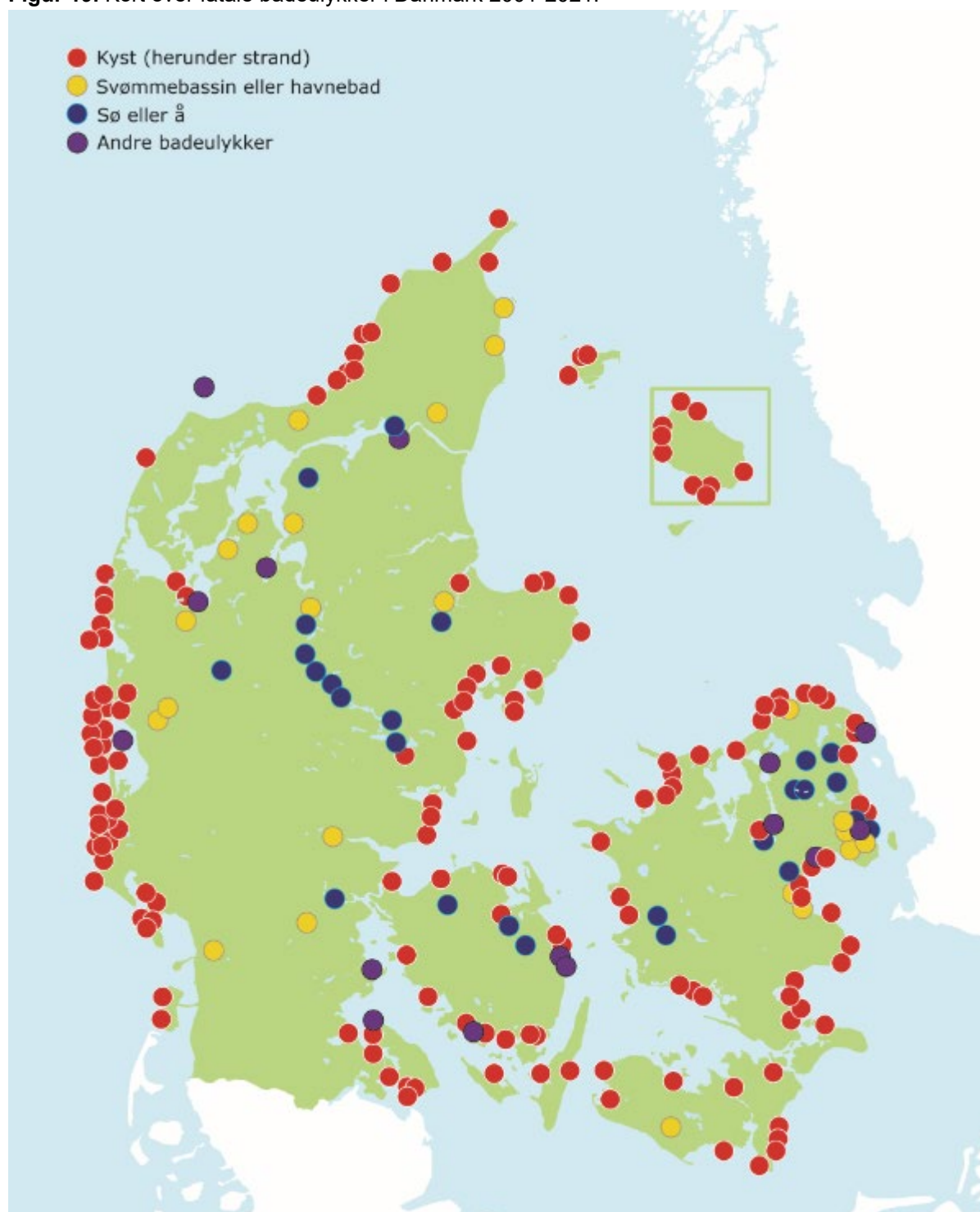


¹Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark. Incidensraterne omfatter kun danskere.

²Incidensrate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker per 100.000 danskere per år. For to personer var alderen uoplyst.

Figur 19 viser et kort med stedsangivelse for badeulykker i Danmark i perioden 2001-2021. Kortet illustrerer, at drukning i forbindelse med badning i Danmark sker i hele landet, men at badeulykker særligt fandt sted ved den jyske vestkyst.

Figur 19. Kort over fatale badeulykker i Danmark 2001-2021.



Kortet viser dødsfald pga. badeulykker blandt personer med fast bopæl i Danmark samt udlændinge druknet i Danmark. Fem badeulykker kunne ikke stedfæstes og fremgår derfor ikke på kortet.

Størstedelen af badeulykker forekom blandt personer på 45 år eller ældre (67,9 %, n=146), mens hvert 10. drukneoffer i forbindelse med badning var under 15 år i 2001-2021 (10,7 %, n=23) (tabel 16). De fleste badeulykker skete ved kyst og strand.

Tabel 16. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på sted og alder. Antal og procent.

	0–14 år	15–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75+ år	Uoplyst	I alt
Åbent hav / fjord	0	0	0	2	3	2	0	1	0	8
Havn	0	3	0	0	2	0	1	1	1	8
Sø	2	2	1	2	5	0	1	2	0	15
Kyst / strand	10	4	7	10	28	33	34	22	1	149
Svømmebassin / havnebad	9	5	2	2	2	1	2	3	0	26
Vandløb / å / kanal	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Andet	0	1	1	0	1	0	0	0	0	3
Uoplyst	2	0	0	0	2	0	0	0	0	4
I alt	23	15	13	16	43	36	38	29	2	215
Procent	10,7 %	7,0 %	6,1 %	7,4 %	20,0 %	16,7 %	17,7 %	13,5 %	0,9 %	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Antallet af badeulykker blandt 0-14-årige er faldet fra 2001-2005 (årligt gennemsnit: 2,0) til 2016-2021 (årligt gennemsnit: 0,2), hvorimod det ses, at antallet af badeulykker er steget fra 2001-2005 (årligt gennemsnit: 1,6) til 2016-2021 (årligt gennemsnit: 2,0) blandt 65-74-årige (tabel 17).

Tabel 17. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på alder og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
0-14 år	2,0	2,0	0,4	0,2	1,1
15-24 år	1,0	0,4	0,4	1,0	0,7
25-34 år	1,0	0,4	0,6	0,5	0,6
35-44 år	1,4	0,6	0,4	0,7	0,8
45-54 år	2,6	2,2	2,0	1,5	2,0
55-64 år	1,8	2,2	1,2	1,7	1,7
65-74 år	1,6	1,8	1,8	2,0	1,8
75+ år	1,6	1,0	0,4	2,3	1,4
Uoplyst	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1
I alt	13,0	10,6	7,2	10,2	10,2

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Mænd udgjorde 77,7 % (n=167) af de fatale badeulykker i perioden 2001-2021, mens kvinder udgjorde 22,3 % (n=48) (tabel 18). Størstedelen af badeulykkerne skete ved kyst og strand for både mænd (68,9 %) og kvinder (70,8 %), mens en mindre andel af ulykkerne skete i forbindelse med badning i svømmebassiner og havnebade for henholdsvis mænd (10,8 %) og kvinder (16,7 %).

Tabel 18. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på sted og køn. Antal og procent.

	Mænd		Kvinder		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Åbent hav / fjord	7	4,2 %	1	2,1 %	8
Havn	7	4,2 %	1	2,1 %	8
Sø	12	7,2 %	3	6,3 %	15
Kyst / strand	115	68,9 %	34	70,8 %	149
Svømmebassin / havnebad	18	10,8 %	8	16,7 %	26
Vandløb / å / kanal	1	0,6 %	1	2,1 %	2
Andet	3	1,8 %	0	0,0 %	3
Uoplyst	4	2,4 %	0	0,0 %	4
I alt	167	100,0 %	48	100,0 %	215

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

I perioden 2001-2021 skete den største andel af badeulykker blandt mænd i aldersgruppen 45-54 år (20,4 %), mens den største andel blandt kvinder var i aldersgruppen 65-74 år (31,3 %) (tabel 19). Den mindste andel af badeulykker blandt mænd forekom blandt 25-34-årige (5,4 %), og den mindste andel blandt kvinder forekom blandt 15-24-årige (2,1 %).

Tabel 19. Fatale badeulykker 2001-2021 opdelt på alder og køn. Antal og procent.

	Mænd		Kvinder		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
0-14 år	20	12,0 %	3	6,3 %	23
15-24 år	14	8,4 %	1	2,1 %	15
25-34 år	9	5,4 %	4	8,3 %	13
35-44 år	14	8,4 %	2	4,2 %	16
45-54 år	34	20,4 %	9	18,8 %	43
55-64 år	29	17,4 %	7	14,6 %	36
65-74 år	23	13,8 %	15	31,3 %	38
75+ år	22	13,2 %	7	14,6 %	29
Uoplyst	2	1,2 %	0	0,0 %	2
Total	167	100,0 %	48	100,0 %	215

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Som tidligere nævnt skete størstedelen af badeulykker ved kyst og strand, som hovedsageligt forekom i sommermånederne fra juni til august (80,0 %, n=172) (tabel 20).

Tabel 20. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på sted og måned. Antal og procent.

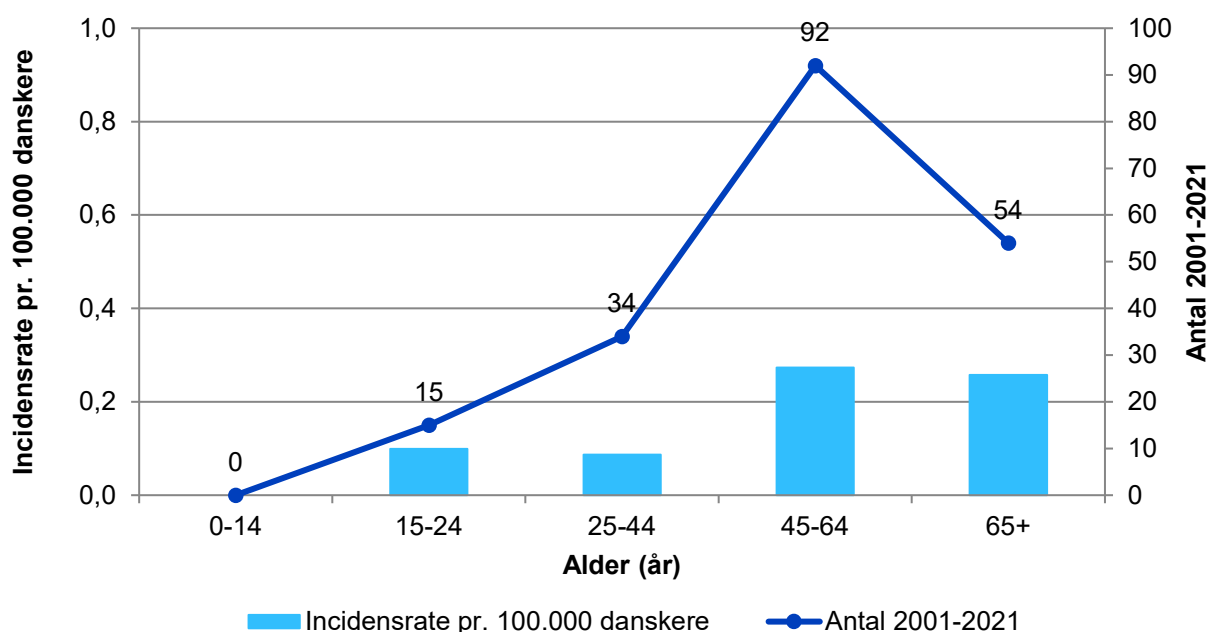
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Åbent hav / fjord	0	0	0	0	0	3	2	3	0	0	0	0	8
Havn	0	0	0	0	0	4	1	2	1	0	0	0	8
Sø	0	0	0	0	0	7	4	4	0	0	0	0	15
Kyst / strand	0	0	0	1	5	18	56	50	11	6	1	1	149
Svømmebassin / havnebad	0	0	2	2	6	4	1	8	0	0	2	1	26
Vandløb / å / kanal	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
Andet	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Uoplyst	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	4
I alt	0	0	2	3	12	39	66	67	14	6	4	2	215
Procent	0,0 %	0,0 %	0,9 %	1,4 %	5,6 %	18,1 %	30,7 %	31,2 %	6,5 %	2,8 %	1,9 %	0,9 %	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Færdsel på havn

I perioden 2001-2021 druknede i alt 195 mennesker ved fald i havn i forbindelse med færdsel på havn, herunder færdsel på, til og fra både i havnen (figur 20). Drukneulykker forårsaget af færdsel på havn omfatter ulykker, hvor personer er gået eller stået på havnen, enten på kaj eller på båd/skib, og er faldet i vandet. Drukneulykker som følge af færdsel på havn i eksempelvis bil er således ikke inkluderet her. I alt 15 drukneulykker i forbindelse med færdsel på havn i 2001-2021 var i aldersgruppen 15-24 år, og det højeste antal drukneulykker var i aldersgruppen 45-64 år (n=92).

Figur 20. Fatale drukneulykker i forbindelse med færdsel på havn 2001-2021, opdelt på alder. Antal¹ og incidensrater².

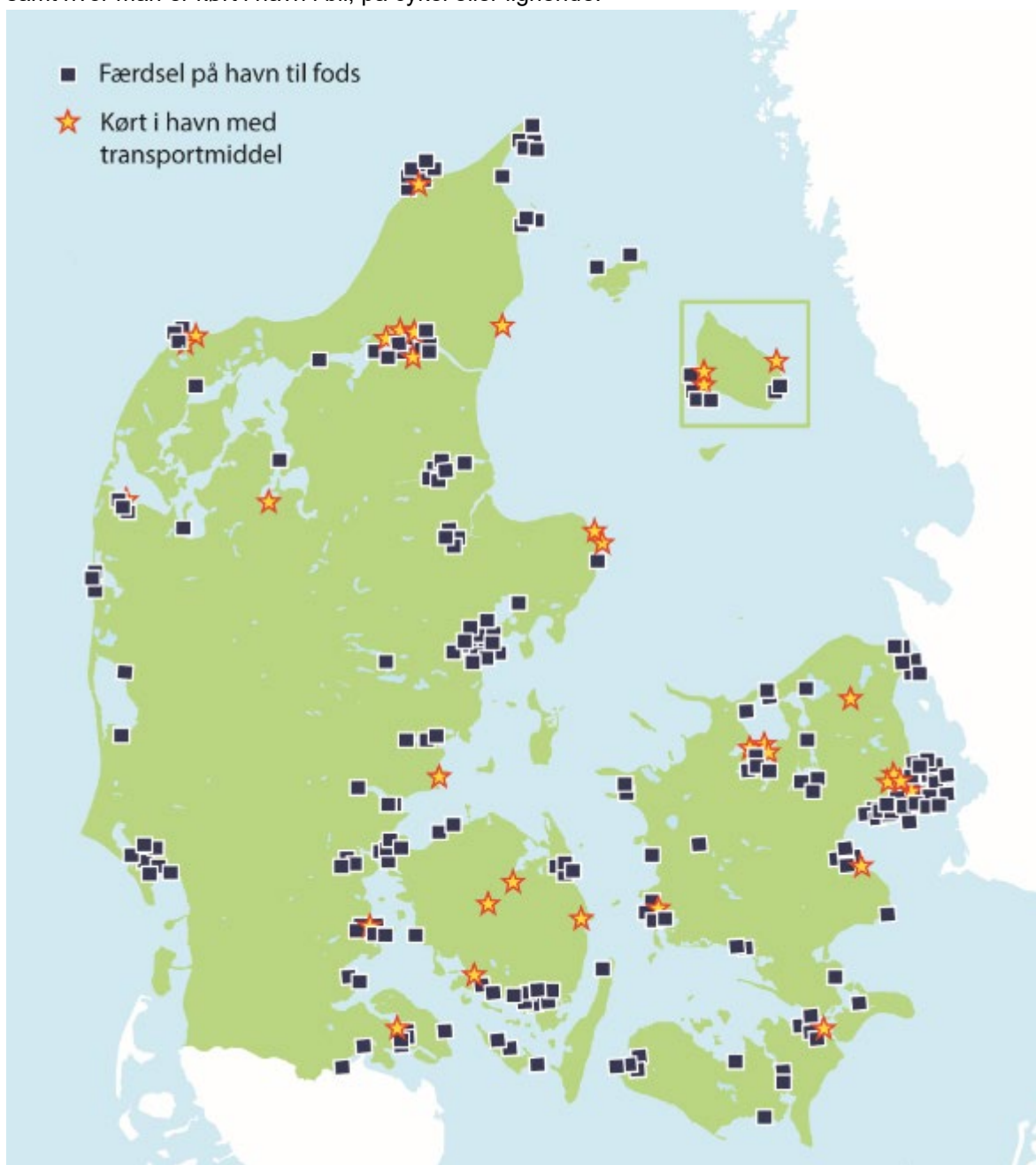


¹Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark. Incidensraterne omfatter kun danskere.

²Incidensrate er her et udtryk for antallet af fatale drukneulykker per 100.000 danskere per år.

Figur 21 viser et kort med stedsangivelse for drukneulykker i forbindelse med færdsel på havn til fods og transportrelaterede drukneulykker i havne i Danmark i perioden 2001-2021. Som det fremgår, skete flest drukneulykker i havneområder i henholdsvis Hirtshals, Aalborg, Aarhus, Esbjerg, i havne langs Jyllands østkyst, havne i Hovedstadsområdet og havne i det Sydfynske Øhav.

Figur 21. Kort over fatale drukneulykker i Danmark 2001-2021 i forbindelse med færdsel til fods på havn, samt hvor man er kørt i havn i bil, på cykel eller lignende.



Kortet viser drukneulykker blandt personer med fast bopæl i Danmark samt udlændinge druknet i Danmark.

Hvor skete ulykkerne ved færdsel til fods i havne?

Nedenfor er angivet, hvilke byer og havne ulykkerne skete i (2001-2021)

Assens (1): Marinaen

Augustenborg (1): Bådehavnen

Bogense (2): Bogense Havn, Bogense Marina

Brøndby (2): Brøndby Havn

Brejning (2): Brejning Havn

Dragør (1): Dragør Havn

Esbjerg (5): Fiskerihavnen, Kullerkaj, havnebassin v. Esbjerg Havn (2)

Flensborg (1): Kollund Lillestrand

Faaborg (2): Faaborg Havn (2)

Fanø, Nordby (1): Nordby Havn

Fredericia (1): Lystbådehavnen.

Frederikshavn (4): Frederikshavn Havn, Nordre Kaj, Aalbæk Havn, Søsportshavn

Frederiksværk (1): Stålværkshavnen

Gilleleje (1): Gilleleje Havn

Gjøl (1): Gjøl Havn

Grenaa (1): Grenaa kaj

Haderslev (4): Haderslev Havn, lystbådehavn

Hadsund (1): Fiskerihavnen

Hanstholm (2): Havnebassinet

Hals (1): Hals Havn

Haderslev (1): lystbådehavnen

Helsingør (7): Helsingør Nordhavn (5), Helsingør Lystbådehavn (2)

Hirtshals (7): Hirtshals Havn

Holbæk (2): Holbæk Havn

Horsens (3): Lystbådehavnen, Horsens Havn (2)

Hundested (2): Hundested Havn

Hundige (1): ved Hejren

Hvide Sande (1): Hvide Sande Havn

Hvidovre (1): Hvidovre Havn

Ishøj (2): Ishøj Havn

Kalundborg (2): Færgelejet ved Samsøfærgen, Gisseløre

Kalvø (2): Kalvø Lystbådehavn, Kalvø bådelaug

Kastrup (3): Kastrup Lystbådehavn

Kerteminde (4): V. Marinavej (2), Søndre havnekaj

Kolding (2): v. Havnegade, Marina syd

Korsør (1): Korsør Havn ved fæstningskajen.

København (19): Langebro, Nyhavnskanal ved Nyhavn (3), Havnegade, Christianshavn (3), havnen v. sejlkubvej, Trangraven ved Prinsessegade, Lautrupskaj, Langelinie lystbådehavn, havnebassin ved husbåd, havnebassin, Nordhavn ved Svaneknoppen, Marmorvej, Lynetten lystbådehavn, Sundby Sejlkub, Islands Brygge (2)

Køge (4): Køge Havn

Lemvig (3): Lemvig Havn

Lohals (1): Lohals Havn

Læsø, Vesterø (1): Havnebassin, Vesterø Havn

Læsø, Østerby (1): Østerby Havn

Mariager (1): Mariager Havn

Marstal (1): Marstal Havn

Middelfart (3): Lillebælt ved Gl. Strandvej, Middelfart Marina, Havnebassinet

Mullerup (1): Mullerup Havn

Nakskov (3): Nakskov Havn

Nexø (2): Nexø Havn

Nykøbing F (1): Nykøbing F. Havn ved Sam Tank, Nordhavnen

Nysted (1): Nysted Havn

Nykøbing Sj. (1): Nykøbing Sjællands lystbådehavn

Næstved (2): Næstved Havn

Odense (1): Odense Havn

Præstø (1): Stavreby Havn

Randers (7): Motorbådshavnen, Havnebassin
net ud for bådsvænget (2), Energikaj, Gudenå v.
Randers havn, sydlige havnebassin øst for cy-
kelbroen, Havnebassin ud for Kulholmsvej

Ringkøbing (2): Ringkøbing Havn, Bork Havn

Roskilde (3): Kaj v. Strandgade, havnebassin
v. Havnevej 49 (2)

Ry (1): Ry Havn

Rødvig (1): Rødvig Havn

Rønne (4): Rønne Havn

Sakskøbing (2): Vandet ud for Havnegade 4,
Sakskøbing Havn.

Skagen (5): Skagen Havn

Skibby (1): Skuldelev Havn

Stege (1): Stege Havn

Struer (1): Struer Industrihavn

Stubbekøbing (1): Havnebassin Østre Havn

Sundsøre (1): Sundsøre Lystbådehavn

Svendborg (6): Svendborg Havn (3), Svend-
borg Lystbådehavn (3)

Sønderborg (5): Sønderborg Lystbådehavn,
Sønderborg Havn, Færgelejet Fynshav, Mari-
naen v. Kongebroen

Thorsminde (2): Thorsminde Havn

Vallensbæk (1): Vallensbæk Havn

Vejle (1): Vejle Havn

Vildsund (1): Vildsund Havn

Vordingborg (2): Vordingborg Sydhavn (2)

Ærøskøbing (2): Ærøskøbing Havn (2)

Aalborg (6): Nørresundby Sejlklub, havnebas-
sin v. Limfjordsværftet, Havneindløbet v. KMD,
Østre havnebassin, vestre havnepromenade,
Sejlklubben Limfjorden.

Aarhus (10): Aarhus Havn kaj 27, bassin 8, kaj
85 i containerhavn, v. Nordhavnsvej, Marse-
lisborg Lystbådehavn (2), ved Fiskerivej (2),
Aarhus Havn v. Borneovej, Aarhus Havn v.
Hack Kampanns Plads

Aarø (1): Havnen ved Aarø

Uoplyst havn (3)

Andre til stede på ulykkestidspunktet

Drukneulykker sker oftest uden vidner, hvorfor der ofte mangler oplysninger om aktiviteten lige før ulykken. I 55,0 % af tilfældene i 2001-2021 var der ikke andre til stede, da drukneulykkerne indtraf (tabel 21). Dette gjaldt særligt bad i badekar (88,0 %) samt ved færdsel på havn (79,0 %). Omvendt var der ofte andre til stede ved ulykker i forbindelse med dykning (92,3 %), ved bade- og svømmeulykker (62,8 %) og ved ulykker relateret til fritidsaktivitet i båd (55,2 %). Når der ikke er vidner, er der derfor kun angivet en aktivitet såfremt supplerende oplysninger bidrager med tilstrækkelig information til at fastslå en sandsynlig aktivitet, eksempelvis hvis man forlader en fest for at overnatte på sin båd og dagen efter bliver fundet i havnen, kodes dette som 'færdsel på havn', og hvis man er sejlet ud alene og findes drevet i land, kodes dette som 'fritidsaktivitet i båd'.

Tabel 21. Andre til stede ved fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

	Alene		Andre til stede		Uoplyst		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Badning / svømning	54	25,1 %	135	62,8 %	26	12,1 %	215
Bad i badekar	22	88,0 %	3	12,0 %	0	0,0 %	25
Fritidsaktivitet i båd	94	39,3 %	132	55,2 %	13	5,4 %	239
Arbejdsrelateret fiskeri	12	30,8 %	13	33,3 %	14	35,9 %	39
Dykning	3	7,7 %	36	92,3 %	0	0,0 %	39
Fritidsfiskeri fra land	29	76,3 %	8	21,1 %	1	2,6 %	38
Transport	28	48,3 %	25	43,1 %	5	8,6 %	58
Færdsel på havn	154	79,0 %	30	15,4 %	11	5,6 %	195
Andre aktiviteter	77	58,3 %	42	31,8 %	13	9,9 %	132
Uoplyst	206	80,8 %	7	2,8 %	42	16,5 %	255
I alt	679	55,0 %	431	34,9 %	125	10,1 %	1.235

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Genoplivning forsøgt

Genoplivningsforsøg blandt drukneulykker sker oftest, hvis der er andre til stede, når ulykken indtræffer. Dette skyldes, at tilstedeværende kan påbegynde hjertelungeredning og tilkalde hjælp. Dette gjaldt i 22,3 % (n=276) af tilfældene i perioden 2001-2021 (data ikke vist). I enkelte tilfælde bliver der dog stadig forsøgt genoplivning, når forbipasserende finder den druknede, hvilket gjaldt i 12,6 % (n=156) af tilfældene i samme periode (data ikke vist). Tabel 22 viser antallet af genoplivningsforsøg opdelt på aktivitet for 2001-2021 blandt alle drukneulykker. I en del tilfælde blev genoplivning forsøgt i forbindelse med drukneulykker (37,6 %), specielt efter dykning (71,8 %) og badeulykker (68,4 %). Dette skyldes højst sandsynligt, at dykning og badning er aktiviteter, hvor man oftest er sammen med andre.

Tabel 22. Genoplivningsforsøg 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

Genoplivning forsøgt					
	Ja	Procent*	Nej	Uoplyst	Total
Badning / svømning	147	68,4 %	22	46	215
Bad i badekar	8	32,0 %	6	11	25
Fritidsaktivitet i båd	84	35,2 %	86	69	239
Arbejdsrelateret fiskeri	10	25,6 %	10	19	37
Dykning	28	71,8 %	3	8	39
Fritidsfiskeri fra land	13	34,2 %	5	20	38
Transport	22	37,9 %	8	28	58
Færdsel på havn	48	24,6 %	62	85	195
Andre aktiviteter	59	44,7 %	28	45	132
Uoplyst	45	17,7 %	92	118	255
I alt	464	37,6 %	322	449	1.235

*Andel genoplivningsforsøg fordelt på aktiviteter. Beregnet for alle uanset om der er oplysninger, da manglende oplysninger om genoplivning oftest er udtryk for, at der ikke var et genoplivningsforsøg.

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Drukneulykker blandt børn

Børn defineres i denne rapport som personer under 18 år. I alt døde 66 børn i perioden 2001-2021 som følge af en drukneulykke. I 2021 døde ét barn som følge af drukning.

Det seneste årti (2011-2015 og 2016-2021) har antallet af drukneulykker blandt børn og unge i alderen 0-17 år været lavere sammenlignet med tidligere år (tabel 23). I perioden 2016-2021 var der to til tre drukneulykker om året i aldersgruppen, mens det i starten af 00'erne var mellem fire og syv børn, der mistede livet i en drukneulykke.

Tabel 23. Fatale drukneulykker blandt 0-17-årige 2001-2021, opdelt på år. Årligt gennemsnit.

År	Antal
2001-2005	5,4
2006-2010	4,2
2011-2015	1,0
2016-2021	2,2
Gennemsnit	3,1

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Aldersfordelingen af drukneulykker hos børn er vist i tabel 24. Der ses en klar aldersmæssig opdeling i de forudgående aktiviteter ved drukneulykker blandt børn. De mindste børn i 0-4-årsalderen druknede oftest i badekar og i vandhuller nær hjemmet såsom have-/svømmebassiner og fiskedamme. Børn i aldersgruppen 5-9 år druknede oftest ved badning ved kysten, i søer og i svømmebassiner, og samme mønster ses for de 10-14-årige. For de ældste i aldersgruppen 15-17 år var der tre drukneulykker i forbindelse med færdsel på havn ud over bade- og svømmeulykker. Som blandt de voksne var der store kønsforskelle i børneulykkerne, da 80,3 % (n=53) af børneulykkerne forekom blandt drenge (data ikke vist).

Tabel 24. Fatale drukneulykker blandt 0-17-årige 2001-2021, opdelt på alder og aktivitet. Antal.

	Badning / svømning	Bad i badekar	Fritidsaktivitet i båd	Færdsel på havn	Transport	Andre aktiviteter	Uoplyst	I alt
0-4 år	1	3	0	0	0	13	4	21
5-9 år	15	0	0	0	0	3	4	22
10-14 år	7	0	2	0	1	0	1	11
15-17 år	4	0	0	3	1	0	4	12
I alt	27	3	2	3	2	16	13	66

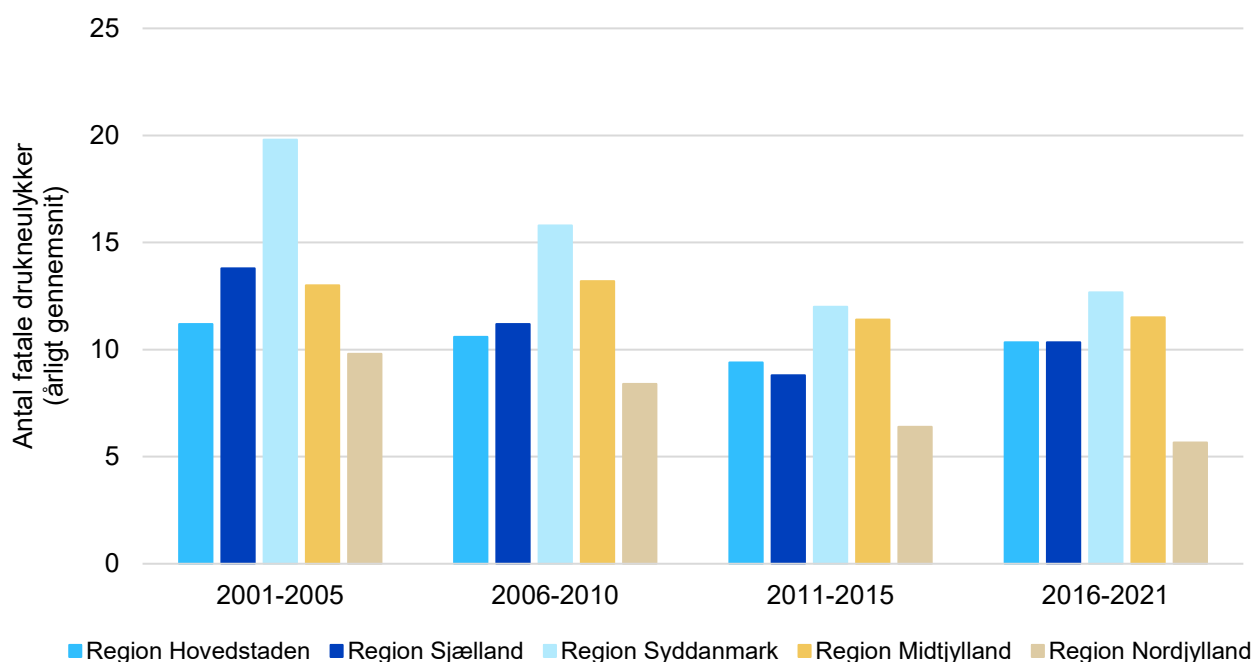
Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Drukneulykker i hver af de fem regioner

Som det fremgår af danmarkskortene i indeværende rapport, er drukneulykker ikke jævnt fordelt over Danmark. De følgende figurer viser fordelingen af drukneulykker på de fem regioner i forhold til udvalgte forudgående aktiviteter og udviklingen fra 2001 til 2021. Forekomsten af druknedødsfald som følge af ulykker er angivet som antal per år og er ikke korrigeret for forskelle i befolkningstal i regionerne. Et større antal drukneulykker i én region kan derfor være et udtryk for øget tilgængelighed til vandområder, eksempelvis lystbådehavne og havne, samt et større befolkningstal, hvilket er vigtigt at have i mente i fortolkningen af resultaterne og i sammenligningen af antallet drukneulykker mellem regionerne.

Figur 22 viser, at der var flest drukneulykker i Region Syddanmark i perioden 2001-2021, mens der var færrest drukneulykker i Region Nordjylland sammenlignet med de andre regioner. I perioden 2016-2021 var der i gennemsnit 12,7 drukneulykker i Region Syddanmark og 5,7 drukneulykker i Region Nordjylland om året. Det større antal af drukneulykker i Region Syddanmark kan skyldes, at der er mere kystlinje sammenlignet med de andre regioner.

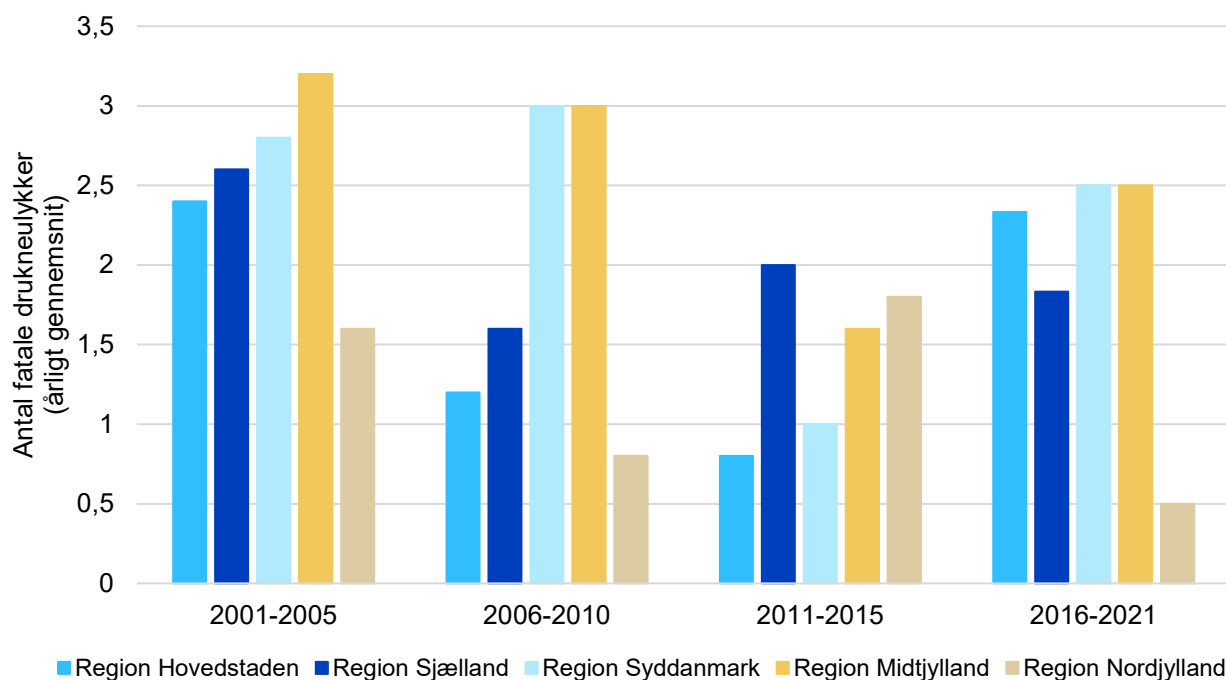
Figur 22. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på regioner og år. Årligt gennemsnit.



De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Figur 23 viser, at der også var flest badeulykker i Region Syddanmark og Region Midtjylland (årligt gennemsnit: 2,5), mens der var færrest i Region Nordjylland (årligt gennemsnit: 0,5) i 2016-2021. Det højere antal badeulykker i Region Syddanmark og Region Midtjylland kan skyldes antallet af danske og udenlandske turister, som er druknet ved Vestkysten. Selvom figuren viser forskelle over tid, skyldes variationerne med stor sandsynlighed tilfældigheder, da tallene er små.

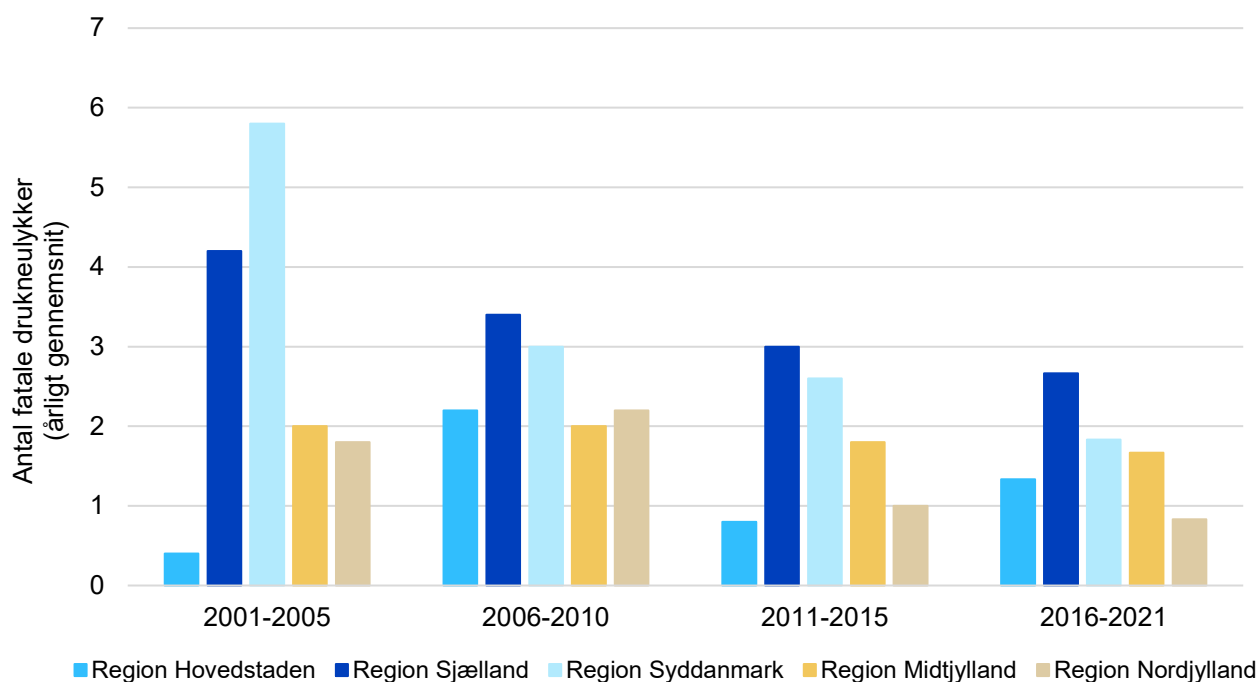
Figur 23. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på regioner og år. Årligt gennemsnit.



De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Figur 24 viser, at der i Region Sjælland var flest drukneulykker i forbindelse med fritidsaktivitet i båd (årligt gennemsnit: 2,7) i 2016-2021 end i de øvrige regioner. Forklaringen kan muligvis være, at Region Sjælland har farvand, som ofte benyttes af sejlere og fritidsfiskere.

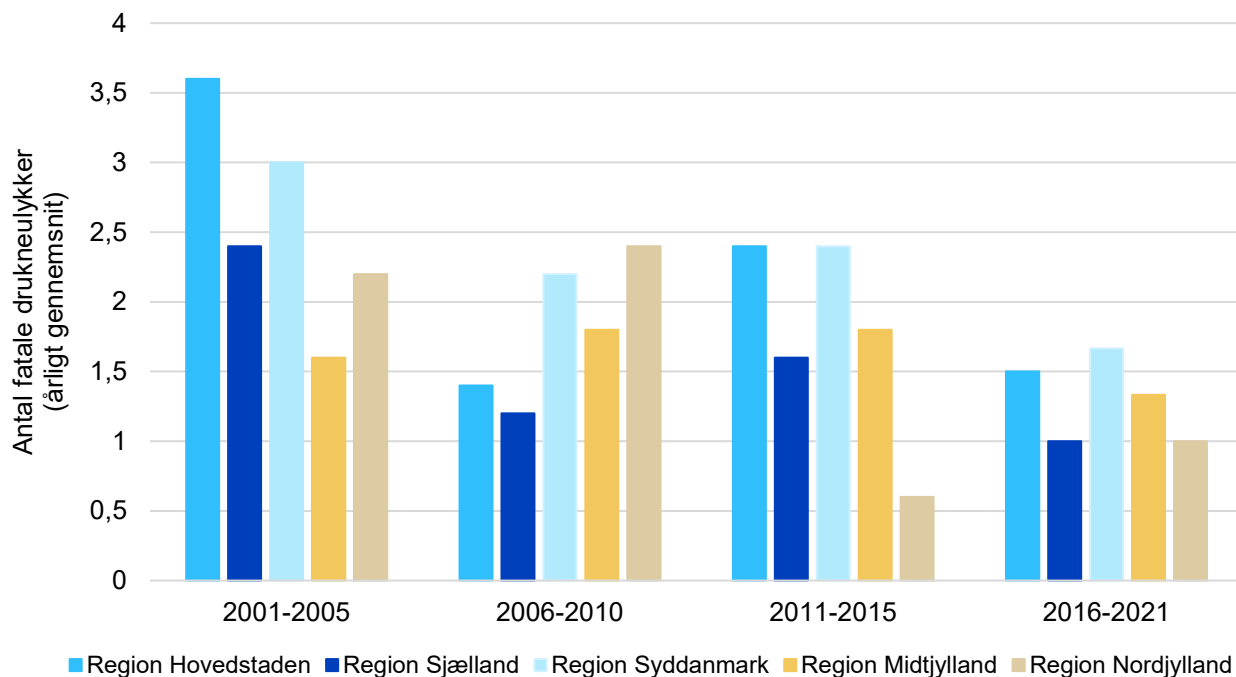
Figur 24. Fatale drukneulykker i forbindelse med fritidsaktivitet i båd 2001-2021, opdelt på regioner og år. Årligt gennemsnit.



De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Figur 25 viser, at der har været et overordnet fald i gennemsnittet af antallet af drukneulykker i relation til færdsel på havn fra 2001 til 2021, men forskellene kan skyldes tilfældigheder grundet få druknehændelser. I 2016-2021 var der under to druknehændelser i relation til færdsel på havn om året på tværs af regionerne.

Figur 25. Fatale drukneulykker ved færdsel på havn 2001-2021, opdelt på regioner og år. Årligt gennemsnit.



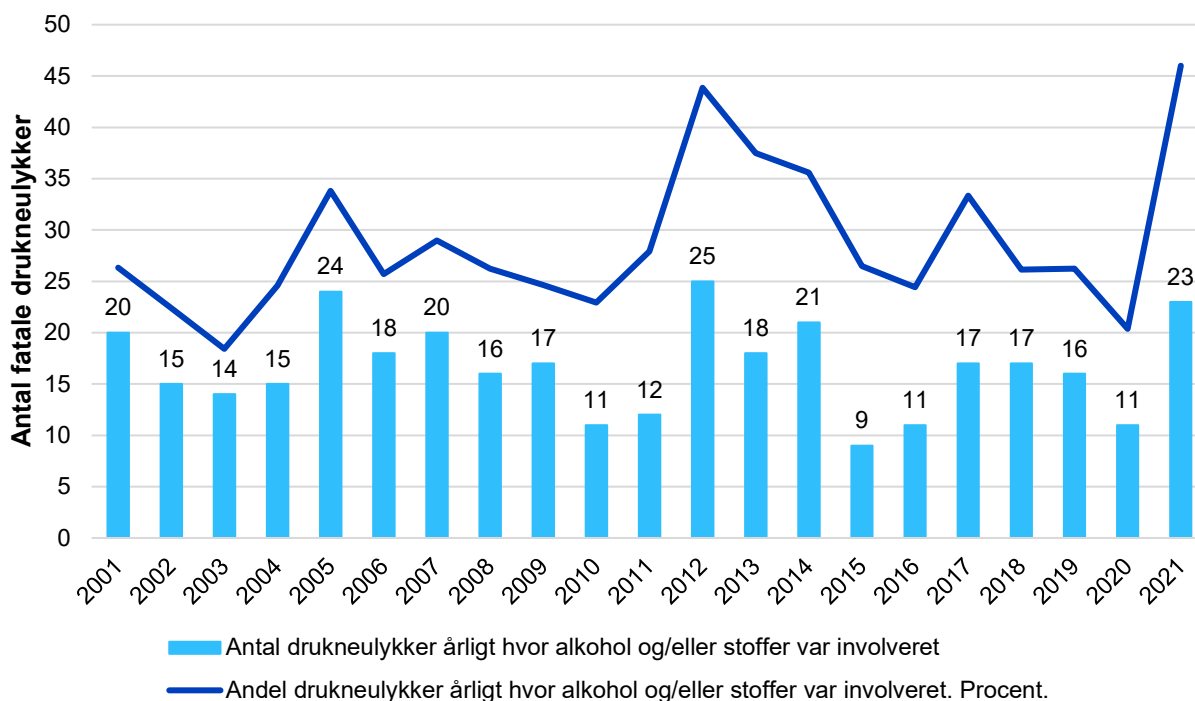
De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

3.3 Alkohol, stoffer og drukneulykker

Alkohol og stoffer er velkendte risikofaktorer for drukneulykker, da det sløver éns motorik og dømmekraft, og derfor kan være medvirkende til en mere uforsigtig færdsel ved vand samt en lavere chance for at kunne redde sig selv op af vandet igen [15].

I 2001-2021 var alkohol og/eller stoffer involveret i 28,3 % (n=350) af drukneulykkerne (data ikke vist). I 2021 var der alkohol og/eller stoffer involveret i 23 drukneulykker (46,0 %) (figur 26). Alkohol var involveret i 21 drukneulykker (42,0 %) i 2021, hvor stoffer ikke var involveret. Stoffer var involveret i to drukneulykker (4,0 %) i 2021, hvor alkohol ikke var involveret. Dette er en stigning i forhold til de seneste år, hvor der har været et fald i andelen af drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, fra 2017 til 2020.

Figur 26. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021. Antal og procent.

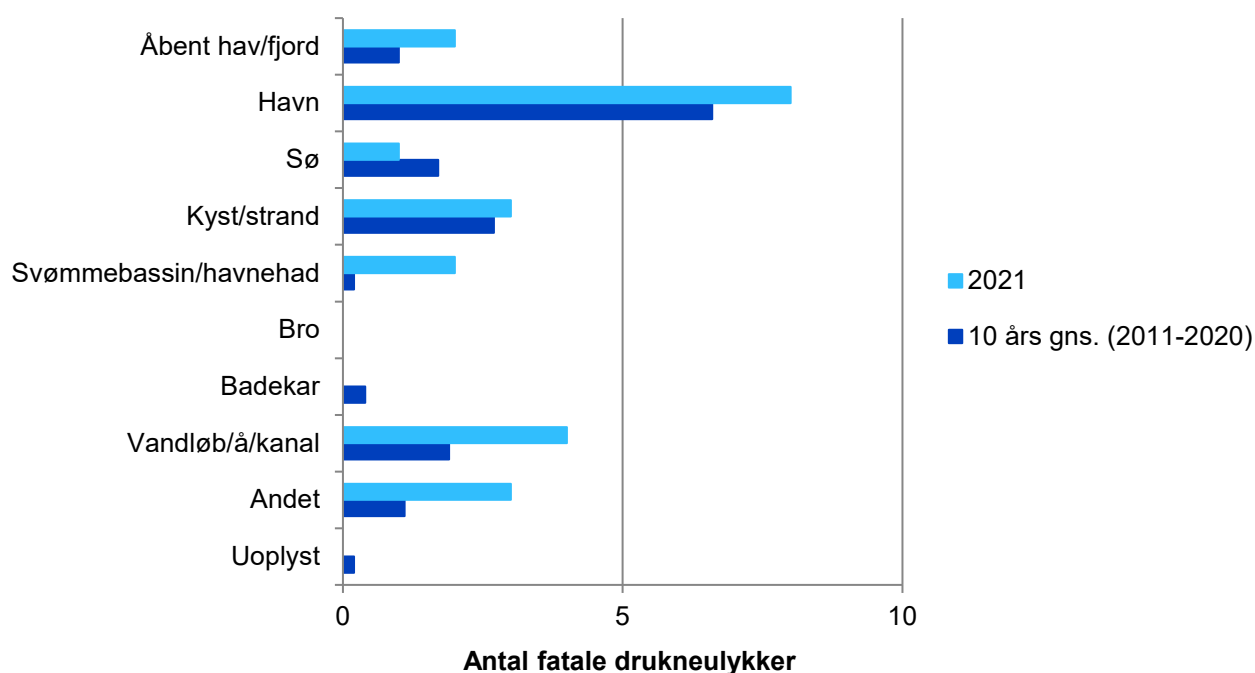


Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

De fleste drukneulykker i 2021, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, forekom primært blandt mænd (87,0 %, n=20) og blandt personer på 45 år eller ældre (78,3 %, n=18) (data ikke vist). Den samme fordeling ses i de øvrige år i forhold til mænd (89,9 %) og personer på 45 år eller derover (70,3 %). I 2021 var alkohol og/eller stoffer involveret i fire drukneulykker (17,4 %) blandt unge i alderen 15-29 år. Denne andel er nogenlunde tilsvarende andelen af drukneulykker i samme aldersgruppe i de tidligere år (12,5 %). I perioden 2001-2021 var der alkohol og/eller stoffer involveret i 12,9 % (n=45) af drukneulykkerne blandt unge i alderen 15-29 år. Størstedelen af disse var mænd (97,8 %, n=44), og mindst halvdelen af drukneulykkerne skete i forbindelse med byture, hvor man ved et uheld faldt i vandet på vej hjem eller havde været ude at svømme. I de fleste tilfælde var de alene. Blandt de unge var mindst fire personer faldet i vandet, da de skulle tisse i havnen (data ikke vist).

Figur 27 viser, at der i 2021 var særligt mange drukneulykker i svømme- og havnebassin samt vandløb, å og kanal, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, sammenlignet med de tidligere år. De fire druknetilfælde ved vandløb, å og kanal fandt alle sted ved naturlige vandløb, åer og kanaler. Der var også flere drukneulykker i 2021, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, som forekom et 'andet' sted end de opgivne stedkategorier, sammenlignet med tidligere år. Disse drukneulykker forekom kun blandt personer på 60 år eller derover, hvor vedkommende eksempelvis druknede i en grøft eller et gadekær.

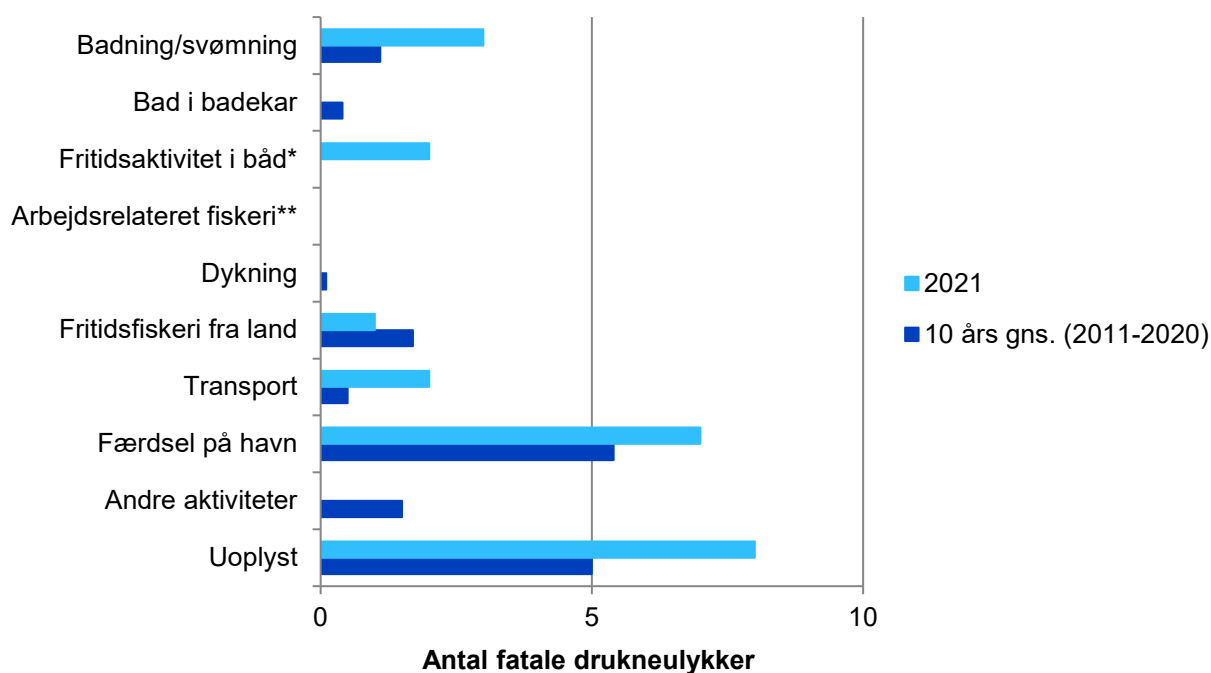
Figur 27. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2021 og 2011-2020, opdelt på sted. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Figur 28 viser, at der i 2021 generelt var flere drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, på tværs af forskellige aktiviteter forud for ulykken. Der var særligt flere alkohol- og/eller stofrelaterede drukneulykker i forbindelse med badning og svømning og fritidsaktivitet i båd sammenlignet med tidligere år. Den forhøjede forekomst af drukneulykker i 2021 i sommermånederne (juni) (jf. figur 13) er formentlig relateret til flere alkohol- og stofrelaterede drukneulykker i 2021 sammenlignet med tidligere. Der var også flere drukneulykker, hvor aktiviteten var uoplyst i forhold til tidligere år.

Figur 28. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2021 og 2011-2020, opdelt på aktivitet. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

*Ingen fatale drukneulykker ved fritidsaktivitet i båd, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret i perioden 2011-2020.

**Ingen fatale drukneulykker ved arbejdsrelateret fiskeri, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret i perioden 2001-2021.

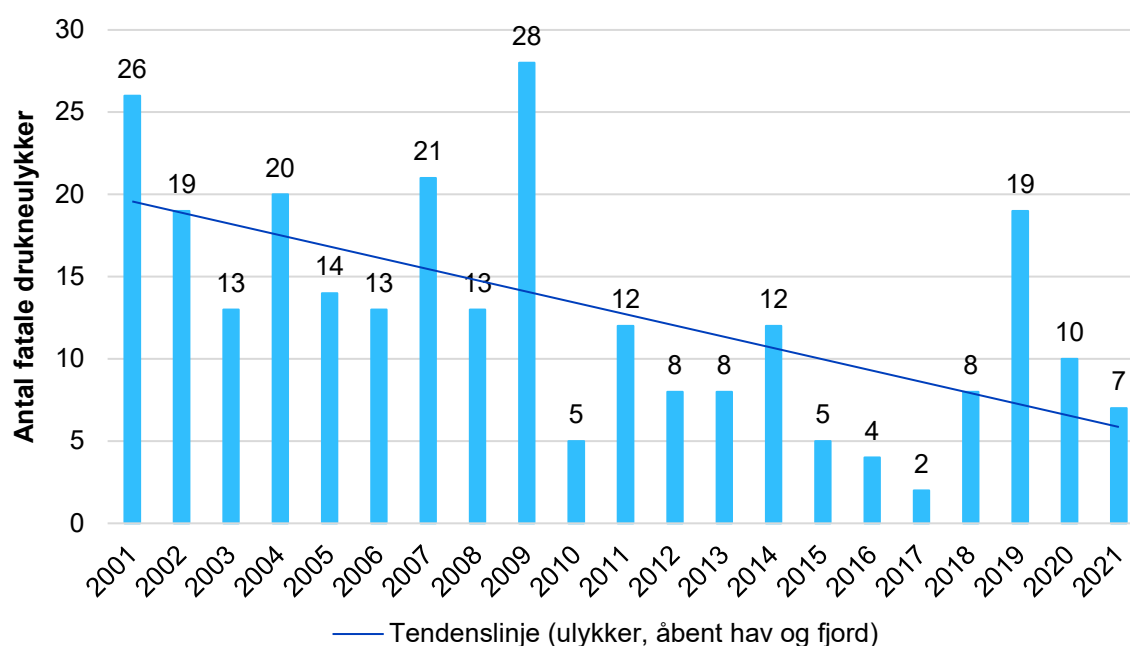


3.4 Drukneulykker på åbent hav og fjord i 2001-2021

Omfang

I perioden 2001-2021 døde i alt 267 personer som følge af en drukneulykke på åbent hav og fjord. Figur 29 illustrerer udviklingen i antallet af drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor antallet af drukneulykker disse steder var højest i 2009 med 28 tilfælde, mens antallet af drukneulykker var lavest i 2017 med to tilfælde. I perioden 2001-2005 var det gennemsnitlige antal drukneulykker 18,4 på åbent hav og fjord, mens det gennemsnitlige antal drukneulykker disse steder var 8,3 i perioden 2016-2021 (jf. tabel 8). Dette indikerer et fald i antallet af drukneulykker på åbent hav og fjord henover perioden fra 2001 til 2021, hvilket tendenslinjen i figur 29 også illustrerer.

Figur 29. Fatale drukneulykker ved åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på år. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Køns- og aldersfordeling

Størstedelen af drukneulykker i 2001-2021 på åbent hav og fjord forekom blandt mænd (94,8 %, n=253) (data ikke vist). I perioden 2001-2021 havde de 45-64-årige den højeste forekomst af drukneulykker, mens ingen børn i alderen 0-4 år var involveret i en drukneulykke på åbent hav og fjord (tabel 25).

Tabel 25. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på alder og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
0-4 år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5-14 år	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1
15-24 år	1,8	0,2	0,4	0,3	0,7
25-34 år	2,0	0,4	1,0	0,8	1,0
35-44 år	3,2	2,2	2,0	1,0	2,0
45-54 år	3,8	3,4	2,2	2,0	2,8
55-64 år	5,2	4,2	1,6	1,0	2,9
65-74 år	1,6	3,8	1,2	1,8	2,1
75+ år	0,8	0,2	0,4	0,8	0,6
Uoplyst	0,0	1,6	0,2	0,2	0,5
I alt	18,4	16,0	9,0	8,3	12,7

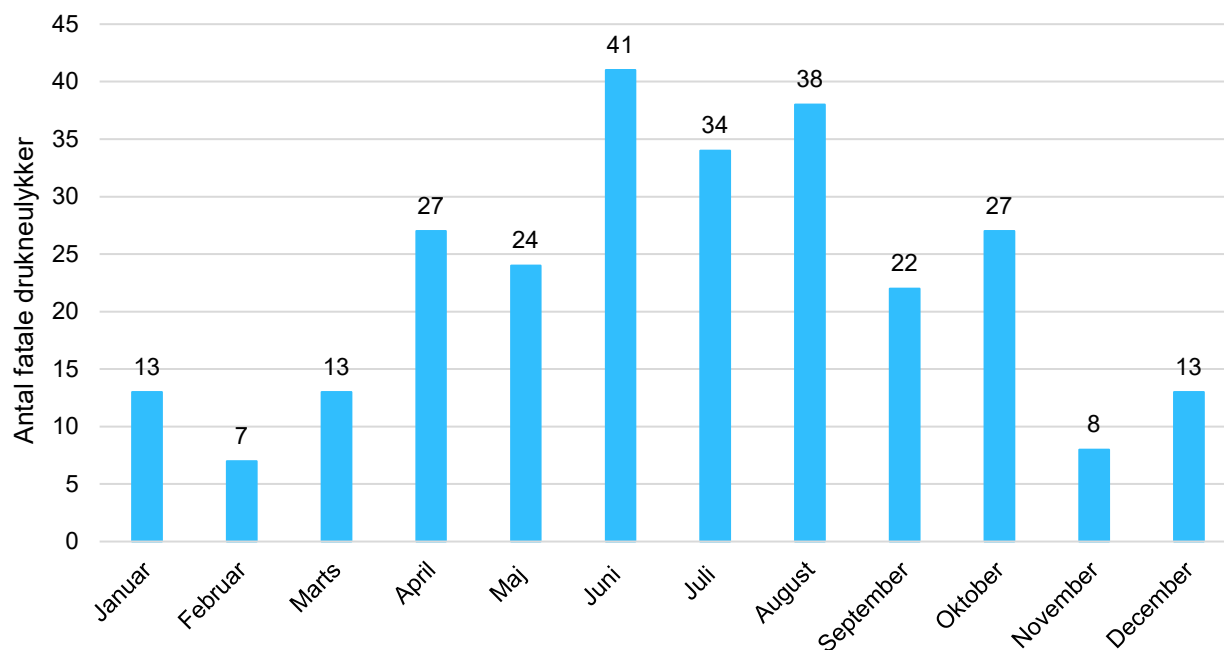
De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Måned

Det kan være forskelligt, hvornår på året drukneulykkerne forekommer på åbent hav og fjord, da der er forskel på, hvilke måneder folk primært opholder sig de enkelte steder. Figur 30 viser, at drukneulykker på åbent hav og fjord skete i løbet af hele året i perioden 2001-2021, men det var særligt i sommermånederne juni (n=41), juli (n=34) og august (n=38), at drukneulykkerne forekom.

Figur 30. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på måned. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Aktivitet før drukneulykken

I perioden 2001-2021 var fritidsaktivitet i båd den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor det årlige gennemsnit i perioden var 8,8 drukneulykker (tabel 26). Dette hænger sammen med, at fritidsaktivitet i båd oftest er på åbent hav og fjord. De andre aktiviteter, såsom arbejdsrelateret fiskeri (årligt gennemsnit: 1,6) eller dykning (årligt gennemsnit: 0,6), er derfor mindre hyppige. Det årlige gennemsnit af drukneulykker i forbindelse med fritidsaktivitet i båd er faldet i perioden fra 13,4 i 2001-2005 til 5,0 i 2016-2021.

Tabel 26. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på aktivitet og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
Badning / svømning ¹	0,2	0,2	0,4	0,7	0,4
Fritidsaktivitet i båd	13,4	11,4	6,0	5,0	8,8
Arbejdsrelateret fiskeri	3,0	2,6	0,8	0,3	1,6
Dykning	0,8	0,6	0,4	0,7	0,6
Fritidsfiskeri fra land ²	0,0	0,2	0,0	0,3	0,1
Andre aktiviteter	0,8	0,8	1,2	0,7	0,9
Uoplyst	0,2	0,2	0,2	0,7	0,3
I alt	18,4	16,0	9,0	8,3	12,7

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

¹Der er otte tilfælde af drukneulykker på åbent hav/fjord, hvor den forudgående aktivitet var badning/svømning. Disse forekom alle i fjorde.

²Der er tre drukneulykker på åbent hav/fjord, hvor den forudgående aktivitet var fritidsfiskeri fra land. Disse forekom alle i fjorde.

Andre til stede på ulykkestidspunktet

Drukneulykker sker generelt oftest uden vidner, hvorfor der ofte mangler oplysninger om aktiviteten lige før ulykken. Dette er ikke i lige så høj grad tilfældet ved drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor der i 54,3 % af tilfældene var andre til stede i perioden 2001-2021 (tabel 27). Dette gjaldt særligt ved drukneulykker, hvor fritidsaktivitet i båd (55,4 %) var den forudgående aktivitet. Dette hænger sandsynligvis sammen med, at personer ofte er sammen med andre, når de sejler ud i båd.



Tabel 27. Andre til stede ved fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

	Alene		Andre til stede		Uoplyst		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Badning / svømning ¹	0	0,0 %	7	87,5 %	1	12,5 %	8
Fritidsaktivitet i båd	72	39,1 %	102	55,4 %	10	5,4 %	184
Arbejdsrelateret fiskeri	8	23,5 %	12	35,3 %	14	41,2 %	34
Dykning	1	0,4 %	12	92,3 %	0	0,0 %	13
Fritidsfiskeri fra land ²	2	66,7 %	1	33,3	0	0,0 %	3
Andre aktiviteter	4	22,2 %	11	61,1 %	3	16,7 %	18
Uoplyst	6	85,7 %	0	0,0 %	1	14,3 %	7
I alt	93	34,8 %	145	54,3 %	29	10,9 %	267

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Genoplivning forsøgt

I omkring en tredjedel af tilfældene blev genoplivning forsøgt i forbindelse med drukneulykker på åbent hav og fjord (33,7 %), særligt efter dykning (61,5 %) (tabel 28). Det kan være særligt svært at finde drukneofre efter en ulykke på åbent hav og fjord på grund af dets store areal, hvorfor det ofte ikke kan lade sig gøre at finde vedkommende i tide og dermed forsøge genoplivning. Dette kan være grunden til, at der i 33,7 % af tilfældene ikke er forsøgt genoplivning, og i 32,6 % af tilfældene ikke er oplysninger herom.

Tabel 28. Genoplivningsforsøg på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

Genoplivning forsøgt					
	Ja	Procent*	Nej	Uoplyst	Total
Badning / svømning	3	37,5 %	0	5	8
Fritidsaktivitet i båd	61	33,2 %	69	54	184
Arbejdsrelateret fiskeri	6	17,6 %	10	18	34
Dykning	8	61,5 %	1	4	13
Fritidsfiskeri fra land	1	33,3 %	1	1	3
Andre aktiviteter	10	55,6 %	4	4	18
Uoplyst	1	14,3 %	5	1	7
I alt	90	33,7 %	90	87	267

*Andel genoplivningsforsøg fordelt på aktiviteter. Beregnet for alle uanset om der er oplysninger, da manglende oplysninger om genoplivning oftest er udtryk for, at der ikke var et genoplivningsforsøg.

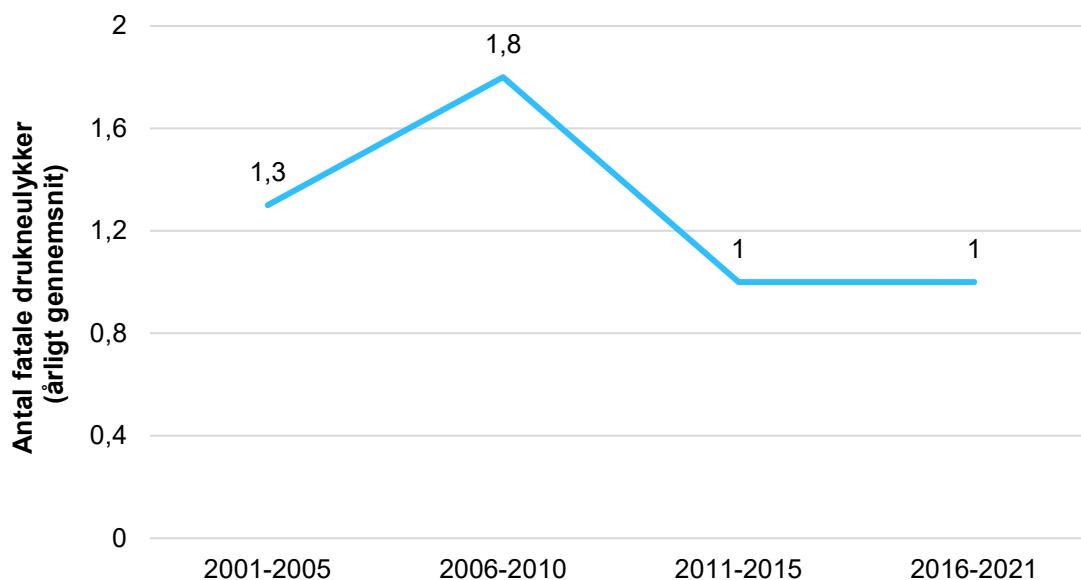
Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Alkohol, stoffer og drukneulykker

I 11,6 % af drukneulykkerne på åbent hav og fjord i 2001-2021 var der alkohol og/eller stoffer involveret, mens der i 12,0 % af tilfældene ikke var alkohol og/eller stoffer involveret (data ikke vist). I langt størstedelen af tilfældene er der således ikke oplysninger om, hvorvidt drukneofrene havde indtaget alkohol og/eller stoffer (76,4 %). Figur 31 illustrerer årligt gennemsnit af drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret. Selvom der ses et fald fra 2006-2010 (årligt gennemsnit: 1,8) til 2016-2021 (årligt gennemsnit: 1,0), er det svært at udtale sig om en tendens eller et mønster i udviklingen, da der er tale om forholdsvis få antal drukneulykker på åbent hav og fjord hvert år.

Figur 31. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021. Årligt gennemsnit.



De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

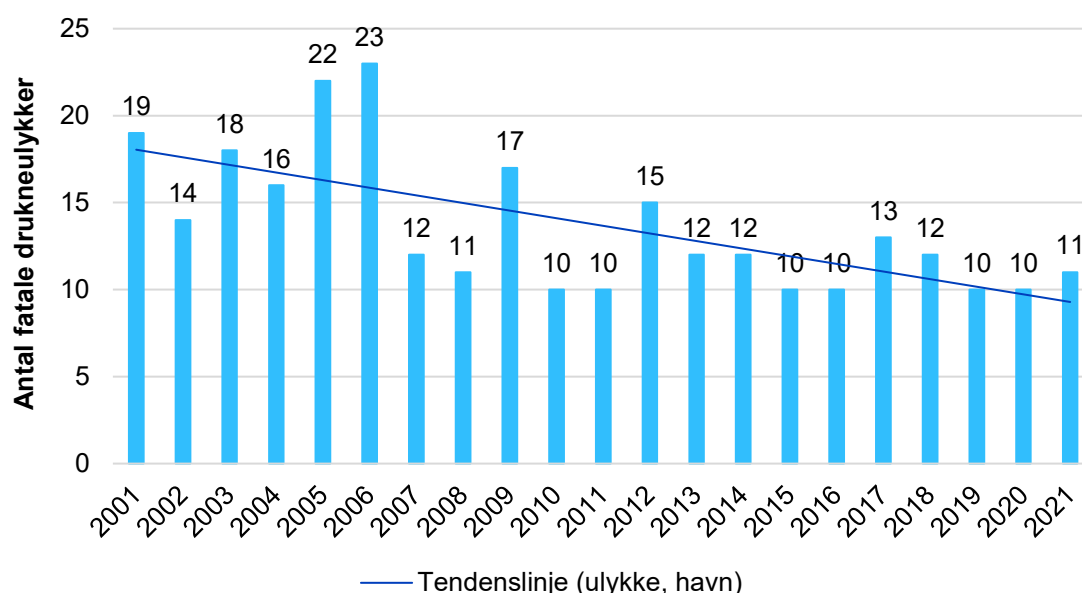


3.5 Drukneulykker i havne i 2001-2021

Omfang

I perioden 2001-2021 døde i alt 287 personer som følge af en drukneulykke i havne i Danmark. Figur 33 viser, at antallet af drukneulykker i havne var højest i 2006 med 23 tilfælde, mens antallet af drukneulykker i havne har været lavest i 2010-2011, 2015-2016 og 2019-2020 med 10 tilfælde. I perioden 2001-2005 var det gennemsnitlige antal drukneulykker 17,8 i havne, mens det gennemsnitlige antal drukneulykker i havne i perioden 2016-2021 var 11,0 (jf. tabel 8). Dette indikerer et fald i antallet af drukneulykker i havne henover perioden fra 2001 til 2021, hvilket tendenslinjen i figur 32 også illustrerer.

Figur 32. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på år. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Køns- og aldersfordeling

Størstedelen af drukneulykker i 2001-2021 i havne forekom blandt mænd (92,3 %, n=265) (data ikke vist). I perioden 2001-2021 havde de 55-64-årige (årligt gennemsnit: 3,1) den højeste forekomst af drukneulykker i havne, mens ingen børn i alderen 0-14 år (årligt gennemsnit: 0,0) var involveret i en drukneulykke i havne (tabel 29).



Tabel 29. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på alder og år. Årligt gennemsnit.

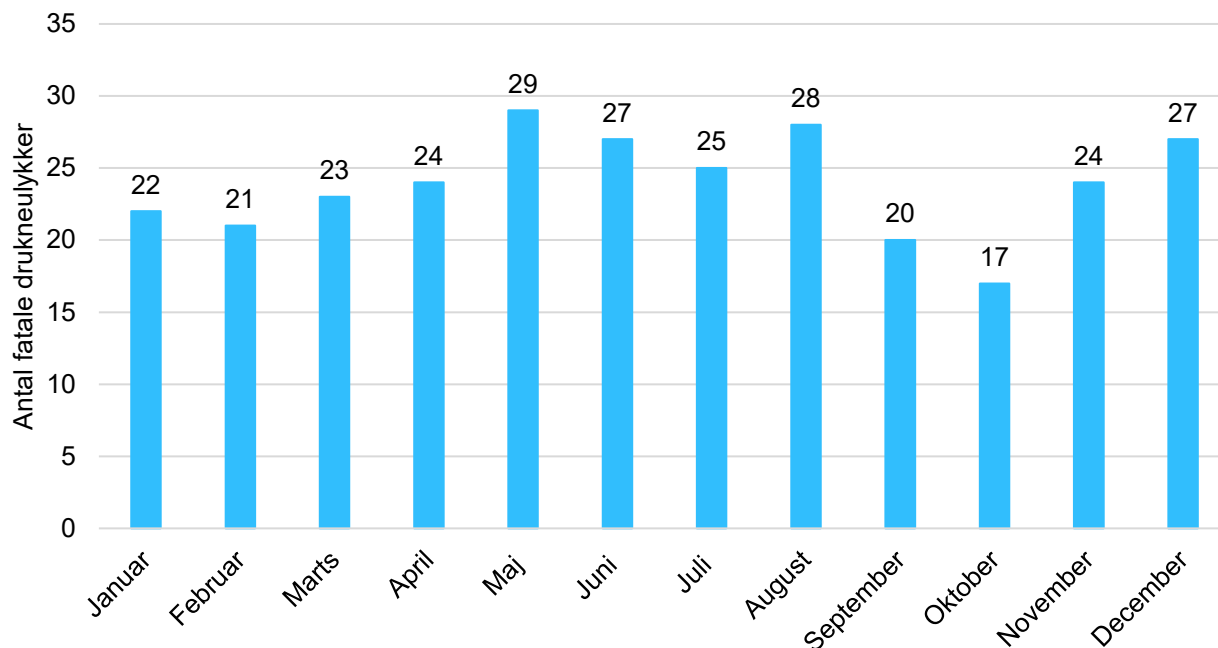
	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
0-4 år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5-14 år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-24 år	2,6	1,6	0,8	1,2	1,5
25-34 år	1,6	0,8	1,2	0,5	1,0
35-44 år	1,6	1,4	1,2	1,3	1,4
45-54 år	3,4	3,2	2,0	2,0	2,6
55-64 år	4,6	4,8	2,2	1,2	3,1
65-74 år	2,4	2,0	3,4	3,2	2,8
75+ år	1,6	0,8	1,0	1,5	1,2
Uoplyst	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1
I alt	17,8	14,6	11,8	11,0	13,7

De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Måned

Figur 33 viser, at drukneulykker i havne skete i løbet af hele året i perioden 2001-2021. I perioden var der færrest drukneulykker i oktober (n=17) og flest i maj (n=29). Der ses dog ikke den samme sæsonvariation i antallet af drukneulykker i havne sammenlignet med drukneulykker på åbent hav og fjord samt kyst og strand, hvor de fleste drukner som følge af en ulykke i sommermånederne.

Figur 33. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på måned. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Aktivitet før drukneulykken

I perioden 2001-2021 var færdsel på havn den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker i havne, hvor det årlige gennemsnit i perioden var 9,3 drukneulykker (tabel 30). Havneulykker sker oftest, når det er mørkt, og når folk er alene og/eller er påvirket af alkohol. Det årlige gennemsnit af drukneulykker i forbindelse færdsel på havn er faldet i perioden fra 13,0 i 2001-2005 til 6,5 i 2016-2021.

Tabel 30. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på aktivitet og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
Badning / svømning	0,2	0,2	0,2	0,8	0,4
Fritidsaktivitet i båd	0,8	1,0	0,0	0,3	0,5
Arbejdsrelateret fiskeri	0,2	0,0	0,2	0,2	0,1
Dykning	0,4	0,0	0,4	0,3	0,3
Fritidsfiskeri fra land	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1
Transport	2,0	1,2	1,4	1,3	1,5
Færdsel på havn	13,0	9,4	8,8	6,5	9,3
Andre aktiviteter	0,2	0,8	0,2	0,2	0,3
Uoplyst	1,0	1,8	0,6	1,2	1,1
I alt	17,8	14,6	11,8	11,0	13,7

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Andre til stede på ulykkestidspunktet

Drukneulykker sker generelt oftest uden vidner, hvorfor der ofte mangler oplysninger om aktiviteten lige før ulykken. Dette sker i særlig høj grad ved drukneulykker i havne, hvor der i 65,9 % af tilfældene ikke var andre til stede i perioden 2001-2021 (tabel 31). Dette gjaldt særligt ved drukneulykker, hvor arbejdsrelateret fiskeri (100,0 %) og færdsel på havn (79,0 %) var de forudgående aktiviteter.



Tabel 31. Andre til stede ved fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

	Alene		Andre til stede		Uoplyst		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Badning / svømning	1	12,5 %	6	75,0 %	1	12,5 %	8
Fritidsaktivitet i båd	3	27,3 %	7	63,6 %	1	9,1 %	11
Arbejdsrelateret fiskeri	3	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	3
Dykning	0	0,0 %	6	100,0 %	0	0,0 %	6
Fritidsfiskeri fra land	0	0,0 %	1	50,0 %	1	50,0 %	2
Transport	7	22,6 %	20	64,5 %	4	12,9 %	31
Færdsel på havn	154	79,0 %	30	15,4 %	11	5,6 %	195
Andre aktiviteter	3	42,9 %	4	57,1 %	0	0,0 %	7
Uoplyst	18	75,0 %	1	4,2 %	5	20,8 %	24
I alt	188	65,9 %	75	26,1 %	23	8,0 %	287

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Genoplivning forsøgt

I omkring en tredjedel af tilfældene blev genoplivning forsøgt i forbindelse med drukneulykker i havne (30,0 %) (tabel 32). Da størstedelen af drukneulykkerne forekommer i forbindelse med, at folk færdes på havne i mørke, og når de er alene, kan det være særligt svært at finde vedkommende i tide og dermed forsøge genoplivning. Dette kan være grunden til, at der i 28,6 % (n=82) af tilfældene ikke er forsøgt genoplivning, og i 41,5 % (n=119) af tilfældene ikke er oplysninger herom.

Tabel 32. Genoplivningsforsøg i havne 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

Genoplivning forsøgt					
	Ja	Procent*	Nej	Uoplyst	Total
Badning / svømning	4	50,0 %	1	3	8
Fritidsaktivitet i båd	6	54,6 %	2	3	11
Arbejdsrelateret fiskeri	3	100,0 %	0	0	3
Dykning	3	50,0 %	0	3	6
Fritidsfiskeri fra land	1	50,0 %	0	1	2
Transport	14	45,2 %	4	13	31
Færdsel på havn	48	24,6 %	62	85	195
Andre aktiviteter	2	28,6 %	3	2	7
Uoplyst	5	20,8 %	10	9	24
I alt	86	30,0 %	82	119	287

*Andel genoplivningsforsøg fordelt på aktiviteter. Beregnet for alle uanset om der er oplysninger, da manglende oplysninger om genoplivning oftest er udtryk for, at der ikke var et genoplivningsforsøg.

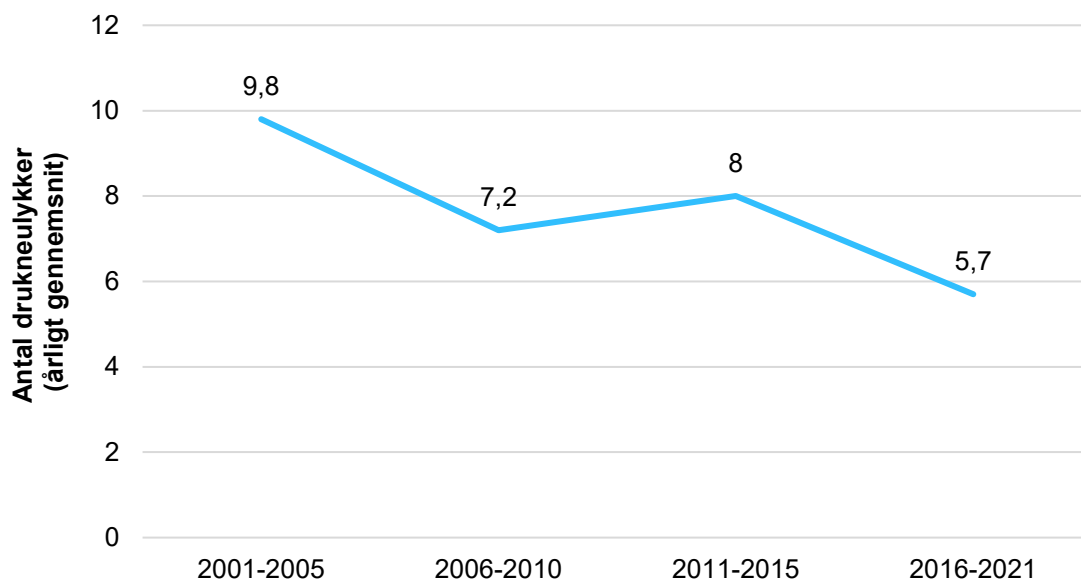
Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Alkohol, stoffer og drukneulykker

I over halvdelen (55,4 %) af drukneulykkerne i havne i 2001-2021 var der alkohol og/eller stoffer involveret. I 3,5 % af tilfældene var der ikke alkohol og/eller stoffer involveret, og i 41,1 % af tilfældene var der ikke oplysninger herom (data ikke vist). Andelen af alkohol- og stofrelaterede drukneulykker er således størst blandt drukneulykker i havne, når der ses på alle steder for drukneulykker (jf. figur 27). Figur 34 illustrerer udviklingen i det gennemsnitlige antal drukneulykker i perioden 2001-2021, hvor alkohol og/eller stoffer har været involveret. Figuren viser et fald i drukneulykker i havne fra 2001-2005 (årligt gennemsnit: 9,8) til 2016-2021 (årligt gennemsnit: 5,7), hvor alkohol og/eller stoffer har været involveret.

Figur 34. Fatale drukneulykker i havne, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021. Årligt gennemsnit.



De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Blandt drukneulykker i havne i 2021 forekom 63,6 % (n=7) af dem i en lystbådehavn (data ikke vist). I 72,7 % (n=8) af alle drukneulykker i havne i 2021 var alkohol og/eller stoffer involveret, hvoraf alle var mænd. Over halvdelen (62,5 %, n=5) af disse drukneulykker fandt sted i en lystbådehavn.

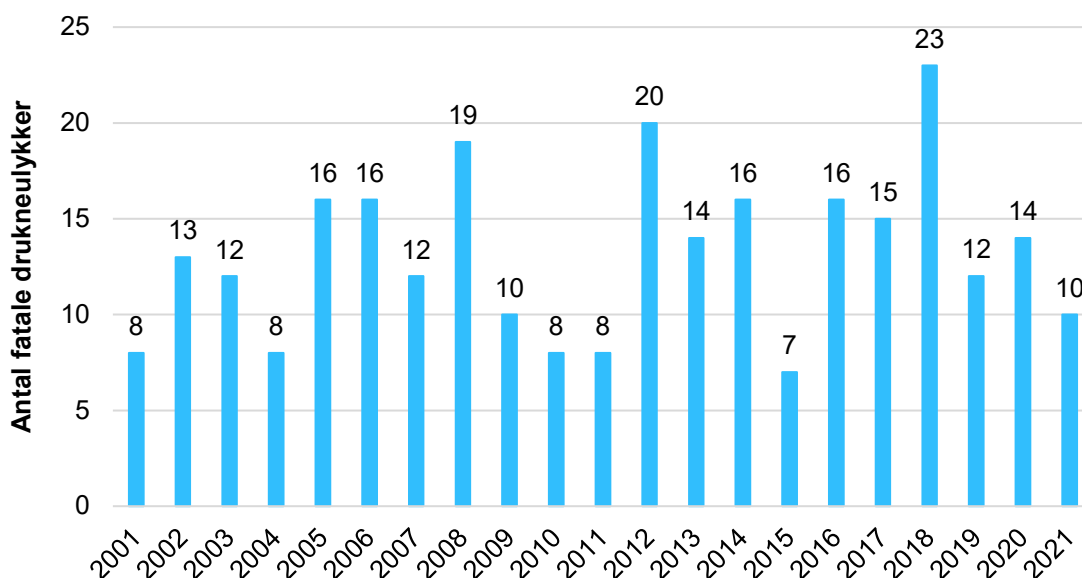


3.6 Drukneulykker ved kyst og strand i 2001-2021

Omfang

I perioden 2001-2021 døde i alt 277 personer som følge af en drukneulykke ved kyst og strand i Danmark. Figur 35 viser, at antallet af drukneulykker ved kyst og strand i Danmark varierer i perioden 2001-2021. Antallet af drukneulykker disse steder var højest i 2018 med 23 tilfælde, mens antallet af drukneulykker var lavest i 2015 med syv tilfælde. Det høje antal af drukneulykker ved kyst og strand i 2018 skyldes formentlig, at 2018 var den varmeste sommer i nyere tid [16]. I perioden 2001-2005 var det gennemsnitlige antal drukneulykker ved kyst og strand 11,4, mens det gennemsnitlige antal drukneulykker disse steder var 15,0 i perioden 2016-2021 (jf. tabel 8).

Figur 35. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på år. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.



Køns- og aldersfordeling

Størstedelen af drukneulykker i 2001-2021 ved kyst og strand forekom blandt mænd (83,8 %) (data ikke vist). I perioden 2001-2021 havde de 65-74-årige den højeste forekomst af drukneulykker (årligt gennemsnit: 3,0), mens ingen børn i alderen 0-4 år var involveret i en drukneulykke ved kyst og strand (årligt gennemsnit: 0,0) (tabel 33).

Tabel 33. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på alder og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
0-4 år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5-14 år	1,0	1,0	0,0	0,0	0,5
15-24 år	0,2	0,4	0,4	0,5	0,4
25-34 år	0,4	0,4	1,0	1,0	0,7
35-44 år	1,2	1,0	1,8	1,3	1,3
45-54 år	2,4	2,8	4,0	2,0	2,8
55-64 år	2,2	3,4	2,2	2,7	2,6
65-74 år	1,8	2,6	2,6	4,8	3,0
75+ år	2,2	1,4	1,0	2,2	1,7
Uoplyst	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1
I alt	11,4	13,0	13,0	15,0	13,2

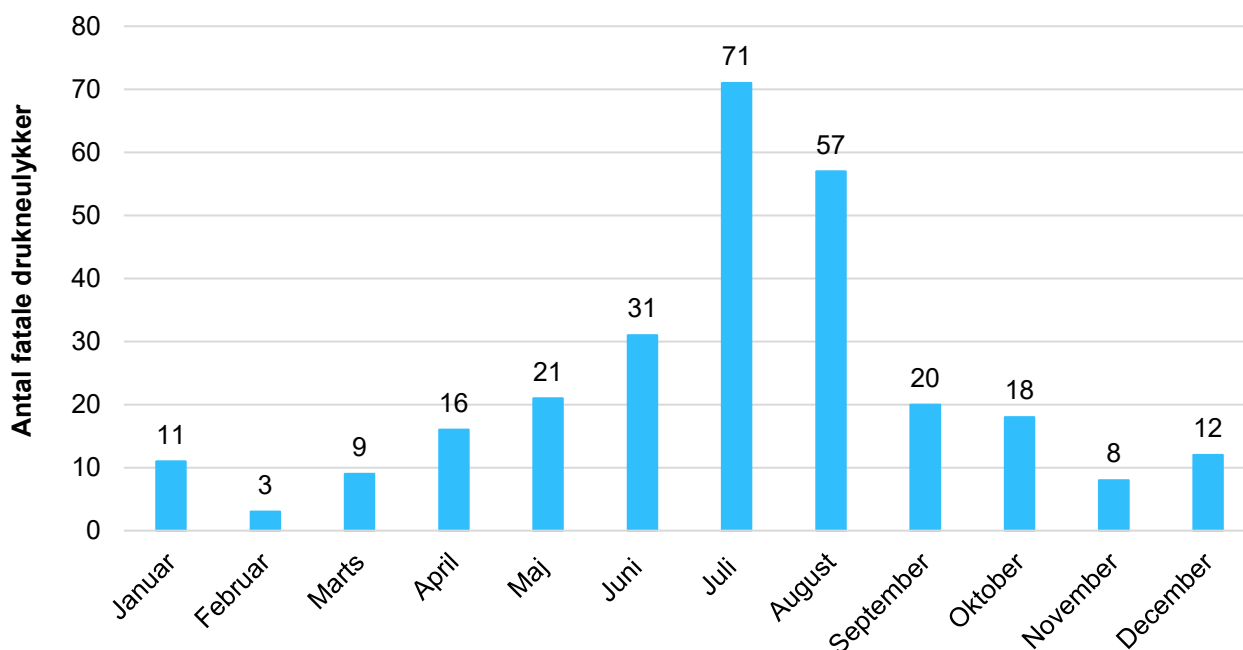
De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Måned

Det kan være forskelligt, hvornår på året drukneulykkerne forekommer ved kyst og strand, da der er forskel på, hvilke måneder folk primært opholder sig de enkelte steder. Figur 36 viser, at drukneulykker ved kyst og strand primært fandt sted i sommermånederne juli (n=71) og august (n=57) i perioden 2001-2021. Det er særligt i disse måneder, at folk bader ved de danske strande og kyster grundet den højere vandtemperatur samt ferieperiode, og hvor der dermed er større risiko for at være involveret i en drukneulykke.



Figur 36. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på måned. Antal.



Antallene omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Aktivitet før drukneulykken

I perioden 2001-2021 var badning og svømning den hyppigst forekommende forudgående aktivitet ved drukneulykker ved kyst og strand, hvor det årlige gennemsnit i perioden var 7,1 drukneulykker (tabel 34). Det årlige gennemsnit af drukneulykker i forbindelse med badning og svømning har været stabilt i perioden 2001-2010, hvor der herefter har været et fald fra 8,4 i 2006-2010 til 5,4 i 2011-2015 og igen en lille stigning fra 2011-2015 til 6,7 i 2016-2021.

Tabel 34. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på aktivitet og år. Årligt gennemsnit.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit
Badning / svømning	8,0	8,4	5,4	6,7	7,1
Fritidsaktivitet i båd ¹	0,0	0,4	2,4	2,8	1,5
Arbejdsrelateret fiskeri ¹	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1
Dykning	0,0	0,2	1,0	1,2	0,6
Fritidsfiskeri fra land	1,0	1,2	1,6	1,5	1,3
Andre aktiviteter	0,2	0,6	0,2	0,7	0,4
Uoplyst	2,2	2,2	2,4	1,8	2,1
I alt	11,4	13,0	13,0	15,0	13,2

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

¹Ved fatale drukneulykker ved kyst og strand, hvor de forudgående aktiviteter har været fritidsaktivitet i båd eller arbejdsrelateret fiskeri, har båden været under 200 meter fra land.



Andre til stede på ulykkestidspunktet

Drukneulykker sker generelt oftest uden vidner, hvorfor der ofte mangler oplysninger om aktiviteten lige før ulykken. Dette er ikke i lige så høj grad tilfældet ved drukneulykker ved kyst og strand, hvor der i 47,5 % af tilfældene var andre til stede i perioden 2001-2021 (tabel 35). Dette gjaldt særligt ved drukneulykker, hvor dykning (92,3 %) samt badning og svømning (61,1 %) var de forudgående aktiviteter.

Tabel 35. Andre til stede ved fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

	Alene		Andre til stede		Uoplyst		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Badning / svømning	40	26,9 %	91	61,1 %	18	12,1 %	149
Fritidsaktivitet i båd	14	45,2 %	15	48,4 %	2	6,5 %	31
Arbejdsrelateret fiskeri	1	50,0 %	1	50,0 %	0	0,0 %	2
Dykning	1	7,7 %	12	92,3 %	0	0,0 %	13
Fritidsfiskeri fra land	23	82,1 %	5	17,9 %	0	0,0 %	28
Andre aktiviteter	3	33,3 %	6	66,7 %	0	0,0 %	9
Uoplyst	33	73,3 %	2	4,4 %	10	22,2 %	45
I alt	115	41,5 %	132	47,5 %	30	10,8 %	277

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Genoplivning forsøgt

I omkring halvdelen af tilfældene blev genoplivning forsøgt i forbindelse med drukneulykker ved kyst og strand (53,4 %), særligt drukning i forbindelse med dykning (92,3 %) samt badning og svømning (70,5 %) (tabel 36). Dette hænger sandsynligvis sammen med, at der oftest er andre til stede ved disse aktiviteter (tabel 35).



Tabel 36. Genoplivningsforsøg ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på aktivitet. Antal og procent.

Genoplivning forsøgt					
	Ja	Procent*	Nej	Uoplyst	Total
Badning / svømning	105	70,5 %	17	27	149
Fritidsaktivitet i båd	12	38,7 %	12	7	31
Arbejdsrelateret fiskeri	1	50,0 %	0	1	2
Dykning	12	92,3 %	1	0	13
Fritidsfiskeri fra land	9	32,1 %	3	16	28
Andre aktiviteter	4	44,4 %	2	3	9
Uoplyst	5	11,1 %	21	19	45
I alt	148	53,4 %	56	73	277

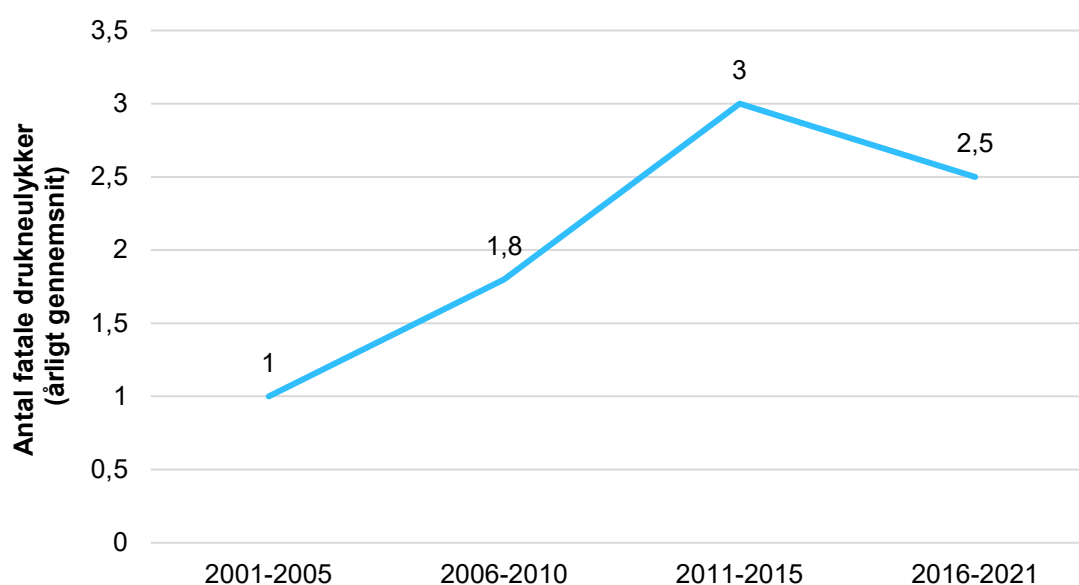
*Andel genoplivningsforsøg fordelt på aktiviteter. Beregnet for alle uanset om der er oplysninger, da manglende oplysninger om genoplivning oftest er udtryk for, at der ikke var et genoplivningsforsøg.

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Alkohol, stoffer og drukneulykker

I 15,9 % af drukneulykkerne ved kyst og strand i 2001-2021 var der alkohol og/eller stoffer involveret, mens der i 7,6 % af tilfældene ikke var alkohol og/eller stoffer involveret (data ikke vist). I langt størstedelen (76,3 %) af tilfældene er der således ikke oplysninger om, hvorvidt drukneofrene havde indtaget alkohol og/eller stoffer. Figur 37 viser, at der er sket en stigning i alkohol- og stofrelaterede drukneulykker fra 1,0 i 2001-2005 til 3,0 i 2011-2015 ved kyst og strand, men at der herefter er sket et fald igen fra 2011-2015 til 2,5 i 2016-2021.

Figur 37. Fatale drukneulykker ved kyst og strand, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021. Årligt gennemsnit.



De årlige gennemsnit omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.⁴

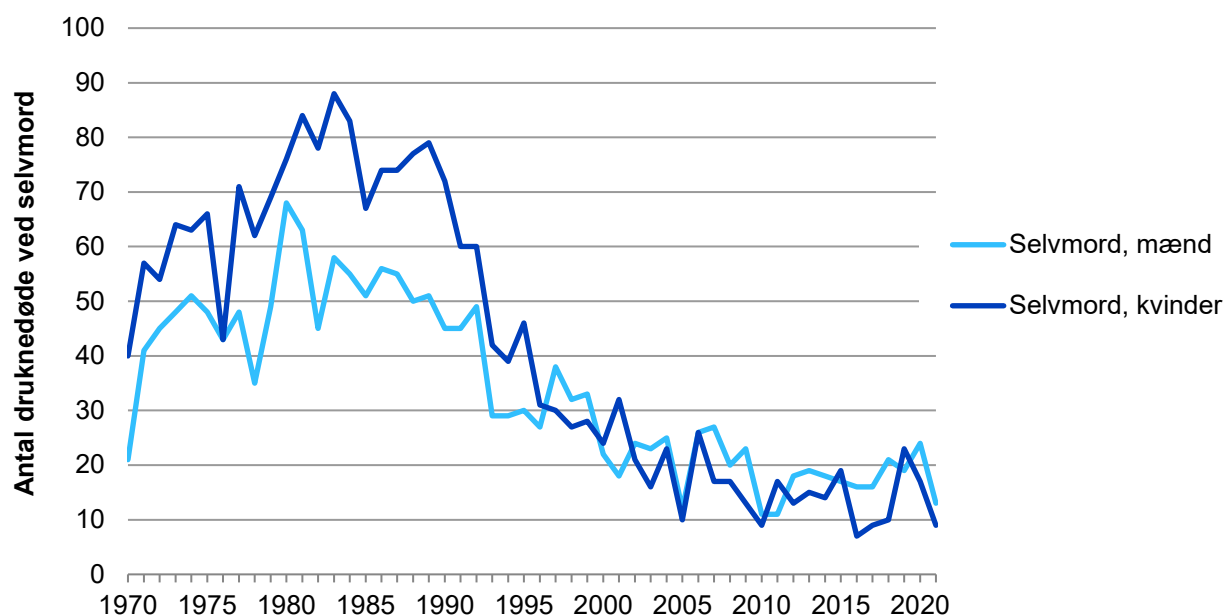
4. Selvmord ved drukning

I dette afsnit præsenteres forekomsten og karakteristikken af druknedødsfald som følge af selvmord. Herunder beskrives fordelingen af køn og alder over tid, samt hvor druknehændelsen fandt sted.

4.1 Omfang og udvikling

I perioden 2001-2021 døde 756 personer af drukning som følge af selvmord. Antallet af selvmord ved drukning har været faldende siden 1970, men har været nogenlunde stabilt siden 2001 og frem til 2021, hvor der i 2021 druknede 22 personer som følge af selvmord (figur 38). I 2021 var der flere mænd (59,1 %) end kvinder (40,9 %) blandt selvmordsofrene (data ikke vist).

Figur 38. Selvmord ved drukning 1970-2021, opdelt på køn. Antal.



Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Selv mord ved drukning var hyppigst blandt personer på 45 år eller ældre og særligt blandt de 75+-årige med et årligt gennemsnit på 9,0 druknede som følge af selvmord (tabel 37). I 2021 var der ingen personer under 40 år, som druknede på grund af selvmord (data ikke vist). Det årlige gennemsnit for selvmord ved drukning er faldet i perioden 2001-2021 i aldersgrupperne 25-34 år, 45-54 år, 55-64 år og 75+ år, mens det er steget blandt unge i aldersgruppen 15-24 år og blandt ældre i aldersgruppen 65-74 år.

Tabel 37. Selvmord ved drukning 2001-2021, opdelt på alder og år. Årligt gennemsnit og incidensrate¹.

	2001-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit	Incidensrate
15-24 år	1,0	0,2	0,8	2,0	1,0	0,2
25-34 år	2,2	2,2	1,6	1,3	1,8	0,3
35-44 år	4,6	2,6	3,2	2,8	3,3	0,4
45-54 år	8,6	7,4	4,6	2,5	5,6	0,7
55-64 år	9,2	8,4	6,8	5,5	7,4	1,0
65-74 år	7,4	7,8	7,4	8,0	7,7	1,4
75+ år	9,6	9,6	8,6	8,3	9,0	2,1
Total	42,6	38,2	33,6*	32,4*	36,0*	0,6

¹Incidensrate er her et udtryk for antallet af druknetilfælde per 100.000 danskere per år.

*Én person med uoplyst alder

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

4.2 Sted for hændelsen

Havn var det sted, hvor flest personer tog deres eget liv (31,5 %) i perioden 2001-2021, mens kyst og strand (19,2 %) samt søer (15,5 %) var næsthyppigste steder for druknehændelserne (tabel 38). Derudover var der blandt mandlige ofre en større andel, der benyttede broer (14,0 %) til at springe ud fra, samt druknede sig i vandløb, å eller kanal (9,2 %), mens en større andel af kvinder begik selvmord ved at drukne sig i badekar (6,4 %).

Tabel 38. Selvmord ved drukning 2001-2021, opdelt på sted og køn. Antal og procent.

	Mænd	Procent	Kvinder	Procent	I alt	Procent
Åbent hav / fjord	7	1,7 %	14	4,1 %	21	2,8 %
Havn	140	33,9 %	98	28,6 %	238	31,5 %
Sø	56	13,6 %	61	17,8 %	117	15,5 %
Kyst / strand	72	17,4 %	73	21,3 %	145	19,2 %
Svømmebassin / havnebad	3	0,7 %	3	0,9 %	6	0,8 %
Badekar	13	3,2 %	22	6,4 %	35	4,6 %
Bro	58	14,0 %	19	5,5 %	77	10,2 %
Vandløb / å / kanal	38	9,2 %	20	5,8 %	58	7,7 %
Andet	18	4,4 %	20	5,8 %	38	5,0 %
Uoplyst	8	1,9 %	13	3,8 %	21	2,8 %
I alt	413	100,0 %	343	100,0 %	756	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

4.3 Årsager til selvmord ved drukning

En gennemgang af dødsattester i perioden 2001-2021 viser, at depression i størstedelen af tilfældene anses som en medvirkende faktor til selvmord grundet drukning. I det hele taget blev sygdom i egen eller i nærmeste familie og psykiske lidelser hyppigt beskrevet som bagvedliggende årsager til selvmordet. En del led af psykiske lidelser, såsom skizofreni, bipolar lidelse samt paranoia, mens andre led fysisk og psykisk på grund af svær sygdom og stærke smerter. Ofte var et alkohol- og/eller medicinmisbrug gået forud for selvmordet. Derudover skete en del af selvmordene i forbindelse med svære begivenheder i eget eller familiens liv, eksempelvis hvis ægtefællen eller et barn døde, personen fik stillet en alvorlig eller uhelbredelig sygdomsdiagnose, mistede sit arbejde eller gik konkurs.

5. Sygehusbehandlede drukneofre

Langt fra alle druknehændelser har dødelig udgang. Flertallet af personer, som har været tæt på at drukne, bliver reddet eller redder sig selv, inden tilstanden bliver livstruende, og uden at der er behov for yderligere behandling. Disse tilfælde bliver i almindelighed ikke registreret. I TrygFondens befolkningsundersøgelse fremgår det, at hver fjerde dansker har været tæt på at drukne, og at det oftest sker i barndommen [17]. I enkelte tilfælde er tilstanden så kritisk, at personen (drukneofferet) bliver indbragt til behandling på et sygehus. Tabel 39 og tabel 40 omfatter personer, der er indbragt til behandling på et sygehus enten med en druknediagnose eller med en nedkølingsdiagnose, hvor ulykkesstedet samtidigt er angivet som vand eller hav. Sidstnævnte er for at undgå at medtage personer, der er faldet om vinteren, og som er fundet i nedkølet tilstand grundet kulde. Personer, der blev erklæret døde ved, eller kort, efter ankomsten til sygehuset, er ikke medtaget i analyserne om sygehusbehandlede drukneofre. Nogle af de sygehusbehandlede drukneofre dør dog efterfølgende på trods af behandlingen på sygehuset.

I 2021 overlevede 92 sygehusbehandlede drukneofre, hvoraf 20 (21,7 %) af disse var børn i alderen 0-4 år, mens 32 (34,8 %) var 40 år eller ældre (tabel 39).

Tabel 39. Overlevende sygehusbehandlede drukneofre 2021, opdelt på alder. Antal og procent.

	Antal	Procent
0-4 år	20	21,7 %
5-9 år	10	10,9 %
10-14 år	4	4,4 %
15-19 år	5	5,4 %
20-29 år	15	16,3 %
30-39 år	6	6,5 %
40-59 år	15	16,3 %
60+ år	17	18,5 %
Uoplyst	0	0,0 %
I alt	92	100,0 %

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

I perioden 2005-2021 blev der registreret flest sygehusbehandlede drukneofre blandt personer i aldersgruppen 40-59 år (tabel 40). Data fra tidligere end 2005 er ikke tilgængelige. I modsætning til druknedøde ses et stort antal sygehusbehandlede drukneofre blandt børn og unge. Omstændighederne omkring de druknehændelser, der førte til sygehusbehandling, er ikke undersøgt nærmere.

Tabel 40. Overlevende sygehusbehandlede drukneofre 2005-2021, opdelt på alder og år.
Årligt gennemsnit og antal.

	2005-2010	2011-2015	2016-2021	Gennemsnit	Total (antal)
0-4 år	12,7	8,6	13,3	11,7	199
5-9 år	8,5	8,6	6,7	7,9	135
10-14 år	6,3	4,8	4,8	5,4	90
15-19 år	3,3	7,6	7,8	6,2	116
20-29 år	7,7	7,6	11,8	9,1	156
30-39 år	5,0	5,6	4,7	5,1	86
40-59 år	12,0	16,6	14,5	14,2	242
60+ år	9,5	14,2	13,3	12,2	207
I alt*	65,0	73,6	82,8	73,8	1.255

Tabellen omfatter både personer med fast bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

*Inkluderer udlændinge og andre, hvor alder ikke er registreret.

6. Datamateriale og metode

6.1 Datamateriale

Undersøgelsen er baseret på følgende datakilder³:

- 1) Dødsårsagsregistret fra Sundhedsstyrelsen/Statens Serum Institut/Sundhedsdatastyrelsen⁴.
- 2) Dødsattester for druknede danskere og udlændinge fra Sundhedsstyrelsen/Statens Serum Institut/Sundhedsdatastyrelsen².
- 3) Rapporter over redningsaktioner i danske farvande, politirapporter og avisartikler samlet af Søsportens Sikkerhedsråd, Søfartsstyrelsen (for perioden 2002-2021).
- 4) Informationer fra aviser og andre medier indsamlet af TrygFonden (2009-2021) og Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed (2007-2021), suppleret med søgninger i Infomedia og på internettet.
- 5) Landspatientregistret fra Sundhedsstyrelsen/Statens Serum Institut/Sundhedsdatastyrelsen⁴.

1) Dødsårsagsregisteret

Registeret rummer data om alle dødsfald blandt personer med fast bopæl i Danmark, og som er døde i Danmark. Registeret er aktuelt opdateret til og med 2021. I perioden 2001-2006 blev dødsattesterne indsendt til Sundhedsstyrelsen på papir, men fra 2007 sker indberetning via en elektronisk formular. Registeret dannes ud fra oplysninger på dødsattesten, der er udfyldt af en læge ved ligsyn. Dødsattesten er primært et retsligt dokument, der attesterer, at en læge har konstateret sikre dødstegn ved ligsynet, og at liget må begraves. Dødsattesten rummer tillige oplysninger om den tilgrundliggende og de medvirkende årsager til dødsfaldet og en angivelse af den formodede dødsårsag: naturlig død (sygdom), ulykke, selvmord, drab eller ubestemt dødsårsag. Dødsårsag kodes i overensstemmelse med WHO's retningslinjer og ud fra den internationale sygdomsklassifikation. I perioden 1970-1993 anvendtes ICD-8 og siden 1994 ICD-10⁵. Den tidligere klassifikation, ICD-8, rummede ikke de samme muligheder for at karakterisere dødsårsagen som ICD-10, hvor der er specifikke koder, der kan tilkendegive en række ydre omstændigheder ved dødsfald betinget af ulykke, selvmord eller drab.

Det er den læge, der udsteder dødsattesten, som påfører den tilgrundliggende dødsårsag og eventuelle medvirkende dødsårsager og angiver dødsårsagen, dvs. naturlig død, ulykke, selvmord, drab

³ Ved bilagstabellerne omtales denne oparbejdning af data om druknedødsfald som SIF's druknestatistik.

⁴ Statens Serum Institut overtog i 2012 opgaven med sundhedsdokumentation fra Sundhedsstyrelsen, herunder driften af sundhedsregistre. I 2015 blev Sundhedsdatastyrelsen oprettet, og overtog opgaven fra Statens Serum Institut.

⁵ ICD er WHO's internationale system til klassifikation af sygdomme og andre helbredsrelaterede lidelser. ICD er en forkortelse for International Classification of Diseases. ICD-10 er således den tiende udgave af dette system.

(vold) eller uoplyst døds måde. Lægen angiver også de tilhørende ICD-10 koder for dødsårsager og disse registreres i Dødsårsagsregisteret.

Dødsårsagsregisteret indeholder blandt andet oplysninger om dødsdato, dødssted/findested, bopælskommune, dødsårsager og døds måde samt angivelse af, hvilken type ligsyn der er udført, enten ligsyn ved egen læge eller sygehuslæge eller retslægeligt ligsyn, som udføres af en embedslæge og politi. Registeret rummer også oplysning om, hvorvidt der er foretaget en obduktion med henblik på at fastslå dødsårsag og døds måde.

Praksis for udstedelse af dødsattest

Ethvert dødsfald i Danmark, der ikke umiddelbart skønnes at være forårsaget af sygdom eller alderdom, skal anmeldes til politiet, der sammen med den stedlige embedslæge afgør, om der skal afholdes et retslægeligt ligsyn, og her tages stilling til, om der skal foretages yderligere undersøgelser af dødsfaldet, obduktion eller retskemiske analyser. Det betyder, at alle dødsfald ved drukning undersøges af politiet, som har pligt til at indhente en række oplysninger om omstændighederne ved dødsfaldet, såsom hvornår afdøde sidst var set i live, findested, tidligere selvmordsforsøg, psykisk sygdom, særlige livsbegivenheder forud for dødsfaldet m.m. Disse oplysninger videregives til den embedslæge, der afholder ligsynet sammen med politiet, og det er ud fra disse oplysninger og en undersøgelse af liget, at embedslægen træffer afgørelse om døds måde, dvs. om drukningen var at betragte som et selvmord, ulykke eller evt. et drab. I en række tilfælde kan døds måden ikke fastslås ud fra oplysningerne, og døds måden angives da som ubestemt.

2) Gennemgang af dødsattester for danskere druknet i Danmark

Til den mere detaljerede analyse af drukning i perioden 2001-2021 har vi opbygget et datasæt over druknedødsfald baseret på oplysninger fra kopier af dødsattester og de supplerende kilder. Dødsattester indhentet til dette datasæt blev udvalgt fra følgende dødsårsager, der angiver drukning: V90, V92, W65-W74, X31, X38, X39, X71, X92, Y21 eller en af diagnoserne T68 (nedkøling) og T75.1 (drukning).

Datasættet inkluderer både umiddelbare druknedødsfald og dødsfald kodet som senfølge af drukneulykke, så længe drukneulykken skete i den undersøgte periode 2001-2021. Dødsfald, som ikke skyldtes drukning, blev ekskluderet efter en gennemgang af dødsattesten. Dette drejer sig primært om dødsfald som følge af nedkøling, der ikke er sket i vand, samt om dødsfald, der førte til, at man faldt i vandet. Dødsattesterne bør indeholde en beskrivelse af omstændighederne omkring dødsfaldet, herunder oplysninger om afdødes sidste gøremål, livssituation og helbred. Disse oplysninger gives af vidner, læger og afdødes familie og venner, men oplysningerne mangler i en række tilfælde. Derudover indeholder dødsattesterne oplysninger om eventuel obduktion, hvis en sådan er udført, og disse oplysninger havde forrang, hvis de var modstridende med andre oplysninger i dødsattesterne.

Som følge af ændringerne mht. elektronisk indberetning viste det sig, at oplysningerne på dødsattesten i perioden 2007 og frem ofte var mere mangelfulde end i tidligere år. Vi har derfor fundet det væsentligt at supplere med andre datakilder for denne periode.

Til belysning af, hvor mange udlændinge der drukner i Danmark, søgte vi oplysninger i Sundhedsstyrelsens/Statens Serum Instituts arkiver, som indeholder kopier af dødsattester for udlændinge, der er døde i Danmark. Vi håndsorterede alle dødsattester i perioden 2001-2006 samt 2009-2010 og fandt de tilfælde, hvor drukning var anført som dødsårsag. For årene 2007, 2008 og 2011 fandt og leverede Sundhedsstyrelsen de relevante kopier af dødsattester til os. Sundhedsstyrelsen oplyser, at der er enkelte dødsattester, som aldrig når deres arkiver, da der ikke tages kopi, før dødsattesten sendes med liget tilbage til hjemlandet. Derudover var en del af dødsattesterne mangelfulde, hvorfor det ikke i alle tilfælde har været muligt at afgøre, om drukning var årsag til dødsfaldet. Disse dødsfald er ikke medtaget i nærværende rapport. I de senere år er oplysninger om udlændinge druknet i Danmark alene baseret på oplysninger fra presseklip.

3) Informationer fra Søsportens Sikkerhedsråd

Søsportens Sikkerhedsråd samler oplysninger om redningsaktioner til havs, herunder redningsrapporter, politirapporter, dødsattester og avisudklip. Disse blev gennemgået for perioden fra 2002 og frem for at undersøge, om der var tilfælde af druknedød, som ikke var registreret i Dødsårsagsregisteret, og for at finde de relevante oplysninger for disse dødsfald. Oplysninger for 2001 var ikke tilgængelige.

4) Informationer fra aviser og andre medier

Vi har benyttet oplysninger fra Rådet for Større Bade- og Vandsikkerheds offentliggjorte oplysninger om badeulykker, primært baseret på avisartikler for 2007 og 2008. Fra 2009 og frem har vi desuden haft adgang til rådets opgørelser over presseklip for alle drukneulykker. For 2009 og frem er presseklip vedr. drukning indsamlet af TrygFonden indgået som yderligere supplement. I perioden 2007 og frem har vi i tilfælde, hvor oplysninger manglede om druknedødsfaldet, søgt i Infomedica samt på internettet for at finde yderligere oplysninger, som kunne belyse ulykkessted og hændelsen, herunder døds måden.

5) Landspatientregisteret

Landspatientregisteret (LPR) blev etableret i 1977 og indeholder data om alle indlæggelser, ambulante kontakter og skadestuebesøg på de danske hospitaler (offentlige og private) [18]. Til alle registreringer tilknyttes en hoveddiagnose (aktionsdiagnose) samt eventuelle bidiagnoser opgjort ved ICD-10 diagnosekoder. Dette gør det muligt at udtrække oplysninger om indlæggelser og sygehusbehandling af overlevende drukneofre. I denne undersøgelse anvendes LPR-data vedrørende druknerelaterede diagnoser, hvor T68 (nedkøling) eller T75.1 (drukning) er hoved- eller bidiagnose, eller skademekanismen er drukning/nærdrukning.

6.2 Opgørelse af druknedødsfald, aktivitet og sted

Druknedødsfald: Inklusion af dødsfald grundet drukning har som udgangspunkt været, at den tilgrundsiggende dødsårsag på dødsattesten var angivet som drukning (latin: Submersio). Dødsfald som følge af nedkøling i vand samt dødsfald, hvor dødsårsagen angives som en følgevirkning af drukning, er også medtaget, da det kan være svært at bestemme den egentlige årsag til druknedødsfaldet. Medtaget er også dødsfald, hvor dødsårsagen angives som en følgevirkning af nærdrukning. Senfølgerne medregnes, da dette netop angiver, at drukning er den tilgrundsiggende årsag til dødsfaldet. Ved flere dødsfald har en obduktion fundet sted, og i disse tilfælde har det været dødsårsagen bestemt ved obduktion, som var den bestemmende faktor. Dødsfald i vandet, hvor den tilgrundsiggende årsag er andet end drukning, eksempelvis dykkersyge eller hjertestop, er ikke inkluderet i undersøgelsen.

Blandt ulykkestyper, der inkluderes, er følgende:

- Drukning i vand
- Drukning i andre flydende medier (fx gylle)
- Senfølge af nærdrukning
- Dødsfald som følge af nedkøling i vand

Fejlkodning af dødsårsag på dødsattesten kan forekomme. Således kan det ikke udelukkes, at dødsfald som følge af hjerteanfald eller lignende, mens man er i vandet, undertiden kodes som drukning på dødsattesten og derfor medtages i denne undersøgelse, hvis anfaldet og døden indtræffer, mens afdøde var i vand. Omvendt kan dødsfald, hvis egentlige årsag var drukning, blive kodet som hjerteanfald og ikke drukning på dødsattesten, og i sådanne tilfælde vil druknetilfældet ikke optræde i denne rapport. I praksis er der en række tilfælde, hvor der er information fra presseklip om, at personen er druknet, men hvor der ikke er fundet en dødsattest, der angiver drukning som dødsårsag. I disse tilfælde er der foretaget en vurdering ud fra de tilgængelige oplysninger. Hvis der er tale om en udlænding, eller hvis liget ikke er fundet, er personen registreret som druknet. Hvis personen har ligget så længe i vandet, at dødsårsagen ikke kan bestemmes, registreres denne også som druknet. Hvis der er klare tegn på, at personen er død af hjertestop, er vedkommende ikke medtaget.

Døds måde: Angiver, om dødsfaldet skyldtes henholdsvis ulykke, selvmord eller er ubestemt (inkl. drab) med hensyn til døds måde (typisk fordi det ikke kan afgøres, om der er tale om en ulykke eller selvmord).

Danskere: Refererer i rapporten til herboende personer med en registreret fast bopæl i Danmark på død tidspunktet. Danskere døde i udlandet registreres ikke i Dødsårsagsregisteret og er således ikke inkluderet i hovedanalyserne i rapporten, men er opgjort i én særskilt tabel i rapporten.

Udlændinge: Anvendes i rapporten om personer uden en fast bopæl i Danmark, som er druknet i Danmark. Typisk vil der være tale om turister, fritidssejlere eller erhvervsfiskere, men også

danskere bosat i udlandet. Grønlændere og færinger betragtes i denne sammenhæng som udlændinge.

Aktivitetskode

Aktivitetskoden beskriver, hvad afdøde beskæftigede sig med, da ulykken skete. Opdelingen i forskellige aktiviteter har taget udgangspunkt i en tidligere analyse af drukneulykker i Danmark 1989-1993 af Jens Steensberg [19]. Denne aktivitetskodning er valgt, da den giver et godt indblik i, hvilke forskellige typer af vandrelaterede aktiviteter, der hovedsageligt ses i forbindelse med drukneulykker. Aktivitetskategorierne er samtidig brugbare til at påpege de forskellige forebyggelsesområder, som må medtænkes i en analyse af drukneulykker i Danmark. Spørgsmålet om aktivitet er ikke relevant, når der er tale om selvmord, og variabelen anvendtes derfor alene ved analyse af drukneulykker. Kategorierne er beskrevet i afsnit 3.1.

Stedkoden

Stedkoden har, som aktivitetskoden, sit afsæt i kodningen anvendt af Steensberg (1998) [19], da denne opdeling giver det fornødne overblik over, hvor drukning finder sted, og da en sammenligning over tid derved bliver mulig. Dog er kategorierne 'vandløb/å/kanal' samt 'bro' tilføjet for at øge præcisionen af stedangivelse, og fordi begge kategorier indeholder et forholdsmæssigt stort antal druknedødsfald. Stedkoderne er oplistet i tekstboksen i afsnit 3.1.

I rapporten er det sikret, at enkeltpersoner ikke kan identificeres. Dette er sket på flere måder. I krydstabeller er det ikke muligt ud af en oplysning at finde yderligere oplysninger om enkeltpersoner. På figurer er sted for drukneulykken ikke vist, hvis denne er sket på afdødes bopæl. Det skal dog understreges, at for langt de fleste drukneulykker er oplysninger om druknested, alder mv. i forvejen tilgængelige i åbne kilder.

6.3 Revurdering af døds måde

Ved gennemlæsningen af dødsattesterne var der i en række tilfælde umiddelbar tvivl om klassifikationen af døds måde. Der er derfor gennemført en revurdering af dødsattesterne med henblik på tolkningen af døds måde. Denne revurdering er foretaget med baggrund i erfaring inden for retsmedicin og kodepraksis i Sundhedsstyrelsens medicinalstatistiske afdeling. Døds måde ved hvert enkelt druknetilfælde er således revurderet ud fra en gennemgang af oplysningerne på dødsattesten, hvor oplysninger om omstændigheder ved drukning, findested og forudgående omstændigheder har haft betydning. De seneste år er der dog kun i meget begrænset omfang foretaget en revurdering.

Overgangen til elektronisk indberetning af dødsattester betyder som beskrevet, at det er dødsattestudstedende læge, der koder den tilgrundliggende og de medvirkende dødsårsager til Dødsårsagsregisteret. I forhold til tidligere praksis er der på en relativ stor andel af de elektronisk indberettede dødsattester ingen oplysninger om omstændighederne ved dødsfaldet, og i nogle tilfælde mangler der angivelse af døds måde. Der er i Sundhedsstyrelsen i et vist omfang foretaget en omkodning af diagnoserne, og kvaliteten fra 2010 og frem ser ud til at være forbedret betydeligt i

forhold til perioden 2007-2009. I nedenstående ses eksempler på beskrivelser fra dødsattesterne, der er kodet som henholdsvis ulykke, selvmord og ubestemt dødsårsag.

Eksempler på beskrivelse kodet som ulykke

Fundet druknet i å med åben gylp. Havde været på værtshus.

Fundet i vandet, formentlig ved at sætte garn.

Eksempler på beskrivelse kodet som selvmord

Fundet i sø, depressiv, tidligere selvmordsforsøg.

Kørt i havnen. Efterladt afskedsbrev.

Fundet livløs i badekar. Overdosis medicin i kroppen.

Eksempler på beskrivelse kodet som ubestemt

Lig fundet i strandkanten.

Fundet i sø. Havde være nedtrykt. Ikke opfattet som selvmordstruet.

For beskrivelse af revurdering af de tidligere års data henvises til de tidligere rapporter [1-11].

Ud af 2.198 dødsfald som følge af drukning i perioden 2001-2021 har det i 207 tilfælde ikke været muligt med rimelig sikkerhed at vurdere, om der er tale om ulykke, selvmord eller drab. Dette betyder, at opgørelser over henholdsvis ulykker og selvmord er forholdsvis sikre, men samtidig også betegner et minimum. I forbindelse med rapporten for 2001-2009 blev druknedødsfald med ubestemt dødsårsag undersøgt i forhold til øvrige karakteristika med henblik på at vurdere, om der reelt er tale om ulykker eller selvmord. I denne forbindelse blev der set på den druknedes køn, årstiden for drukning og sted for drukningen. Denne analyse gav intet entydigt resultat, men indikerede, at gruppen indeholdt såvel drukneulykker som selvmord.

6.4 Datakvalitet

For årene 2007-2021 var ca. 95-96 % af dødsattesterne indsendt. Der kan derfor være et antal druknedødsfald, som vi ikke finder igennem Dødsårsagsregisteret. De fleste af disse druknedødsfald er formodentlig fundet i forbindelse med gennemgangen af redningsaktioner, badeulykker samt avisclip.

Oplysninger om druknede udlændinge er generelt mangelfulde. Det har kun været muligt at skaffe dødsattester for udlænding i årene 2005-2011, og selv i disse år har de været mangelfulde. Oplysninger om druknede udlændinge er derfor primært baseret på presseklip.

Der kan være fejlkodning af dødsfald, som skyldes drukning, især som senfølge. En analyse af dette baseret på en kobling af Landspatientregisteret med Dødsårsagsregisteret viste dog, at omfanget er relativt begrænset. Der er dog ikke registreret dødsfald som senfølge af drukning de senere år.

Kodningen af døds måden var i visse tilfælde usikker, da der ofte mangler tilstrækkelige oplysninger til at afgøre, om der er tale om en ulykke eller selvmord, især når der ikke er fundet dødsattester. Derfor blev døds måden vurderet efter en række kriterier, men alligevel må døds måden anses for at være usikker i visse tilfælde, og dette gælder i særlig grad dødsfald i 2008.

Der er desuden tilfælde, hvor der er usikkerhed, om døden skyldes drukning eller ildebefindende, eksempelvis i forbindelse med hjertetilfælde. Da der kun i få tilfælde er foretaget obduktion, er dødsårsagen ikke altid klar. Også her er der sket en revurdering af, om dødsfaldet skyldtes drukning. I søgningen af dødsattester er der benyttet relevante diagnoser relateret til drukning, men hvis der er angivet uoplyst dødsårsag, indgår dødsattesten ikke i materialet. I disse tilfælde er der benyttet oplysninger fra de øvrige kilder.

Referencer

1. Toft AMH, Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark, 2001-2005-og udviklingen 1970-2006. København: Syddansk Universitet. Statens Institut for Folkesundhed; 2009.
2. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark, 2001-2008-og udviklingen 1970-2008. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2010.
3. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2009 - og udviklingen 1970-2009. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2011.
4. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark, 2001-2010-og udviklingen 1970-2010: Statens Institut for Folkesundhed; 2012.
5. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2011-og udviklingen 1970-2011. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2013.
6. Møller H, Laursen B. Druknedødsfald i Danmark 2001-2012 - og udviklingen 1970-2012. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2014.
7. Laursen B, Jørgensen SE, Juel K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2013: og udviklingen 1970-2013. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2015.
8. Laursen B, Juel K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2014: Og udviklingen 1970-2014. 2016.
9. Laursen B. Druknedødsfald i Danmark 2001-2016 - og udviklingen 1970-2015. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2017.
10. Møller SP, Laursen B. Druknedødsfald i Danmark 2001-2016 - og udviklingen 1970-2016. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2018.
11. Møller SP, Laursen B. Druknedødsfald i Danmark: 2001-2017–og udviklingen 1970-2017. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2019.
12. Algren MH, Ahrensberg H, Rosenkilde S, Laursen B, Thygesen LC. Druknedødsfald i Danmark i 2019 og 2020. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU.
13. van Beeck EF, Branche CM, Szpilman D, Modell JH, Bierens JJ. A new definition of drowning: towards documentation and prevention of a global public health problem. Bulletin of the World Health Organization. 2005;83:853-6.
14. Royal Life Saving - Australia. Risks of cold water: Royal Life Saving - Australia; [Tilgængelig fra: <https://www.royallifesaving.com.au/stay-safe-active/risk-factors/risks-of-cold-water>].
15. Pajunen T, Vuori E, Vincenzi FF, Lillsunde P, Smith G, Lunetta P. Unintentional drowning: role of medicinal drugs and alcohol. BMC Public Health. 2017;17(1):1-10.
16. Rubek F. Sammendrag af sommer 2022: Dansk Meteorologisk Institut (DMI); 2022 [Tilgængelig fra: https://www.dmi.dk/fileadmin/user_upload/Afrapportering/Seasonsammendrag/Sammendrag_2022_sommer.pdf].
17. TrygFonden Kystlivredning. Sæsonrapport 2011 - Sådan øger vi vandsikkerheden i Danmark. TrygFonden; 2011.
18. Lynge E, Sandegaard JL, Rebolj M. The Danish national patient register. Scandinavian journal of public health. 2011;39:30-3.
19. Steensberg J. Epidemiology of accidental drowning in Denmark 1989–1993. Accident Analysis & Prevention. 1998;30(6):755-62.

Bilag: Supplerende tabeller

Tabel B1. Antal druknedødsfald i Danmark i perioden 1970-2021 opdelt på døds måde og år. Kun danskere.

	Ulykker	Selv mord	Ubestemt/drab	I alt
1970	139	61	13	213
1971	116	98	17	231
1972	127	99	12	238
1973	104	112	17	233
1974	121	114	13	248
1975	114	114	19	247
1976	79	86	13	178
1977	90	119	24	233
1978	77	97	10	184
1979	87	118	21	226
1980	94	144	25	263
1981	136	147	24	307
1982	101	123	22	246
1983	94	146	30	270
1984	67	138	19	224
1985	68	118	21	207
1986	67	130	21	218
1987	84	129	21	234
1988	83	127	16	226
1989	78	130	25	233
1990	72	117	23	212
1991	87	105	34	226
1992	51	109	22	182
1993	65	71	22	158
1994	85	68	22	175
1995	56	76	23	155
1996	48	58	25	131
1997	58	68	17	143
1998	55	59	14	128
1999	69	61	5	135
2000	52	46	24	122
2001	65	50	10	125
2002	58	45	9	112

	Ulykker	Selv mord	Ubestemt/drab	I alt
2003	68	39	10	117
2004	53	48	13	114
2005	63	22	9	94
2006	57	52	9	118
2007	59	44	12	115
2008	44	37	15	96
2009	49	36	11	96
2010	40	20	8	68
2011	37	28	7	72
2012	52	31	12	95
2013	44	34	5	83
2014	49	32	8	89
2015	27	36	9	72
2016	39	23	7	69
2017	45	25	6	76
2018	60	31	3	94
2019	52	42	7	101
2020	49	41	7	97
2021	48	22	8	78
I alt	3.682	3.926	799	8.407

Kilder: Dødsårsagsregisteret (1970-2001) og SIF's druknestatistik (2001-2021).

Tabel B2. Antal fatale drukneulykker i Danmark i perioden 1970-2021 opdelt på år, køn og alder.
Kun danskere.

	Mænd 0-24 år	Kvinder 0-24 år	Mænd 25-64 år	Kvinder 25-64 år	Mænd 65+ år	Kvinder 65+ år	Ulykker i alt
1970	57	10	57	5	8	2	139
1971	54	9	40	6	6	1	116
1972	47	12	56	6	6	0	127
1973	31	7	50	4	9	3	104
1974	35	9	55	4	13	5	121
1975	38	7	52	6	9	2	114
1976	35	2	37	1	4	0	79
1977	36	4	38	4	8	0	90
1978	16	7	36	4	12	2	77
1979	25	8	44	1	7	2	87
1980	28	10	47	5	2	2	94
1981	36	8	73	6	9	4	136
1982	26	2	49	7	14	3	101
1983	17	2	53	3	15	4	94
1984	18	4	33	1	9	2	67
1985	15	1	40	3	7	2	68
1986	10	2	41	4	10	0	67
1987	16	3	48	3	10	4	84
1988	22	10	37	4	9	1	83
1989	18	2	40	4	8	6	78
1990	16	1	41	3	10	1	72
1991	17	2	49	9	7	3	87
1992	15	4	25	3	3	1	51
1993	13	2	38	4	4	4	65
1994	15	5	37	5	15	8	85
1995	10	1	31	3	10	1	56
1996	11	1	18	7	9	2	48
1997	15	1	27	3	10	2	58
1998	8	1	27	7	10	2	55
1999	7	1	41	3	14	3	69
2000	12	2	28	4	5	1	52
2001	12	2	36	4	10	1	65
2002	8	1	31	4	11	3	58
2003	4	1	34	6	18	5	68
2004	9	5	25	4	7	3	53

	Mænd 0-24 år	Kvinder 0-24 år	Mænd 25-64 år	Kvinder 25-64 år	Mænd 65+ år	Kvinder 65+ år	Ulykker i alt
2005	7	0	36	7	10	3	63
2006	9	2	33	3	9	1	57
2007	6	0	35	6	9	3	59
2008	9	0	17	4	11	3	44
2009	2	1	31	4	9	2	49
2010	2	1	16	4	14	3	40
2011	4	1	19	3	7	3	37
2012	2	0	36	4	9	1	52
2013	5	1	20	3	11	4	44
2014	1	0	33	2	11	2	49
2015	2	0	7	3	12	3	27
2016	2	0	19	2	15	1	39
2017	7	2	15	2	18	1	45
2018	5	0	18	3	27	7	60
2019	7	1	23	1	17	3	52
2020	2	0	22	2	17	4	49*
2021	3	3	21	2	12	5	48*
I alt	827	161	1.815	205	536	134	3.682

Kilder: Dødsårsagsregisteret (1970-2021) og SIF' druknestatistik (2001-2021).

*Alder uoplyst ved to mænd.

Bilag: Oversigt over tabeller og figurer

Tabeller

Tabel 1. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde og periode.....	19
Tabel 2. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde for alle druknede i Danmark	19
Tabel 3. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde og køn.....	20
Tabel 4. Druknedødsfald 2001-2021, opdelt på døds måde og alder.....	21
Tabel 5. Druknedødsfald i perioden 2001-2021, opdelt på bopælsland	22
Tabel 6. Danskere druknet som følge af drukneulykker i udlandet i 2021	27
Tabel 7. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på alder og år	36
Tabel 8. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og år.....	37
Tabel 9. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og alder.....	38
Tabel 10. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og køn.....	39
Tabel 11. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på sted og aktivitet.....	40
Tabel 12. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og år.	41
Tabel 13. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og alder.....	42
Tabel 14. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og køn.....	43
Tabel 15. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet og måned.	44
Tabel 16. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på sted og alder	50
Tabel 17. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på alder og år	51
Tabel 18. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på sted og køn.....	51
Tabel 19. Fatale badeulykker 2001-2021 opdelt på alder og køn.....	52
Tabel 20. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på sted og måned.....	53
Tabel 21. Andre til stede ved fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på aktivitet	58
Tabel 22. Genoplivningsforsøg 2001-2021, opdelt på aktivitet.....	59
Tabel 23. Fatale drukneulykker blandt 0-17-årige 2001-2021, opdelt på år.....	60
Tabel 24. Fatale drukneulykker blandt 0-17-årige 2001-2021, opdelt på alder og aktivitet	60
Tabel 25. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på alder og år	68
Tabel 26. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på aktivitet og år	70
Tabel 27. Andre til stede ved fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på aktivitet.....	71
Tabel 28. Genoplivningsforsøg på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på aktivitet.....	71
Tabel 29. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på alder og år	74
Tabel 30. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på aktivitet og år	75
Tabel 31. Andre til stede ved fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på aktivitet.	76
Tabel 32. Genoplivningsforsøg i havne 2001-2021, opdelt på aktivitet	76
Tabel 33. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på alder og år	79
Tabel 34. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på aktivitet og år.....	80
Tabel 35. Andre til stede ved fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på aktivitet	81
Tabel 36. Genoplivningsforsøg ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på aktivitet	82
Tabel 37. Selvmord ved drukning 2001-2021, opdelt på alder og år	84
Tabel 38. Selvmord ved drukning 2001-2021, opdelt på sted og køn.....	85

Tabel 39. Overlevende sygehusbehandlede drukneofre 2021, opdelt på alder	86
Tabel 40. Overlevende sygehusbehandlede drukneofre 2005-2021, opdelt på alder og år.....	87
Tabel B1. Antal druknedødsfald i Danmark i perioden 1970-2021 opdelt på døds måde og år	96
Tabel B2. Antal fatale drukneulykker i Danmark i perioden 1970-2021 opdelt på år, køn og alder.....	98

Figurer

Figur A. Døds måde for de 80 personer, der druknede i 2021	6
Figur B: Fatale drukneulykker, opdelt på alder, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	7
Figur C. Fatale drukneulykker, opdelt på sted, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	8
Figur D. Fatale drukneulykker, opdelt på aktivitet, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	9
Figur E: Fatale drukneulykker opdelt på måned, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	10
Figur F. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021	11
Figur G. Døds måde fordelt blandt 2.198 druknede i perioden 2001-2021	12
Figur H. Fatale drukneulykker 2001-2021	13
Figur I. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på alder og de tre hyppigste steder	14
Figur J. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på måned og de tre hyppigste steder.	15
Figur 1. Døds måde for de 80 personer, der druknede i 2021	17
Figur 2. Druknedødsfald, opdelt på alder, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	18
Figur 3. Druknedødsfald, opdelt på måned, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	18
Figur 4. Antal danskere druknet 1970-2021, opdelt på døds måde	23
Figur 5. Danskere druknet i Danmark 1970-2021 som følge af ulykke, opdelt på køn	23
Figur 6. Danskere druknet i Danmark 1970-2021 som følge af selvmord, opdelt på køn.	24
Figur 7. Fatale drukneulykker 1970-2021, fordelt på aldersgrupper (0-24 år)	25
Figur 8. Fatale drukneulykker blandt danskere i Danmark 1970-2021, fordelt på aldersgrupper (25+ år)	25
Figur 9. Fatale drukneulykker, opdelt på alder, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	28
Figur 10. Fatale drukneulykker, opdelt på sted, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	29
Figur 11. Fatale drukneulykker, opdelt på aktivitet, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	31
Figur 12. Kort over fatale drukneulykker i 2021 fordelt på aktivitet	32
Figur 13. Fatale drukneulykker opdelt på måned, 2021 og 10-års gns. (2011-2020)	34
Figur 14. Fatale drukneulykker 2001-2021	35
Figur 15. Fatale drukneulykker blandt fritidssejlere 2001-2021	45
Figur 16. Fatale drukneulykker ved fritidssejls 2001-2021, opdelt på alder	46
Figur 17. Kort over fatale drukneulykker ved fritidssejls i Danmark 2001-2021	47
Figur 18. Fatale drukneulykker ved badning/svømning 2001-2021, opdelt på alder.	48
Figur 19. Kort over fatale badeulykker i Danmark 2001-2021	49
Figur 20. Fatale drukneulykker i forbindelse med færdsel på havn 2001-2021, opdelt på alder	54
Figur 21. Kort over fatale drukneulykker i Danmark 2001-2021 i forbindelse med færdsel til fods på havn, samt hvor man er kørt i havn i bil, på cykel eller lignende.	55
Figur 22. Fatale drukneulykker 2001-2021, opdelt på regioner og år	61
Figur 23. Fatale badeulykker 2001-2021, opdelt på regioner og år	62
Figur 24. Fatale drukneulykker i forbindelse med fritidsaktivitet i båd 2001-2021, opdelt på regioner og år	62
Figur 25. Fatale drukneulykker ved færdsel på havn 2001-2021, opdelt på regioner og år	63
Figur 26. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021	64
Figur 27. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2021 og 2011- 2020, opdelt på sted	65
Figur 28. Fatale drukneulykker, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2021 og 2011- 2020, opdelt på aktivitet.	66
Figur 29. Fatale drukneulykker ved åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på år	67
Figur 30. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord 2001-2021, opdelt på måned	69
Figur 31. Fatale drukneulykker på åbent hav og fjord, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021	72

Figur 32. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på år.	73
Figur 33. Fatale drukneulykker i havne 2001-2021, opdelt på måned.....	74
Figur 34. Fatale drukneulykker i havne, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021.....	77
Figur 35. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på år.....	78
Figur 36. Fatale drukneulykker ved kyst og strand 2001-2021, opdelt på måned	80
Figur 37. Fatale drukneulykker ved kyst og strand, hvor alkohol og/eller stoffer var involveret, 2001-2021.....	82
Figur 38. Selvmord ved drukning 1970-2021, opdelt på køn. Antal.....	83